№№50–51 (3180–3181)

2–5 красавіка 2010 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

БЕСПРЭЦЭДЭНТНА!

Павел Шарамет пазбаўлены беларускага грамадзянства

У сераду вядомы журналіст Павел Шарамет, які ўжо дзесяць год жыве і працуе ў Маскве, быў афіцыйна праінфармаваны аб тым, што яго пазбавілі беларускага грамадзянства.

Навіна прыйшла заказным лістом з Пасольства Беларусі ў Расійскай Федэрацыі, і падпісаны ён быў нават не паслом, а адным з сакратароў пасольства. У дакуменце сказана, што падставай для пазбаўлення грамадзянства стала атрыманне Шараметам грамадзянства Расійскай Федэрацыі. Хто прыняў такое рашэнне, з ліста не ясна.

"Мне прапануецца прыйсці ў пасольства, здаць беларускі пашпарт, атрымаць даведку аб пазбаўленні мяне беларускага грамадзянства і заплаціць пошліну за гэту "даведку лішэнца" 7 еўра", — расказаў журналіст. І цяпер ён спрабуе высветліць, якая менавіта структура прымала рашэнне аб пазбаўленні яго беларускага грамадзянства.

"Як мне растлумачылі юрысты, рашэнне аб пазбаўленні грамадзянства прымае прэзідэнт. Паводле слоў юрыстаў, такое рашэнне можа быць прынята толькі ў адным выпадку: калі чалавек паступае на дзяржаўную, ваенную службу іншай дзяржавы або ў спецслужбы іншай дзяржавы. Я ж у Расіі ўвесь час працаваў карэспандэнтам тэлеканала ГРТ, — сказаў журналіст. *— І ніводнага дня не працаваў ні на дзяржаўнай службе, ні ў сілавых структурах. Прычым ні ў Беларусі, ні ў Расіі".*

Паводле слоў журналіста, юрысты раяць яму падаваць у суд у сувязі з незаконнасцю прынятага рашэння. *"Я ж лічу, што гэта бессэнсоўна. Таксама не збіраюся хадзіць у пасольства, атрымліваць "даведку лішэнца". Беларускі бюджэт як-небудзь абыдзецца без маіх сямі еўра",* — заявіў Павел.

У ТЭМУ

У маі 2008 года падчас online-канферэнцыі на сайце агенцтва БЕЛТА Андрэй Гіро, цяперашні пасол Беларусі ў Германіі, а тады начальнік консульскага ўпраўлення МЗС, растлумачыў: Беларусь не забараняе сваім грамадзянам атрымліваць двайное грамадзянства, але не прызнае яго. *"Дзейны закон дазваляе грамадзяніну Беларусі мець замежнае грамадзянства нароўні з грамадзянствам Рэспублікі Беларусь. Аднак пры гэтым за асобай, якая з'яўляецца грамадзянінам Беларусі, не прызнаецца прыналежнасць да грамадзянства замежнай дзяржавы",* — сказаў Гіро.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

"Гэта навіна пра пазбаўленне грамадзянства баліць у душы. З аднаго боку, я ўгаворваю сябе, што пашпарт — толькі паперка, якая нічога не вартая, ёсць дзяржава, а ёсць радзіма... Але, сапраўды, гэта ўдар... Хаця яны могуць забраць пашпарт, але не могуць забраць радзіму".

Павел ШАРАМЕТ.

АФІЦЫЙНА

«Палітычных матываў няма»

Кіраўнік Дэпартамента грамадзянства і міграцыі МУС Аляксей Бягун заявіў Радыё Свабода, што Павел Шарамет страціў беларускае грамадзянства аўтаматычна, паколькі ён атрымаў грамадзянства іншай краіны.

Гэта нібыта адбылося на падставе закона "Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь", які дзейнічаў у 1999 годзе. Праз тры гады закон прынялі ў новай рэдакцыі, паводле якой аўтаматычная страта грамадзянства наступае не заўсёды, а толькі калі былы грамадзянін служыць у войску ці на дзяржаўнай службе краіны новага грамадзянства. Але гэтыя абмежаванні на Шарамета не пашыраюцца, кажа падпалкоўнік Аляксей Бягун:

"Калі б ён грамадзянства РФ атрымаў пасля верасня 2002 года, ніякіх пытанняў не было б. Але ён атрымаў грамадзянства да гэтага тэрміну, таму на яго ў поўным памеры распаўсюджваўся закон у былой рэдакцыі".

Паводле інфармацыі Аляксея Бегуна, праверку, якая выявіла, што Павел Шарамет мае расійскае грамадзянства, правяла амбасада Беларусі ў Расіі. Паводле слоў Аляксея Бегуна, *"палітычных матываў у пазбаўленні Паўла Шарамета грамадзянства няма".*

ДОСЬЕ

Павел Шарамет

Журналіст, адзін з арганізатараў сайта "Беларускі партызан", аўтар (сумесна са Святланай Калінкінай) кнігі "Случайный президент". Аўтар дакументальных фільмаў "Чэчэнскі дзённік", "Дзікае паляванне", "1991 — апошні год імперыі", "Апошняя вышыня генерала Лебедзя", "Карэйская пастка", "Споведзь ката" і іншых.

Нарадзіўся 28 лістапада 1971 года ў Мінску. Скончыў тры курсы гістфака БДУ, затым паступіў на факультэт міжнародных адносін Беларускага эканамічнага універсітэта. Свабодна валодае англійскай мовай.

У 1994—1995 гадах быў аўтарам і вядучым штотыднёвай аналітычнай праграмы "Праспект" на Беларускім тэлебачанні. Атрымаў у 1995 годзе прэмію Беларускага ПЭН-цэнтра імя Алеся Адамовіча як найлепшы тэлежурналіст Беларусі.

З жніўня 1995-га па жнівень 1996 года — галоўны рэдактар "Белорусской деловой газеты".

Працаваў на тэлекампаніі ГРТ: кіраўнік Беларускага бюро ГРТ, шэф-рэдактар аддзела карэспандэнцкай сеткі ГРТ, намеснік дырэктара Дырэкцыі інфармацыйных праграм ГРТ. З ліпеня 1999-га па сакавік 2000 года быў вядучым аналітычнай праграмы "Время" на ГРТ. Узначальваў аддзел спецыяльных праектаў Дырэкцыі дакументальнага кіно расійскага Першага канала.

У 1998 годзе атрымаў прэмію Міжнароднага камітэта абароны журналістаў за ўнёсак у развіццё свабоды слова. Неаднаразовы намінант прэміі ТЭФІ Акадэміі расійскага тэлебачання як "найлепшы рэпарцёр" і найлепшы дакументаліст. У 2002 годзе атрымаў прэмію Парламенцкай асамблеі АБСЕ "За журналістыку і дэмакратыю".

У 1998 годзе быў асуджаны беларускім судом на два гады ўмоўна за рэпартаж з беларуска-літоўскай мяжы.

ДЛЯ РОЗДУМУ

Савецкія норавы вяртаюцца?

Паводле артыкула 23 Закона СССР аб грамадзянстве ("Пазбаўленне грамадзянства СССР за дзеянні, якія робяць шкоду дзяржаўным інтарэсам ці дзяржаўнай бяспецы СССР"), у савецкія часы рашэннямі прэзідыума Вярхоўнага Савета былі пазбаўлены савецкага грамадзянства 175 чалавек, у тым ліку пісьменнікі Васіль Аксёнаў, Іосіф Бродскі, Уладзімір Вайновіч, Аляксандр Зіноўеў, Аляксандр Салжаніцын, музыка Мсціслаў Растраповіч, спявачка Галіна Вішнеўская, скульптар Эрнст Неізвестный, рэжысёры Юрый Любімаў і Андрэй Таркоўскі, шахматыст Віктар Карчной і іншыя.

Аб прымусовым пазбаўленні беларускага грамадзянства пакуль звестак не было. Падобна на тое, што Павел Шарамет стаў першым.

ПРАТЭСТ

«Гэтаму павінен быць пакладзены канец раз і назаўсёды»

Камітэт па абароне журналістаў (Нью-Йорк) зрабіў наступную заяву ў сувязі з рашэннем беларускіх улад пазбавіць Паўла Шарамета беларускага грамадзянства.

"Камітэт абароны журналістаў заклікае беларускія ўлады неадкладна вярнуць Паўлу Шарамету грамадзянства і не чыніць ніякіх перашкод для наведвання ім сваёй роднай краіны. За сваю крытыку рэжыму прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі Шарамет сядзеў у турме, быў падвергнуты нападам і правакацыям з боку ўлад. Падобна на тое, што апошняе рашэнне беларускіх улад таксама з'яўляецца яшчэ адным звяном бесперапыннага ланцугу афіцыйнай помсты. Гэтаму павінен быць пакладзены канец раз і назаўсёды".

КАМПЕТЭНТНА

У суд!

Алег ГУЛАК, старшыня ГА "Беларускі Хельсінкскі камітэт":

— Зразумела, што гэтае рашэнне палітычнае, але трэба гаварыць пра юрыдычны аспект. Наш закон аб грамадзянстве дапускае двайное грамадзянства, але пры гэтым дзяржава проста не бачыць за гэтым грамадзянінам правоў і абавязкаў, якія на яго ўскладае іншае грамадзянства. Падстава для пазбаўлення грамадзянства ёсць толькі тады, калі чалавек, што мае беларускае грамадзянства, пайшоў на службу ў паліцыю альбо ва ўзброеныя сілы іншай краіны. Такі закон быў уведзены ў дзеянне ў 2002 годзе.

Да Паўла Шарамета прымянілі зваротную сілу закона. Я думаю, што ў гэтай сітуацыі ёсць сэнс асპрэчваць, таму што новы закон паставіў чалавека ў лепшае становішча, чым гэта было дагэтуль. І ў даным выпадку прымяняецца новы закон, а не стары. Каб яны тады паспелі пазбавіць яго грамадзянства, то тады — калі ласка... Але таго закона ўжо няма, яго прымяняць зараз ніяк нельга.

ЛІКБЕЗ

Калі ўлады дзейнічалі па законе, то рашэнне аб пазбаўленні Паўла Шарамета грамадзянства прымаў асабіста Аляксандр Лукашэнка. І, калі сыходзіць з дзеючага закона, рашэнне гэта незаконнае.

Закон "Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь". Вытрымкі

Артыкул 3. Прынцыпы грамадзянства Рэспублікі Беларусь

Грамадзянства Рэспублікі Беларусь грунтуецца на наступных прынцыпах:

— кожны мае права на грамадзянства;

— грамадзянства Рэспублікі Беларусь з'яўляецца роўным для ўсіх грамадзян Рэспублікі Беларусь незалежна ад падстаў яго набыцця;

— грамадзянства Рэспублікі Беларусь не можа быць дадзена супраць волі асобы;

— **ніхто не можа быць пазбаўлены грамадзянства Рэспублікі Беларусь** альбо права змяніць грамадзянства.

Артыкул 16. Страта грамадзянства Рэспублікі Беларусь

Грамадзянства Рэспублікі Беларусь страчваецца:

— у выніку паступлення асобы на вайсковую службу, службу ў паліцыю, органы бяспекі, юстыцыі і іншыя дзяржаўныя органы замежнай дзяржавы...

Артыкул 22. Парадак адмены рашэння аб набыцці альбо спыненні грамадзянства Рэспублікі Беларусь

Рашэнне аб набыцці альбо спыненні грамадзянства Рэспублікі Беларусь адмяняе Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь альбо ўпаўнаважаны ім орган, які прыняў такое рашэнне.

Артыкул 28. Вырашэнне пытанняў грамадзянства Рэспублікі Беларусь

Рашэнні аб прыёме ў грамадзянства Рэспублікі Беларусь і яго спыненні прымаюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь або ва ўстаноўленым ім парадку.

Працэдура прымусовага пазбаўлення грамадзянства ўвогуле не прапісана ў законе, бо чытай артыкул 3...

радыё свабода

Тэл. (017) 266 39 52
СМС 391 22 24
svaboda@rferl.org
п/с 111, Менск, 220005, Беларусь

ад 28 сакавіка – новыя частоты, хвалі

06:00-08:00	6105 кГц	49 м
	6120 кГц	49 м
18:00-20:00	7270 кГц	41 м
	9725 кГц	31 м
20:00-22:00	6050 кГц	49 м
	6105 кГц	49 м
22:00-24:00	5995 кГц	49 м
	9405 кГц	31 м

612 кГц 490 м сярэднія хвалі

www.svaboda.org

Ён перамог смерць і вывеў тых, што былі ў яе палоне, на свабоду

З Пасхальнага паслання Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага ***Філарэта****, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі*

...Да Уваскрасення Хрыстовага лёс чалавека пасля зямнога скону быў такім, як кажа пра яго святы Іаў Шматпакутны: "Адыду, — і ўжо не вярнуся, — у краіну цемры і ценю смяротнага, у краіну змроку... дзе няма ладу, дзе цёмна, як сама цемра" (Іаў 10: 20—22).

І вось, Спасіцель "Хрыстос уваскрэс з мёртвых, смерцю смерць зваяваў і тым, што ў магілах, жыццё дараваў"!

Сын Божы не проста вярнуўся з царства мёртвых, не проста ажыў: Ён перамог смерць і вывеў тых, што былі ў яе палоне, на свабоду, Ён узвысіў жыццё кожнага чалавека да бажэственнай вышыні і напоўніў вечным сэнсам дні і гады зямной юдолі.

У час зямнога жыцця Хрыста Спасіцеля, як і сёння, далёка не ўсе веравалі ў існаванне духоўнага свету, у бессмяротнасць душы і ў жыццё вечнае. А калі так, то і сэнс жыцця, і яго мэта, і яго каштоўнасць разумеліся па-рознаму. Жыццё малых і слабых свету гэтага ўяўлялася малазначным і пазбаўленым высокага сэнсу. Багатыя і моцныя ўладарылі часцей за ўсё з жорсткасцю і надавалі значэнне толькі ўцехам і задавальненню сваіх жаданняў.

Уваскрасенне Хрыста Спасіцеля абвяргае меркаванне пра тое, што каштоўнасць чалавечага жыцця бывае рознай, што бессмяротная душа можа быць значнай для Тварца ў большай ці ў меншай ступені. Гасподзь Ісус Хрыстос цвёрда і недвухсэнсоўна ставіць на першы план бажэственную роўнасць усіх людзей.

Евангельская пропаведзь сцвярджае, што Бог не мае прадузятасці, і для Тварца няма розніцы паміж людзьмі ні па знатнасці паходжання, ні па ступені валодання ўладаю і багаццем, ні па месцы ў грамадскай іерархіі. Перад Аблічам Уседзяржыцеля толькі адно адрозненне істотнае: наколькі мы адрозніваемся сваёю здольнасцю любіць Бога і любіць бліжняга свайго як самога сябе (гл.: Мф. 22: 37—39).

Хрысціянская адказнасць нагадвае нам, што мы і бацькі нашы — адно, і мы пакліканы маліцца за іх, прымнажаючы бацькоўскую набожнасць і адкупаючы бацькоўскія грахі.

Памятаючы пра гэта і рыхтуючы сэрцы нашы да Пасхі Гасподняй, мы пяцікратна малітоўна паміналі спачылых, пачынаючы ад Усяленскай памінальнай мясапуснай суботы. І мы працягнем гэтую малітоўную лучнасць з нашымі продкамі ў дзень Радаўніцы, калі адзінымі вуснамі і адзіным сэрцам узрадуемся разам з тымі, якія адышлі да Бога, роднымі, суайчыннікамі і ўсімі адвеку спачылымі праваслаўнымі братамі і сёстрамі нашымі, што Хрыстос сапраўды ўваскрэс!

Сардэчна віншую з Пасхай Гасподняй усіх адзінаверных хрысціян, суайчыннікаў нашых, усіх, кім кіруе добрая воля, і ўсярадасна сведчу пра тое, што Хрыстос уваскрэс! Сапраўды ўваскрэс! Амінь.

Вялікдзень — трыумф любові Хрыста

З пастырскага паслання Арцыбіскупа ***Тадэвуша Кандрусевіча****, Мітрапаліта Мінска-Магілёўскага*

Глыбокапаважаныя браты і сёстры!

Хрыстус уваскрос! Сапраўды ўваскрос! Гэты святочны велікодны вокліч гучыць сёння ва ўсім свеце. Сёлетні Вялікдзень набірае асаблівае значэнне, бо ўсе хрысціяне ў адзін дзень адзначаюць свята, якое з'яўляецца падмуркам нашай веры і надзеяй на вечнае жыццё.

Якім было б жыццё чалавека, калі б Сын Божы не прыйшоў у гэты свет і не збавіў яго? На гэтае пытанне можам даць наступны адказ: мы б не зведалі бязмежнай любові Бога, засталіся б духоўна памерлымі, без падмурку нашай веры, а жыццё нашае было б без надзеі.

Праўда аб уваскрасенні выхоўвае да сапраўднай надзеі. Хто верыць ва ўваскрасенне Хрыста, той павінен быць у авангардзе барацьбы супраць скептыцызму, эгаізму, адрачэння, індыферэнтызму і г.д. Сваімі словамі і справамі мы павінны абвяшчаць Добрую Навіну аб тым, што Пан уваскрос. Мы павінны абвяшчаць яе на вуліцах, на працы, ва універсітэтах, школах, бальніцах. Мы павінны перадаваць яе ўсім, кажучы: "Не бойцеся, Езус перамог моц злога духу і мы, дзякуючы Яго ласцы, таксама можам перамагчы яе". Перад аблiччам цяжкасцяў хрысціянін не павінен хаваць сваёй галавы падобна таму, як стравус хавае яе ў пясок. Наадварот, давяраючыся Богу, ён павінен імкнуцца да трыумфу маральнага закону, жыцця, праўды і справядлівасці.

Заданне Касцёла не заключаецца ў тым, каб будаваць грамадства, аднак пасланне Хрыста дае магчымасць унесці наш уклад у яго будаванне. Таму хрысціянін, узмоцнены праўдай уваскрасення Хрыста, павінен мець адвагу бараніць жыццё і каштоўнасці сям'і як галоўнай клеткі кожнага грамадства; дапамагаць будаваць грамадства на прынцыпах сацыяльнай справядлівасці, а не карупцыі; замест культуры нянавісці і гвалту спрыяць развіццю культуры любові; супрацьстаяць тэндэнцыям паліткарэктнасці ў маральных нормах, якія па сваёй сутнасці і прадвызначэнні нязменныя; садзейнічаць таму, каб моладзь атрымала не толькі добрую адукацыю, але і рэлігійнае выхаванне, якое дапаможа ёй заўсёды жыць надзеяй і не страціць яе.

Сёння мы радуемся ўваскрасенню Хрыста. Мы радуемся таму, што выйшлі з "велікапоснага шпіталю", калі так можна сказаць, з рэцэптам на лек, які не мае адпаведнікаў. У склад гэтага леку ўваходзяць тры інгрэдыенты: Апошняя Вячэра, цярпенні і крыжовая смерць Езуса Хрыста і Яго ўваскрасенне...

Віншую ўсіх людзей добрай волі. Усім вам жадаю шчаслівага Вялікадня. Няхай уваскрослы Езус заўсёды будзе з вамі, несучы ў вашае жыццё надзею, супакой і радасць.

Хрыстус уваскрос! Сапраўды ўваскрос!

1 красавіка на Брэстчыне зусім не жартоўна шукалі тэрарыстаў

Літаральна перад здачай гэтага нумара ў друк стала вядома, што ў Брэсцкай вобласці праходзяць масавыяператрусы апазіцыянераў.

Актывістаў апазіцыі абшукваюць на падставе ананімнага паведамлення аб магчымым тэракце.

Брэсцкі праваабаронца Уладзімір Вялічкін паведаміў: *"Мне патэлефанаваў каардынатар мясцовага аддзялення Партыі БНФ Алесь Рамановіч з Пінска і паспеў сказаць літаральна некалькі слоў: мяне забіраюць, ідзеператрус у мяне дома і ў дэмакратычнага актывіста Уладзіміра Зянько. Чуваць была прысутнасць некага* і на гэтым сувязь перарвалася".

Старшыня арганізацыі Партыі БНФ Драгічына Уладзімір Казека расказаў наступнае: *"Я не мог нават выказаць здагадку, што яны мне збіраюцца прад'явіць. Але аказалася, што была ананімка: нібыта я здольны здзейсніць тэрарыстычны акт, у прыватнасці, падарваць нафта- ці газаправод. А таксама здольны да забойства чыноўнікаў раённай вертыкалі і ўнутраных спраў — у знак помсты за ранейшыя затрыманні, суды і г.д. Акурат у гэтым ракурсе гадзіны паўтары і ішла гаворка. Але я адразу папярэдзіў, што ніякія паперы не буду падпісваць, бо такія абвінавачанні проста абражаюць маю чалавечую годнасць. Чым гэта скончыцца — пакуль не ведаю. Але ў мясцовае аддзяленне КДБ таксама выклікалі маіх знаёмых і проста пыталіся: ці здольны Казека здзейсніць тэрарыстычныя акты на тэрыторыі краіны?"*

Падобна на тое, што ў спецслужб нейкае вясенняе абвастрэнне.

РЭЗАНАНС

Іосіф Паўлавіч, калі знойдзеце магчымым, надрукуйце, калі ласка, мой водгук на інтэрв'ю з Вольгай Абрамавай ("НВ", 30 сакавіка — 1 красавіка б. г.). Не знаходжу слоў, як гэта ўсё можна назваць!

З павагай П.Садоўскі.

Падарвала здароўе на дзяржслужбе: Вольга Абрамава

Дыпламаваны марксіст-палітолаг Вольга Абрамава скардзіцца, што значную частку сваёй дэпутацкай пенсіі, якая складае 2 мільёны 358 тысяч рублёў, павінна траціць на папраўку здароўя: "...*в первую очередь меня беспокоит мое здоровье, подорванное на госслужбе...").* У другую чаргу былая дэпутатка абяцае стварыць "*прафесійна"*, *"не па-аматарску"* грамадскую арганізацыю *"з перспектывай перарастання ў сацыяльную партыю",* дзе яна збіраецца бараніць правы гарадскіх грамадзян, у тым ліку і пенсіянераў. Пакуль, праўда, цяжка са сродкамі: *"А для того, чтобы делать профессионально, сегодня не самое лучшее время, в стране — кризис...".* Шкада, я думаў, што дажыву да таго дня, калі сп.Вольга абароніць і мяне. Я таксама быў дэпутатам, нават членам Прэзідыума Вярхоўнага Савета 12-га склікання, старшынёй Камісіі па замежных справах, амбасадарам у ФРГ, кандыдат навук, дацэнт, але вось пенсію атрымліваю амаль у чатыры разы меншую, чым сп. Абрамава, — каля 140 еўра (у эквіваленце). Я ўжо 10 гадоў пенсіянер. Мог бы яшчэ працаваць па спецыяльнасці, здароўе дазваляе. Але ж дзяржава, а дакладней — улада не бярэ на працу: "няправільны" я дэпутат, апазіцыянер, бэнээфавец.

Я не заклікаю сп.Абрамаву адмовіцца ад такой добрай пенсіі: можа, праўда, здароўе падарвала? Толькі адно не разумею: як сп.Абрамава магла быць адначасна і дэпутаткай, і дзяржслужбоўкай? Нас у дэпутаты ў 1990 годзе **выбіралі**. Дзяржслужбоўцаў жа **прызначаюць.**

Як быць з гэтай закавыкай? Вы, спадарыня Абрамава, гаворыце: *"Граждане со всей страны постоянно и активно обращаются ко мне с просьбой: Ольга Михайловна, засучите рукава и напрягайтесь. Нам уже надоело, что вы ничего не делаете в наших интересах..."*

Праўда, Вольга Міхайлаўна, не таміце Вы людзей. Папраўляйце хутчэй здароўе ды вяртайцеся ў шэрагі барацьбітоў. Але скажыце вашым прыхільнікам-выбарцам, каб звярталіся не да Вас, а туды, дзе дэпутатаў прызначаюць...

З экс-дэпутацкім прывітаннем —

Пётр САДОЎСКІ.

БЕЗЗАКОНИЕ

О том суде, который состоялся 15 февраля в Воложине по делу Союза поляков, писали все газеты. Как и о том, как не пустили на суд лидера Объединенной гражданской партии Анатолия Лебедько. И не просто не пустили, а даже составили протокол с вручением повестки в тот же суд, но уже в качестве правонарушителя.

25 марта был вынесен вердикт. О том, как все происходило, рассказывает сам Анатолий Лебедько.

У «польского дела» привычный запах белорусского беспредела

Разговор-то был мирным. И матом никто не крыл...

25 марта. Утро. В это время Воложин неторопливо и слегка сонлив. Предмет нашего вынужденного интереса — местный суд. В руках политаптечка оппозиционера: спальник, теплые носки, зубная щетка с пастой, чистая тетрадь с ручкой, рулон туалетной бумаги. В кармане судебная повестка.

Местный суд под одной крышей с РОВД, и к тому же на площади Свободы. Возле массивных зеленых ворот трое стражей в сером. Пост почетной встречи. Разговор сводится к формуле: "Вам — прямо, а остальным — "Кругом марш!".

Общение тет-а-тет с воложинской Фемидой в мои планы не входило. Дебаты об открытости судов мы выиграли. Прошли прапорщиков, но тут же нарвались на подполковника. Все сначала. Блокпост №2 ретировался только после телефонных консультаций.

Находясь в утробе здания, начинаешь понимать преимущества принципа "два в одном". Чередующиеся судейские и милицейские кабинеты естественны, как полосы на шкуре зебры. Это составляющие одного конвейера отечественной сборки. В одном помещении штампуют протоколы, в соседнем клепают судебные решения. И тут же, в графских подвалах, — изолятор временного содержания. Все в одном месте. Замкнутый производственный цикл. Человек вошел в здание и исчез днем на 15. Странно, что воложинский опыт до сих пор не поднят до уровня всебелорусского почина.

11 утра. В зал входит, нет, скорее величественно вносит свое тело судья Нестеревская. Черная мантия в тон волос Татьяны Сергеевны. Она, как мне показалось, взялась за дело хоть и нервно, но решительно. Последовал грозный запрет даже на шорохи и звуки. Телефон был приравнен к средству посягательства на голос и фотогеничность судьи.

Процесс пошел. Лишь после пятого исправления Татьяна Сергеевна одолела безошибочное произношение фамилии Лебедько. Подумалось: ситуация плохая, но не безнадежная. Процесс споткнулся на процедуре недоверия судье. У Нестеревской мой отвод вызвал искреннее недоумение. Кажется, с подобным она впервые столкнулась в своей судебной практике. Местное народонаселение, надо полагать, привыкло на судей смотреть снизу вверх. Как правило, с полусогнутой позы. Она даже не восприняла отвод на слух и настоятельно потребовала, чтобы мотив был обоснован в письменном виде.

Листаю материалы пухлого дела. И глазам своим не верю. Протокол о задержании отсутствует вообще. Равно как и протокол об изъятии вещей. Получается, что девять часов я удерживался в здании РОВД без надлежащего юридического оформления. Зато в наличии протоколы о правонарушении по двум статьям Кодекса об административной ответственности — ст.17.1 (мелкое хулиганство) и ст.23.4 (неповиновение законному распоряжению и требованию должностного лица при исполнении им служебных обязанностей), гласящих, что *"Лебедько А.В. во время несанкционированных мероприятий провоцировал граждан на совершение противоправных действий, громко кричал нецензурной бранью, чем нарушал общественный порядок"*. Такой вот полет фантазии у местных милиционеров. Оказывается, чтобы десяток набожных старушек пошли на штурм здания суда, их обязательно надо матернуть как следует. А как быть, если ни отец, ни мать, ни жена не научили меня нецензурщине?

Здесь же в деле материалы прокурорской проверки на предмет возбуждения уголовного дела. Из них картина событий, происходивших 15 февраля, как на ладони. Масштаб подготовительных действий власти впечатляет. Рассмотрение гражданского дела в суде было завернуто в обертку спецоперации силовых структур. Составлен целый план. Мобилизованы внушительные силы и ресурсы. Вокруг города было выставлено 10 блокпостов, которые в день суда по делу Союза поляков должны были предотвратить проникновение в город всех подозрительных лиц. Конституция отдыхала. Зато город наводнили сотрудники спецслужб и прочих силовых структур.

Под стать содержанию протоколов об административном правонарушении и письменные объяснения сотрудников Воложинского РОВД В.А.Гарнашкевича, И.Я.Кравневича, А.В.Букштановича. Написаны, словно диктант на тему "Велик Воложин, а отступать некуда, позади приказ". Впрочем, судите сами. *"Собралась толпа агрессивного настроения, которая требовала, чтобы их пропустили в здание РОВД. С данной толпы в наш адрес раздавались слова оскорбительного характера. Все это время из толпы в наш адрес раздавались слова оскорбительного характера.*

Примерно в 10.45 гражданин Лебедько стал призывать толпу на дальнейшие агрессивные действия во время проведения несанкционированного мероприятия, при этом вел себя вызывающе, на мои неоднократные замечания не реагировал, чем нарушал общественный порядок и спокойствие граждан". Не правда ли, слог у начальника охраны общественного порядка В.А.Гарнашкевича весьма оригинальный. Ну настоящий подполковник! Майоры и капитаны ему под стать.

В судебном заседании подтвердилось, что автор текстов протоколов о правонарушении капитан Нахай во время моего задержания находился на одном из постов на окраине города. То есть он ничего не мог ни видеть, ни слышать. Свою версию событий он составил даже не по материалам, собранным в деле, а по... устному рассказу своих сослуживцев. К тому же у Нахая оказались большие проблемы с памятью. Капитан напрочь забыл, в какое время суток он составлял протоколы и предъявлял их для ознакомления задержанному Лебедько. Уважаемые руководители Воложинского РОВД, будьте бдительны и не давайте капитану Нахаю спички, а не то он с такой забывчивостью спалит местную цитадель порядка и правосудия.

Такие вот приколы воложинской милиции. Подобных нестыковок и нарушений десятки. Однако это не помешало в постановлении по делу об административном правонарушении судье Нестеревской зафиксировать: *"оценивая показания сотрудников милиции Гарнашкевича, Кравневича, Букштановича, суд считает их правдивыми, поскольку они последовательны, логичны, взаимодополняемы, а также дополняются видеозаписью указанных событий, решением УВД и РОВД".* В том-то и дело, что **показания сотрудников милиции противоречивы, алогичны и откровенно лживы.** Настолько, что даже послушная Нестеревская вынуждена была снять обвинения по статье 17.1 КоАП. Впрочем, хватило и статьи 23.4 КоАП, чтобы признать меня виновным и оштрафовать на 30 базовых величин. **Это классическая ситуация в белорусском правосудии — виновен без вины.**

В постановлении суда зафиксировано: *"Лебедько А.В оказал неповиновение сотрудникам милиции, находящимся при исполнении своих служебных обязанностей по охране общественного порядка, выразившегося в том, что, несмотря на разъяснения сотрудников милиции о пропуске в суд только по судебным повесткам, которой у него не было, пытался сам пройти на территорию РОВД и провоцировал других граждан на такие же действия".* А вот это уже откровенная фальсификация и ложь, которая опровергается видеоматериалами, находящимися в материалах дела. На пленке отчетливо видно, что никто из стоявших перед воротами не предпринимает даже намека на то, чтобы попытаться пройти к зданию суда. У Нестеревской либо проблемы со зрением, либо с совестью.

Читаем далее текст постановления: *"Лебедько продолжал свои противоправные действия, демонстративно снимая на камеру телефона действия сотрудников милиции, направив мобильный телефон прямо в лицо сотруднику милиции Гарнашкевичу В.А. Поскольку переговоры между сотрудниками милиции осуществлялись по рации, а Лебедько пытался зафиксировать обстановку на видеосъемку мобильного телефона, то Гарнашкевич правомерно запретил осуществлять съемку мобильным телефоном".* Однако абзацем выше в тексте постановления идет такое описание событий, зафиксированных на пленке: *"Достав телефон, Лебедько поднимает его на уровне головы в лицо сотруднику милиции, который пытается забрать телефон. Из-за ворот выходят четыре сотрудника милиции. Двое задерживают Лебедько, применяя физическую силу в виде удержания за руки, и доставляют в РОВД".* То есть из видео следует, что никакой съемки не производилось, зафиксирован только факт, что телефон находится в руке. Я оставляю за скобками тот нюанс, что мой телефон не имеет функции видео и что 15 февраля он целых 9 часов находился у сотрудников милиции. За это время можно было убедиться, что никаких видео- и фотосъемок не производилось.

Судья обязана была зафиксировать, что действия сотрудников милиции, препятствующих прохождению граждан в здание суда неправомерны, а приказ пропускать людей в зал заседания только по повестке незаконный. Это грубое нарушение Кодекса о судоустройстве и статусе судей, равно как и Кодекса об административных правонарушениях. Во-вторых, если бы Нестеревская действительно была беспристрастным судьей, то она обратила бы внимание, что судья района Зеньков в своем обращении к начальнику местной милиции делал акцент на том, что в зале судебного заседания может разместиться 20 человек. В то же время туда смогли пройти только 4 участника гражданского дела и два журналиста БТ (кстати, без всяких повесток). Возникает простой вопрос: а почему тогда не пропустили 10 человек, запечатленных на видео, включая и Лебедько?

Что в сухом остатке? Повторяю: штраф размером в 30 базовых величин. Если у судьи Татьяны Нестеревской есть хоть какая-то совесть, то, думаю, она уже которую ночь не спит. От себя скажу: несмотря на денежное наказание, я ни о чем не сожалею. И если Союзу поляков, равно как и любой другой общественной организации, потребуется поддержка и солидарность, я это непременно сделаю.

Что сказать о других "героях" этого повествования? Я так до конца и не определился, мне их презирать или жалеть. Мелкие существа.

Можем ли мы доверить этим людям свою безопасность, свою свободу? Расплодившимся в огромном количестве, зажравшимся и заврававшимся. И какая тут к черту офицерская честь? И какая независимость у политических киллеров? Какое достоинство может быть у жлобства? Лжесвидетельство — это теперь визитная карточка сотрудников силовых ведомств. Телефонное право — это руководство к действию для белорусских судей. Эти черты не врожденные, они приобретены на государственной службе. И это самый печальный вывод из "польского дела". Система плодит себе подобных.

Анатолий ЛЕБЕДЬКО,
председатель Объединенной гражданской партии.

ПАЛІТКУХНЯ

Дата прэзідэнцкіх выбараў будзе вызначана не пазней за 8 лістапада

Пра гэта паведаміў сакратар ЦВК Мікалай Лазавік. *"Выбары прэзідэнта Беларусі прызначаюцца Палатай прадстаўнікоў не пазней за пяць месяцаў і праводзяцца ў нядзелю не пазней за два месяцы да завяршэння тэрміну паўнамоцтваў папярэдняга прэзідэнта. Інаўгурацыя была ў красавіку — вось ад моманту інаўгурацыі і вядзецца адлік",* — патлумачыў сакратар ЦВК.

Паколькі апошняя інаўгурацыя прэзідэнта Беларусі адбылася 8 красавіка 2006 года, то, адпаведна, выбары новага кіраўніка краіны пройдуць не пазней за 6 лютага 2011 года.

АФІЦЫЙНА

Паслабленне кантрактнай удаўкі

Беларускім наймальнікам дадзена права заключаць з работнікам працоўны дагавор на нявызначаны тэрмін. Гэта прадугледжвае ўказ прэзідэнта №164.

Дакумент выдадзены *"ў мэтах удасканалення кантрактнай формы найму і скіраваны на ўзмацненне абароны працоўных правоў добрасумленных работнікаў"*, паведамляе прэс-служба беларускага кіраўніка.

Наймальніку дадзена права заключаць з работнікам, які не дапускае парушэнняў працоўнай і выканальніцкай дысцыпліны і прапрацаваў у яго не менш як пяць гадоў, пасля заканчэння тэрміну дзеяння кантракта працоўны дагавор на нявызначаны тэрмін з пісьмовай згоды работніка.

Гэтае правіла не будзе прымяняцца да работнікаў, з якімі заканадаўствам прадугледжана абавязковае заключэнне кантрактаў, напрыклад, да дзяржаўных служачых.

Таксама дакументам устаноўлены месячны тэрмін для папярэджання наймальнікам работніка, у якога заканчваецца тэрмін кантракта, аб рашэнні спыніць з ім працоўныя адносіны або працягнуць іх на ўмовах кантракта або працоўнага дагавора на нявызначаны тэрмін.

КРОПКІ НАД "І"

Менш за адзін працэнт

Кандыдатамі ў дэпутаты мясцовых Саветаў зарэгістраваны 240 прадстаўнікоў апазіцыйных партый. Пра гэта паведаміў сакратар Цэнтрвыбаркама Мікалай Лазавік.

Паводле яго слоў, зарэгістравана 99 прадстаўнікоў Беларускай партыі левых "Справядлівы свет" са 126 вылучаных, 79 — Аб'яднанай грамадзянскай партыі (94), 33 — Партыі БНФ (35), 29 — Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) (32), два — Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады з двух вылучаных.

Акрамя таго, кандыдатамі ў дэпутаты зарэгістравана 199 прадстаўнікоў Камуністычнай партыі Беларусі, 48 — Ліберальна-дэмакратычнай партыі, 15 — Рэспубліканскай партыі працы і справядлівасці, сем — Беларускай аграрнай партыі, два — Беларускай сацыяльна-спартыўнай партыі, па адным — Рэспубліканскай партыі і Беларускай патрыятычнай партыі.

Усяго зарэгістравана 513 партыйных кандыдатаў у дэпутаты.

Мікалай Лазавік заявіў, што працэнт адсеву партыйных прэтэндэнтаў "быў вельмі нізкі".

Дарэчы, што тычыцца прадстаўнікоў Аб'яднанай грамадзянскай партыі, тут трэба даць словам Мікалая Лазавіка некаторыя тлумачэнні. Як мы паведамлялі, АГП вырашылі зняцца з выбараў, хаця партыйныя кандыдаты, якія вылучаліся не ад партыі, а праз збор подпісаў, могуць працягваць у іх удзел. Старшыня партыі Анатоль Лябедзька заявіў "Народнай Волі", што большая частка з 77 зарэгістраваных кандыдатаў ад АГП прымаць удзел у выбарах не будзе.

Усяго кандыдатамі ў дэпутаты мясцовых Саветаў па краіне зарэгістравана 25.035 чалавек. З іх 26 чалавек — грамадзяне Расіі.

Такім чынам, прадстаўнікі дэмакратычных партый у ліку кандыдатаў складаюць менш за адзін працэнт.

РЭДАКЦЫЙНЫ КАМЕНТАРЫЙ

Ужо цяпер відавочна, што выбары ў мясцовыя Саветы не паўплываюць ні на кампаноўку ўладных структур, ні на развіццё палітычных партый, ні на фарміраванне грамадзянскай супольнасці. І было б неаб'ектыўна вінаваціць ва ўсім толькі лукашэнкаўскі рэжым. Так, у рэгіёнах падчас стварэння выбарчых камісій, ініцыятыўных груп па зборы подпісаў, вылучэння кандыдатаў у дэпутаты ладзілася "дзікае паляванне" на прадстаўнікоў дэмакратычных сіл. Але ж пакрывіць душой той, хто спіша на гэта ўсе недапрацоўкі, усе пралікі тых жа актывістаў партый, рухаў, грамадскіх аб'яднанняў. Глядзіце, з 35 вылучаных сябраў Партыі БНФ зарэгістравана 32. У даным выпадку якія могуць быць прэтэнзіі? Можна сказаць, стопрацэнтная рэгістрацыя. Праблема ў іншым: чаму Партыя БНФ так мала вылучыла сваіх людзей кандыдатамі ў дэпутаты? Вядома ж, перашкоды з боку ўлад былі, але, скажам шчыра, той, хто дзейнічаў актыўна, хто па-сапраўднаму імкнуўся апынуцца сярод кандыдатаў у дэпутаты, той атрымаў такі мандат. Галоўны адказ хаваецца хутчэй за ўсё ў пытанні: "А што ўяўляе сабой сёння Партыя БНФ?" Гэта моцная сіла, згуртаванне тысяч актыўных паплечнікаў, ці гэта невялічкая групка лідэраў, а астатняя маса — папяровыя адзінкі?

На жаль, тое ж самае можна сказаць і пра Беларускую сацыял-дэмакратычную партыю (Грамада), якую ўзначальвае А.І.Ляўковіч. З 32 вылучаных яе сябраў 29 зарэгістраваны кандыдатамі ў дэпутаты. Якая палітычная імпатэнцыя! Уся партыя змагла вылучыць па краіне толькі 32 чалавекі?! Альбо партыі як згуртаванай сілы няма, альбо яе сябры не ведаюць сваёй галоўнай місіі...

Смеху варты лічбы, якія тычацца Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады (старшыня С.С.Шушкевіч). Толькі два яе сябры былі вылучаны кандыдатамі ў дэпутаты. І стала б анекдотам, калі б іх не зарэгістравалі. Не такая ўлада дурная, як Вы, Станіслаў Станіслававіч, магчыма, думаеце. Калі сур'ёзна ўзяліся за будаўніцтва партыі, то ўдзяляйце гэтаму максімум увагі. Калі Вам патрэбны толькі брэнд, то ці не лепш запісацца ў баптысцкую секту? Паверце, там і дысцыпліна існуе, і таварыскасці болей, і актыўнасці не займаць.

Ды што і казаць, не змаглі палітычныя партыі, грамадскія рухі аб'яднацца на першым этапе выбарчай кампаніі, каб узяць сітуацыю ў свае рукі, выйсці, вобразна кажучы, на захоп мясцовых Саветаў. Запярэчыце: няма сэнсу разбіваць ілбы, калі вынікі галасавання будуць сфальсіфікаваныя. А што, гэтаму нельга супрацьстаяць? Можна, калі стаць сцяной. А калі нічога не рабіць, то, безумоўна, нельга разлічваць на нейкія станоўчыя змены.

Шкада, але вынікі выбараў у мясцовыя Саветы можна спрагназаваць ужо сёння. Няўжо з такімі набыткамі наблізяцца дэмакратычныя сілы і да прэзідэнцкіх выбараў?

Лягчэй за ўсё вінаваціць дыктатарскі рэжым.

Цяжэй — працаваць да сёмага поту.

Прапісная ісціна, але, адчуваецца, яе ігнаруюць многія апаненты сённяшніх улад.

Ці трапіць «Беларуськалій» у рукі замежных інвестараў?

Пакуль "Беларуськалій" заканадаўча аднесены да аб'ектаў, якія не падлягаюць прыватызацыі. Але... Прававая база, якая дазваляе вывесці шэраг стратэгічна значных прадпрыемстваў з пераліку забароненых да продажу, у Беларусі рыхтавалася на працягу двух апошніх гадоў.

Такая магчымасць закладзена ў праекце закона аб аб'ектах, якія знаходзяцца толькі ва ўласнасці дзяржавы. Гэты законапраект меркавалася прыняць яшчэ ў 2009 годзе. Аднак Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу паспела яго разгледзець у апошні дзень працы асенняй сесіі толькі ў першым чытанні.

Чакаецца, што законапраект аб аб'ектах, якія знаходзяцца толькі ва ўласнасці дзяржавы, і аб відах дзейнасці, на ажыццяўленне якіх распаўсюджваецца выключнае права дзяржавы, будзе прыняты на бліжэйшай вясновай сесіі.

Даны законапраект здымае выключнае права дзяржавы на шэраг аб'ектаў і відаў дзейнасці, у тым ліку дазволіць вывесці з пераліку забароненыя да продажу прадпрыемствы па здабычы і перапрацоўцы калійных руд і г. д.

Першы віцэ-прэм'ер **Уладзімір СЯМАШКА** на пасяджэнні Гомельскага аблвыканкама ў канцы лютага ўжо паведаміў, што ў калійную галіну Беларусі можа быць прыцягнуты буйны стратэгічны інвестар. З якой краіны будзе інвестар, ён не сказаў, адзначыўшы толькі, што гэта "дакладна не Канада", якая з'яўляецца на сусветным рынку канкурэнтам беларускага вытворцы.

Пры гэтым У.Сямашка адзначыў, што супрацоўніцтва са стратэгічным інвестарам у калійнай галіне можа пачацца ўжо ў 2010 годзе.

Паводле існуючых даных, гаворка ідзе аб кітайскім інвестары, якому пасля акцыянавання "Беларуськалія" можа быць прададзены пакет акцый.

Главным тренером минского «Динамо» стал Марек Сикора

В этом сезоне 61-летний чешский специалист Марек Сикора работал в екатеринбургском "Автомобилисте", с которым пробился в плей-офф Континентальной хоккейной лиги. Не исключается и вариант, при котором он возглавит и сборную Беларуси, сообщает "Прессбол".

Что касается Александра Андриевского, который работал с "Динамо" во второй половине прошедшего сезона, то ему предложено войти в тренерский штаб Сикоры или возглавить команду Молодежной хоккейной лиги.

ГДЕ ЭТО ВИДАНО...

Пока власть обещает рядовым гражданам зарплату в 500 долларов, отдельные «нерядовые» граждане нашей страны уже имеют в 7 раз больше

Газета "Гомельские ведомости" обнародовала список претендентов в депутаты городского Совета с указанием сведений о доходах. Самым богатым слугой народа оказался 46-летний проректор Гомельского университета имени Ф.Скорины **Сергей ХАНЕНЯ** (зарплата за 2009 год составила почти 130 миллионов рублей). По нынешнему курсу это 44 тысячи долларов. Выходит, что ежемесячное довольствие проректора — около 3600 долларов.

Для конкуренции миллионеру от науки власть зарегистрировала кандидатом в депутаты 73-летнего оппозиционера из партии левых "Справедливый мир" Анатолия Ильинчика, у которого годовая пенсия меньше месячного жалованья соперника.

На 40 вакантных мест депутатов городского Совета в Гомеле претендуют 80 кандидатов, причем по 11 округам выборы будут безальтернативными, что позволяет с точностью уже сегодня узнать имя депутата. С учетом внесенных поправок в Избирательный кодекс, даже если только сам кандидат проголосует за себя любимого, выборы будут считаться состоявшимися. Придет, например, директор торгового дома "Речицкий" **Нина НАРКЕВИЧ** со своими 55 миллионами годовой зарплаты на избирательный участок, и все — записывайте меня депутатом!

Свободным от конкуренции оставил себе избирательный округ и ныне действующий председатель горсовета 62-летний Владимир Чарнаштан. Доход этого чиновника за прошлый год составил всего около 4 миллионов в месяц.

Никто из оппозиционеров не решился померяться силами и с 36-летним директором химзавода **Игорем ЛЯШЕНКО**, который задекларировал 92 миллиона!

И хотя в оставшихся 29 округах власть для порядка зарегистрировала всех желающих оппозиционеров, уже сегодня можно с точностью определить "победителя" в каждом из округов.

Расклад получается такой, что везде чиновникам и директорату подыгрывает оппозиция. Например, в Левобережном избирательном округе №16 против главы администрации Новобелицкого района Гомеля Николая Гриценко будет бороться не работающая и не имеющая доходов член партии ОГП Оксана Бас (догадайтесь с одного раза — кто победит?). А в Рабочем избирательном округе №10 с длительно не работающим оппозиционером от ОГП Сергеем Кособуцким здесь померяется силой управляющая "Белпромбанка" **Галина КАСАВЕРСКАЯ** со своими 66 миллионами дохода за истекший год.

Если бы не выборы, общественность бы не узнала и о получках других директоров. Генеральный директор ликеро-водочного завода **Галина КАРДАСЕВА** задекларировала 84 миллиона, от спиртовой королевы чуть отстает королева конфетной фабрики — директор известной фабрики "Спартак" **Олеся САМСОНОВА** (81 миллион).

Между прочим, официально заявляемые доходы президента А.Лукашенко выглядят скромнее, чем у многих представителей директората.

В 2005 году президент в интервью каналу ТВЦ так обозначил уровень оплаты собственного труда: "тысяча или тысяча сто долларов". Перед выборами 2006 года в декларации Лукашенко значился годовой доход в 59 млн 172 тыс. рублей — то есть порядка 2,3 тысячи долларов в месяц.

По данным Национального статистического комитета, среднемесячная заработная плата работников по стране в феврале 2010 года составила 1016,4 тысячи рублей, или чуть больше 300 долларов.

Сайт кампании "Говори правду!".

«Газпром» панізіў Сямашку

Намеснік старшыні РАТ "Газпром" Валерый Голубеў стаў кіраўніком назіральнага савета "Белтрансгазу".

Рашэнне было прынята на гадавым сходзе акцыянераў "Белтрансгазу" ў Мінску. Раней назіральны савет "Белтрансгазу" ўзначальваў першы віцэ-прэм'ер Беларусі Уладзімір Сямашка, адзначае БелаПАН.

Змены таксама адбыліся ў складзе савета. Раней туды ўваходзілі пяць прадстаўнікоў Беларусі і тры — Расіі, а цяпер — па чатыры прадстаўнікі з кожнага боку.

Назіральны савет абраў дырэкцыю "Белтрансгазу". Гендырэктарам кампаніі зноў зацверджаны Уладзімір Маёраў.

ААН: Беларусь скандальна парушыла свае міжнародныя абавязацельствы

Камітэт ААН па правах чалавека асудзіў выкананне ў Беларусі двух смяротных пакаранняў.

Пра гэта гаворыцца ў прэсрэлізе Камітэта ААН па правах чалавека.

Спецыяльны дакладчык Камітэта па новых паведамленнях і часовых мерах Крысціна Шане заявіла, што Камітэт ААН па правах чалавека прасіў урад Беларусі да заканчэння разгляду спраў двух беларускіх грамадзян Васіля Юзэпчука і Андрэя Жука адкласці выкананне супраць іх смяротнага пакарання. Аднак людзі былі расстраляныя. Беларуская дзяржава праігнаравала гэтую просьбу, чым скандальна парушыла свае міжнародныя абавязацельствы, якія вынікаюць з Факультатыўнага пратакола да Пакта аб грамадзянскіх і палітычных правах, падпісанага Беларуссю.

Шане таксама паведаміла, што ў мінулы чацвер Камітэт накіраваў ліст афіцыйнаму Мінску з патрабаваннем тлумачэнняў выканання смяротнага пакарання ў дачыненні да двух чалавек, аднак яны так і не былі атрыманыя.

Як лічыць прадстаўнік Камітэта па правах чалавека са Швецыі Крыстэр Тэлінг, ігнараванне Беларуссю сваіх міжнародных абавязацельстваў і грэблівае стаўленне да Пакта аб грамадзянскіх і палітычных правах абражае Камітэт ААН і павінна быць даведзена да шырокай грамадскасці.

Па словах юрыста-праваабаронцы Рамана Кісляка, які падрыхтаваў для Камітэта ААН пакет дакументаў адносна двух асуджаных да смяротнага пакарання беларускіх грамадзян, - гэта сапраўды скандал.

"Па сутнасці, Рэспубліка Беларусь кінула выклік Камітэту па правах чалавека, міжнароднай супольнасці ў плане выканання сваіх абавязкаў. З боку сусветнай супольнасці будзе рэакцыя на такія паводзіны дзяржавы", — адзначыў праваабаронца.

На думку Рамана Кісляка, гэта далёка не лепшым чынам адаб'ецца на іміджы Беларусі.

Нагадаем, што ў сярэдзіне сакавіка 2010 года, паводле даных праваабарончай арганізацыі "Міжнародная амністыя", у Беларусі былі расстраляныя 25-гадовы Андрэй Жук і 30-гадовы Васіль Юзэпчук. Першы быў прызнаны вінаватым у разбойным нападзе і забойстве супрацоўніка СВК "Бальшавік-Агра", які перавозіў грошы для выплаты заробку працоўным сельгаспрадпрыемства. Другога прысудзілі да вышэйшай меры пакарання за здзяйсненне серыі забойстваў пажылых жанчын у Брэсцкай вобласці.

Новы праваслаўны епіскап з'явіўся ў Беларусі

Епіскапам Барысаўскім, вікарыем Мінскай епархіі Беларускай праваслаўнай царквы стаў Веніямін (Тупека). Дагэтуль ён займаў пасаду намесніка Дабравешчанскага мужчынскага кляштара ў Лядах Смалявіцкага раёна.

Рэзідэнцыя епіскапа будзе знаходзіцца ў Лядзенскім кляштары. Веніямін будзе дапамагаць у кіраванні Мінскай епархіяй — самай буйной у Беларускай праваслаўнай царкве.

Зараз у БПЦ дзейнічаюць 14 епіскапаў: 11 епархіяльных і 3 вікарных.

Без перасеву не абысціся

У Беларусі неабходна перасеяць 30% азімага рапсу. Гэта ў тры разы больш, чым звычайна, распавёў падчас прэс-канферэнцыі ў Мінску супрацоўнік Акадэміі навук Беларусі **Міхаіл Кадыраў**.

Адмыслоўца адзначыў, што ў Беларусі азімы рапс "традыцыйна вымярзае на 40% плошчаў". Але штогод перасейваецца не больш за 10% гэтай сельскагаспадарчай культуры.

Нягледзячы ні на што, рэнтабельнасць азімага рапсу летась склала 19%. Гэта адзін з самых высокіх паказчыкаў сярод сельскагаспадарчых культур.

СОРАМ!

Штраф за... баявыя заслугі

Громам сярод яснага дня было для шматлікіх састарэлых жыхароў заходніх раёнаў Віцебшчыны атрыманае ў лютым бягучага года паведамленне з падатковай інспекцыі з патрабаваннем заплаціць пэўную суму за тое, што летась атрымлівалі з Польшчы грошы ў якасці дапамогі, прызначанай за ўдзел у вызваленні суседняй краіны ад нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Як абразу ўспрыняў гэтую навіну 88-гадовы Пётр Ягоравіч Бабіч з вёскі Амбросенкі Шаркаўшчынскага раёна. За тое, што ваяваў апошнія два гады вайны з Германіяй у складзе Войска Польскага, а ў 2009 годзе атрымліваў праз банк дапамогу ад урада Польшчы, яму, аказваецца, трэба заплаціць каля 250 тысяч рублёў падатку. У параўнанні з атрыманай з Польшчы за год сумай (на квартал выходзіла па 150 еўра) спагнанне быццам бы і не надта вялікае, але для пенсіянера ўсё ж адчувальнае. А галоўнае — крыўднае, бо гэты нечаканы падатак, налічаны незадоўга да юбілею Перамогі, выглядае здзекам, пакараннем за ўдзел у барацьбе супраць агульнага ворага.

— Я ж не сам пайшоў у Войска Польскае, — узгадвае далёкую маладосць ветэран. — Калі ў 1944 годзе ў вызваленым ад фашыстаў раёне савецкія войскі праводзілі мабілізацыю, нас, вясковых хлопцаў, спыталі, ці ведае хто польскую мову, і кожнага, хто ведаў, накіравалі ў падраздзяленні Войска Польскага, якое, па ўсім відаць, стваралася для сумесных дзеянняў з Савецкай Арміяй. І дапамогі той з Польшчы я не прасіў, а паколькі ўжо яе пачалі дасылаць, адмаўляцца было і няёмка, і неразумна. Ды і не я адзін яе атрымліваў.

Сапраўды, шмат хто з аднагодкаў Пятра Бабіча, даведаўшыся аб неабходнасці выплаты падатку на дапамогу з-за мяжы, адчуў сябе пакрыўджаным.

А справа ў тым, што летась, як і колькі гадоў раней, у адпаведнасці з рашэннем польскага ўрада шэраг грамадзян Беларусі, якія ў час вайны з гітлераўскай Германіяй змагаліся ў складзе Войска Польскага, былі прыроўненыя да ветэранаў-палякаў і штоквартальна атрымлівалі з суседняй дзяржавы каля 150 еўра як дадатак да пенсіі. Такім чынам Польшча дзякавала нашым суайчыннікам за іхні ўнёсак у вызваленне польскага народа ад фашызму.

У ліку вызваліцеляў Польшчы быў і зараз 87-гадовы Гедэон Майсеевіч Шык з вёскі Крупкі Пастаўскага раёна. І яго, як і вышэйзгаданага П.Бабіча, залічылі ў Войска Польскае савецкія камандзіры пры мабілізацыі ў 1944 годзе, і ён за 2009 год атрымаў праз банк пэўную суму польскай дапамогі. Патрабавання аб выплаце падатку ён, праўда, яшчэ не атрымаў, але ўжо чуў пра яго і, зразумела, здзівіўся і пакрыўдзіўся.

Абурыла гэтая навіна і блізкіх Гедэона Майсеевіча:

— Мой бацька сумленна прайшоў вайну, — гаворыць сын ветэрана Генадзь Гедэонавіч. — Ён афіцыйна прызнаны ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны, а пасля, у мірны час, страціў на працы руку, атрымаў групу інваліднасці. І калі цяпер з яго запатрабуюць падатак на дасланую з Польшчы дапамогу, гэта будзе проста здзекам са старога, хворага чалавека, які ў 1944 годзе, прысягнуўшы на вернасць Савецкаму Саюзу, годна выконваў свой абавязак у баях за свабоду Беларусі і Польшчы. Браць з яго падатак за прыбаўку да пенсіі, атрыманую з-за мяжы, лічу абсурдам. Калі ў дзяржаўнай казне мала грошай на грандыёзную рэканструкцыю Мінска, Віцебска ды іншых буйных гарадоў, то няхай бы ўлада скіравала ўвагу на празмерныя даходы асобных "новых беларусаў", на раскрадальнікаў дзяржаўнай маёмасці, на занадта вялікія пенсіі былых дэпутатаў Нацыянальнага сходу, якія нічога карыснага не зрабілі для народа. А не карала б недарэчным падаткам ветэранаў вайны, якія заслужылі больш паважлівых адносін да сябе.

Абсалютная большасць беларусаў, якія цяпер павінны плаціць падатак з "польскіх" грошай, пачыналі свой баявы шлях у першай польскай дывізіі імя Т.Касцюшкі, якая ўваходзіла ў склад Савецкай Арміі, а потым зрабілася падмуркам для стварэння Войска Польскага. Шмат хто з нашых землякоў разам з польскімі братамі па зброі дайшоў з баямі да Варшавы, а затым браў Берлін. Усе яны справядліва лічацца ветэранамі вайны і маюць права на льготы, прызначаныя для гэтай катэгорыі грамадзян. І тое, што яны пэўны час былі ў вайсковых шэрагах суседняй дзяржавай, ніколі не ставілася ім у віну, гэтак жа, як нікога не турбавалі дасюль дасылаемыя ім з Польшчы грашовыя пераводы.

І раптам — патрабаванне "аб выплаце падатку на дапамогу, атрыманую ў 2009 годзе".

— Вось дык падаруначак ад роднай дзяржавы незадоўга да 65-годдзя Перамогі! — абураюцца Пятро Бабіч, Гедэон Шык ды іншыя ветэраны Другой сусветнай вайны.

Абурае гэта і іх сямейнікаў, якія міжволі бачаць у крыўднай для старых сітуацыі палітычную падаплёку.

— Чамусьці раней пра падатак нічога не гаварылі, а цяпер узгадалі, — разважае Генадзь Шык. — Лічу, што гэта тлумачыцца беларуска-польскім канфліктам з нагоды непаразуменняў вакол Саюза палякаў Беларусі. Але ж тады гэта яшчэ больш абсурдна! Мой бацька — не паляк, а патомны беларус, палітыкай ніколі не займаўся, у Саюзе палякаў Беларусі не быў. Ва ўмовах амаль нязноснай дарагоўлі прадуктаў і тавараў проста сорамна браць падатак з невялікай, цалкам заслужанай і законнай дапамогі, атрыманай ад суседняй дзяржавы.

— Крыўду былых ваяроў за волю Польшчы лёгка зразумець, — зазначае намеснік начальніка падатковай інспекцыі Пастаўскага раёна Алена Уладзіміраўна Кукель, — бо гэтыя людзі не вінаватыя, што ім дасылалі з-за мяжы нейкі дадатак да пенсіі. Такіх, як Бабіч, і ў Шаркаўшчынскім раёне, і ў нас, на Пастаўшчыне, шмат. На вялікі жаль, падатак на ўсе грашовыя пераводы з-за мяжы бярэцца ў адпаведнасці з дзеючым беларускім заканадаўствам, якое мы не можам змяніць, хоць і бачым ягонае разыходжанне з логікай і маральнасцю. Дарэчы, хібы ў ім бачым не толькі мы. Ужо вядома, што, пачынаючы з наступнага года, ад падаткаў на даходы, атрыманыя з-за мяжы, будуць вызваляцца ўсе, чые паступленні, атрыманыя з іншых краін, за год не перавышаюць 17,5 мільёна рублёў. Але гэтая норма на 2009 год не распаўсюджваецца. Вось чаму наша інспекцыя была вымушана, гэтак жа, як і Шаркаўшчынская, і ўсе іншыя, нагадаць мясцовым ветэранам Войска Польскага, якія адначасова з'яўляюцца ветэранамі і Вялікай Айчыннай, аб неабходнасці ўнясення замежнага дадатку да пенсіі, атрыманага летась, у дэкларацыю аб даходах з выплатай належнага падатку з гэтай сумы.

Гэты фіскальны захад узрушае і крыўдзіць не толькі былых вызваліцеляў Польшчы, а і колішніх вязняў ГУЛАГу, якія летась атрымлівалі грашовую дапамогу з фонду Салжаніцына. Так, пастаўчанка Антаніна Уладзіміраўна Аксенцьева, якая доўгі час бязвінна пакутавала ў сталінскіх лагерах, а пасля была рэабілітавана, летась атрымала са згаданага фонду невялікую адпаведную разавую дапамогу, за што цяпер, у адпаведнасці з нашым законам, павінна выплаціць каля 50 тысяч рублёў падатку. Праўда, з яе, улічваючы расійскую прапіску фонду, што даслаў ёй грошы, і наяўнасць беларуска-расійскай саюзнай дзяржавы, падатак хутчэй за ўсё можна і не браць. А вось з польскай дапамогі ўзяць, як ні шкада, прыйдзецца, хоць, шчыра кажучы, рабіць гэта нам дужа не хочацца. І таму мы вырашылі не нагадваць пра падатак усім ветэранам, а крыху счакаць: а раптам наверсе адумаюцца і скасуюць гэты падатак з улікам блізкага юбілею Перамогі? А яшчэ мы падсумавалі і задакументавалі скаргі ветэранаў на гэты падатак, і будзем накіроўваць іх у райфінаддзел, каб той (а такая дамоўленасць з кіраўніцтвам аддзела ёсць) перадаў гэтае пякучае пытанне на разгляд сесіі раённага Савета. І мы, у нашай інспекцыі, і супрацоўнікі фінансавага аддзела ўпэўнены, што дэпутаты аднадушна прагаласуюць за скасаванне крыўднага для ветэранаў падатку на мясцовым узроўні. Гэта будзе разумна і справядліва, бо людзі, пра настрой якіх мы зараз паруліся, заслугоўваюць таго, каб сустрэць 65-годдзе Перамогі без крыўды на дзяржаву.

Уласна кажучы, да гэтых слоў Алены Уладзіміраўны і дадаць няма чаго — настолькі яны мудрыя і дакладныя. Хіба што варта распавесці пра тое, чым завяршыўся візіт сына згаданага раней Пятра Бабіча ў падатковую інспекцыю Шаркаўшчынскага раёна, куды ён хадзіў па бацькавай просьбе, каб разабрацца наконт нечаканага падатку.

Вось што распавёў Васіль Пятровіч:

— На маё здзіўленне і абурэнне з нагоды раптоўнага 250-тысячнага спагнання з амаль 90-гадовага старога мне паказалі цэлы стос уласнаручных скаргаў, падпісаных гэткімі ж пакрыўджанымі ветэранамі, як і мой бацька. З адным я паразмаўляў там, у інспекцыі, і ён сказаў, што нашаму прэзідэнту пашанцавала сустрэцца ў Кіеве з міністрам замежных спраў Польшчы Радаславам Сікорскім да таго, як Варшава даведалася пра ганебны падатак з беларускіх удзельнікаў вызвалення Еўропы. А то давялося б Аляксандру Рыгоравічу паспешліва шукаць прыстойны адказ і на гэтае непрыемнае пытанне. Скаргі ветэранаў нашага раёна, скіраваныя на імя старшыні райвыканкама, былі складзены паводле адной формы. Супрацоўнікі інспекцыі прапанавалі і мне напісаць гэткую ж заяву. І запэўнілі, што, наколькі ім вядома, рэзалюцыя старшыні будзе станоўчая — аб скасаванні падатку, бо і сам кіраўнік раёна, і ўсе іншыя райвыканкамаўцы лічаць падатак з мясцовых ветэранаў Войска Польскага недарэчнасцю.

Ну што тут скажаш? Калі спушчаныя зверху законы і ўказы гнілыя, ганебныя, недэмакратычныя па сутнасці сваёй, то яны адвяргаюцца знізу і разбураюцца, бо альбо самі расхістваюцца, альбо іх расхістваюць абураныя імі людзі, у тым ліку — нават чыноўнікі, абавязаныя сачыць за іх выкананнем.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

ВАС ЧАКАЮЦЬ...

Пад знакам «Пагоні»

Выстава творчай суполкі "Пагоня", прымеркаваная да чарговай гадавіны Беларускай Народнай Рэспублікі, адкрылася ў Мінску на сядзібе БНФ "Адраджэньне" (пр.Машэрава,8).

Тут прадстаўляюць свае творы Аляксей Марачкін, Мікола Купава, Уладзімір Сулкоўскі, Алесь Пашкевіч, Валер Шчасны, Янка Рамановіч і іншыя мастакі, якія пішуць у фарбах гісторыю Бацькаўшчыны.

Тут можна ўбачыць і партрэт нашага слыннага творцы, змагара-адраджэнца, аднаго з арганізатараў БНФ Яўгена Куліка з нашым гістарычным сцягам у руках, а таксама акварэль самога Яўгена Сяргеевіча "Нясвіжскі замак".

Мікола Купава паказвае партрэт Вялікага гетмана ВКЛ Канстанціна Астрожскага і каляровыя літаграфіі "Наша Доля" і "Друкарня Марціна Кухты ў Вільні". Уражвае партрэт маладога Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча пэндзля Ю.Несцерука.

Прыцягваюць увагу эпічныя краявіды В.Сташчанюка і кампазіцыі іншых мастакоў. Гледачы ўбачаць яшчэ шмат цікавага, наведаўшы выставу, якая будзе працаваць да 18 красавіка.

Другая выстава суполкі "Пагоня" разгорнута ў гасцёўні Мар'яна Місевіча ў мястэчку Падсвілле Глыбоцкага раёна. Жыхарам глыбінкі таксама цікава пазнаёміцца з сучаснымі творамі выяўленчага мастацтва...

Кастусь МІКАЛАЕЎ.

СТРАШНА!

Вар'ят у Магілёве

Магілёў жыве страшнымі чуткамі аб з'яўленні ў горадзе маньяка.

Так, на мінулым тыдні Генеральная пракуратура Беларусі пацвердзіла, што ў Магілёве быў знойдзены рассечаны труп жанчыны. *"Цела без галавы, рук і ног было выяўлена днём 23 сакавіка каля моста праз раку Дняпро. Труп быў загорнуты ў покрыва"*, — адзначыла Генпракуратура. Як паведамлялася, супрацоўнікі праваахоўных органаў адразу ўзбудзілі крымінальную справу.

І вось другая падобная навіна з таго ж Магілёва.

Пра тое, што ў горадзе знойдзены парэшткі яшчэ аднаго чалавечага цела, тэлерадыёкампаніі "Магілёў" распавёў начальнік следчага аддзела пракуратуры Магілёўскай вобласці Сяргей Катрыч.

Рэшткі чалавечага цела знайшлі паблізу месца папярэдняга злачынства — у двары дома па вуліцы Фаціна, таму міліцыя звязвае гэтыя дзве справы. Ну а ўжо як іх звязвае народная пагалоска, можаце здагадацца.

УЗЕЛОК НА ПАМЯТЬ

Штрафы, которые водитель теперь может заплатить сотруднику ГАИ на месте нарушения

За что?	Сколько?
За превышение скорости от 10 до 20 км/ч	Штраф до 1 б.в. (до 35 тыс.руб.)
За превышение скорости от 20 до 30 км/ч	Штраф от 1 до 2 б.в. (от 35 до 70 тыс.руб.)
За непристегнутый ремень безопасности водителем или пассажиром	Штраф до 1 б.в. (до 35 тыс.руб.)
За разговор по мобильному во время движения	Штраф до 2 б.в. (до 70 тыс.руб.)
Если номер на авто нестандартен, запятнан грязью или установлен с нарушениями	Штраф до 2 б.в. (до 70 тыс.руб.)
За забытое водительское удостоверение	Штраф до 2 б.в. (до 70 тыс.руб.)
За то, что авто не зарегистрировано в ГАИ, за непройденный вовремя техосмотр	Штраф до 2 б.в. (до 70 тыс.руб.)

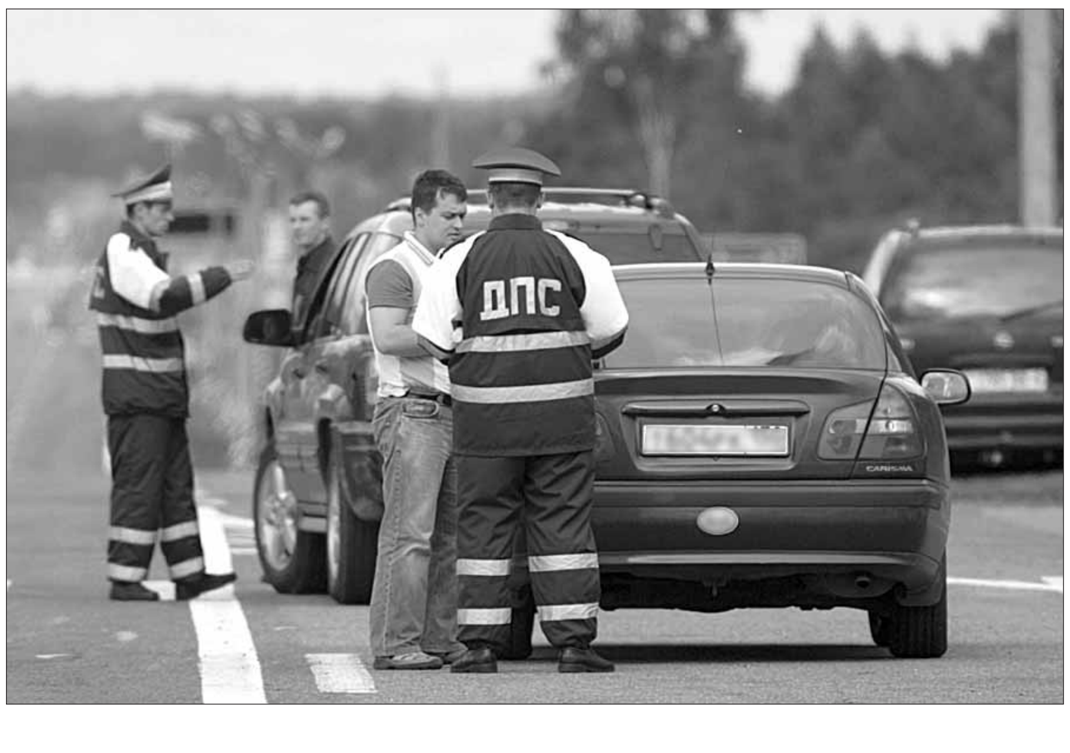

Падвялі апетыты

Да трох з паловай гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці суд Цэнтральнага раёна Мінска прыгаварыў былога генеральнага дырэктара ААТ "Смаргонскі завод аптычнага станкабудавання" (Гродзенская вобласць).

Як паведамілі БелаПАН у пракуратуры Цэнтральнага раёна сталіцы, былы кіраўнік прызнаны вінаватым ва ўчыненні злачынства, прадугледжанага ч.2 арт.430 КК (атрыманне хабару).

Ён быў затрыманы ў сярэдзіне снежня 2009 года. Абвінавачваўся, у прыватнасці, у тым, што за спрыяльнае вырашэнне пытання аб заніжэнні кошту выкананых работ па распрацоўцы і вытворчасці абсталявання атрымаў ад камерцыйнага дырэктара сталічнай фірмы 6 тыс. долараў ЗША.

З дурнем не сыходзься, бо не развядзешся

Пракуратура Баранавіцкага раёна расследуе крымінальную справу ў дачыненні да мясцовага жыхара, які абліў бензінам і падпаліў былую жонку.

Як паведамілі БелаПАН у пракуратуры, у справе, распачатай пракуратурай на падставе артыкулаў КК "Замах на злачынства" і "Замах на забойства", фігуруе 53-гадовы жыхар вёскі Зорная. Паводле звестак следства, у кватэры па месцы жыхарства падчас сваркі са сваёй былой жонкай ён абліў яе бензінам і падпаліў. 49-гадовая жанчына шпіталізавана ў Баранавіцкую гарадскую бальніцу. У яе апёкі 10% паверхні цела. Зараз стан пацярпелай здавальняючы. Мужчына затрыманы і знаходзіцца ў следчым ізалятары. Былыя муж і жонка скасавалі шлюб сёлета, жывуць у адной кватэры.

ПОСТСКРИПТУМ

Минск бьет по Москве из всех мегафонов

Самое любопытное заявление на акции, проведенной 25 марта по случаю очередной годовщины провозглашения Белорусской Народной Республики, прозвучало, как ни странно, из уст высокопоставленного милицейского чиновника. Мегафонная аудиопрофилактика — вроде обыденная вещь для оппозиционных акций. Но в постное блюдо традиционных предупреждений добавили изрядную долю перца.

"У нас есть информация, что группа российских граждан может совершить провокации наподобие той, которая произошла 3 июля 2008 года", — выдал в мегафон оперативную информацию начальник минской милиции Леонид Фармагей.

Угроза взрыва — это сигнал, который правоохранительные органы не имеют права игнорировать, если даже он исходит от картавого пятиклассника и априори ложен. Надо отметить, что еще днем площадку перед зданием Академии наук, где был назначен сбор участников акции, проверяли на наличие потенциально опасных предметов, даже с собаками. Да и после того, как митингующие разошлись, милиция проводила своего рода "зачистку" района — опять-таки на предмет подозрительных предметов, к примеру, оставленных под кустом пакетов из-под сока.

Конечно, можно предположить, что свежее предупреждение Фармагея — очередная страшилка для обывателя, попытка еще крепче вбить в массовое сознание все повешенные на белорусскую оппозицию грехи: от национализма до терроризма. Да мало ли подобных страшилок было раньше? Пугали и дохлыми крысами в водопроводе, и даже грузинскими боевиками.

Но нынешнее заявление как-то выбивается из общего ряда. В первую очередь тем, что в качестве носителей угрозы называются граждане России. Да и сама формулировка предупреждения читается двояко. С одной стороны, получается, что граждане России могут устроить взрыв, наподобие того, который произошел на День независимости. Но с другой — что, тот взрыв 4 июля 2008 года тоже был делом рук россиян?

Такая версия взрыва, кстати, по горячим следам расследования проскальзывала — мол, некий российский бизнес так немилосердно отплатил за нанесенные ему в Беларуси обиды. Получила ли эта версия развитие в плане расследования теракта, не известно. Но очень похоже, что ей дали "добро" на использование в иных целях.

Минск с Кремлем сегодня откровенно на ножах. Тесные экономические связи в рамках многочисленных интеграционных проектов оказались не стабилизирующим отношения фактором, а жгутом, пережавшим все нормальные каналы для коммуникаций. Лишение Беларуси статуса нефтяного оффшора сильно ударило по позициям белорусского лидера накануне кампании по легитимизации очередного президентского срока. В первую очередь пострадало реноме Лукашенко как политика, имеющего какой-то вес в Москве. Точнее, имевшего. Посмотрите российское телевидение, почитайте тамошние газеты — в них белорусский президент уже давно отображается именно так, как видят его нынче в Кремле.

Но с другой стороны, в этом для белорусской власти есть и плюс — теперь совершенно очевидным стал объект, на который можно свалить всю вину за ухудшение экономического положения, за невыполненные обещания по росту благосостояния народа, за... Да хоть за всё, в том числе и за так до сих пор не раскрытый взрыв на День независимости. Осталось лишь для усиления эффекта принудительно дактилоскопировать всех проживающих у нас и приезжающих в гости граждан России.

"Белорусские новости".

ГАРДЕРОБЧИК

Белорусская мода: «продукт», но не «произведение»!

Редкий в торговле случай, когда руками потрогать можно, а вот купить нельзя, могли наблюдать все посетители выставки-ярмарки "Белтекслегпром. Весна".

Многообразие продукции легкой промышленности было доступно только оптовым покупателям. Остальным оставалось только смотреть и делать выводы.

Ловись, покупатель...

Выставка-ярмарка "Белтекслегпром. Весна" традиционно прошла в минском выставочном центре "БелЭкспо". Тех, кто пришел на выставку в надежде пополнить свой гардероб новинками от белорусских и зарубежных производителей, ждало разочарование. Розничная торговля хоть и была разрешена на втором этаже выставочного комплекса "БелЭкспо", но большого количества продавцов не привлекла. Такие ярмарки, как "Белтекслегпром. Весна", ориентированы на другую аудиторию.

— *Это крупнейший межотраслевой деловой форум — основное место для изучения ассортимента, технологий, конкурентной среды, качества и дизайна,* — сказал на открытии выставки первый заместитель председателя концерна "Беллегпром" **Владимир Астровский**.

Тяжела жизнь модели

Вынуждена расстроить тех, кто ждет сообщений, что отечественный производитель наконец-то взялся за голову, выкинул журнал "Бурда" с выкройками за 1986 год и открыл новую веху в индустрии моды Беларуси. На этот раз чуда, к сожалению, не произошло. Складывается впечатление, что Беларусь не только строит особую экономическую модель, но и исповедует законы моды, не известные остальному прогрессивному человечеству.

Китами, на которых держится белорусская мода, были и остаются лен и... неописуемые фасоны. Цветовая гамма тоже не дает пройти мимо. Чего стоят хотя бы белые платья в огромные черные горошины и спортивные костюмы цвета фуксии.

Вероятно, одежда белорусских предприятий качественная и добротная, но иногда хочется думать не только о быте, но и о красоте. Коллекции спортивной одежды от ОАО **"КИМ"** напомнили о славном советском прошлом, когда мальчики и девочки бегали на физкультуре в одинаковых шортиках и маечках. Особое место среди продукции этого предприятия занимает спортивная форма с национальной символикой. Красно-зеленые комплекты с гербом Беларуси демонстрировались под патриотическую музыку и с должным выражением чувства собственного достоинства на лицах моделей.

Коллекция женского трикотажного белья от ОАО **"Купалинка"** явно рассчитана на нескромных дам. Обилие разрезов, вытачек и шлейфов может смутить кого угодно. Ну не должны люди сомневаться в том, что они видят — ночную сорочку или вечернее платье!

Выгодно отличалось от прочих предприятие **"Центр моды"**. Его дизайнеры хоть и пошли по накатанной — использовали в работе традиционный лен, но все же смогли сделать что-то свежее. Женские платья и костюмы выдержаны в приятных цветах с учетом последних тенденций мировой моды.

Ложка меда

В большую бочку дегтя стоит добавить и ложку меда. На "Белтекслегпром. Весна" было представлено очень много фирм-производителей. Обувь, трикотаж, фурнитура, головные уборы, сумки и аксессуары — фирмы показывали лучшее из своей продукции, чтобы привлечь покупателей.

Любителям красивой обуви можно выдохнуть с облегчением: многие из моделей оставили весьма приятное впечатление. Их внешний вид и качество вполне могут сравниться с иностранными коллекциями.

Можно надеяться, что в этом сезоне удастся выбрать себе красивую "пару".

К слову, в минских магазинах уже можно найти некоторые образцы обуви и одежды.

"Новая коллекция у нас только осень-зима, — рассказала "Народной Воле" консультант фирмы "Марко". — *Летняя обувь еще из прошлых партий"*.

Все модели **"Центра моды"**, представленные на выставке-ярмарке, уже можно купить в некоторых магазинах Минска.

Загнивающий Запад

Знаменитая фраза о том, что, даже разлагаясь, Запад пахнет парфюмом, после показа отечественных моделей одежды видится совсем в другом свете. В сезоне весна-лето—2010 иностранные дизайнеры отдают предпочтение легкому и немного игривому стилю. В почете очень легкие топы и блузы почти на гране приличия. Для тех, кто не готов к экстремальным моделям, подойдут туники нежных оттенков. Особенностью этого сезона стала любовь к комбинезонам. Их можно носить в классическом джинсовом варианте или найти что-то более экстравагантное. Главное — дополнить образ обувью пастельных тонов на каблуке и шляпой с широкими полями.

Но главным трендом в этом году остается тренч — легкое весеннее пальто до колена. Разнообразные ткани, расцветки и фасоны оставляют место для творчества. Деталь, которая сделает ваше пальто неповторимым и супер-модным, — отсутствие рукавов.

Как ни печально, но ни в одной коллекции, показанной на выставке "Белтекслегпром. Весна", замечания ведущих кутюрье учтены не были. Одежда от белорусских производителей продолжает оставаться "продуктом", а не "произведением".

Мария МАЛЕВИЧ.

На Вялікдзень падмарозіць

У сераду ў Беларусі чакаецца да 18 градусаў цяпла. Па словах сіноптыкаў, канец сакавіка выдаўся надзвычай цёплым. Тэмпература паветра ў апошнія дні месяца на 5—10 градусаў перавышае кліматычную норму.

Але галоўны сіноптык краіны Вольга Фядотава паведаміла, што напрыканцы тыдня стане халадней, чакаюцца таксама дажджы, а ў ноч на нядзелю ў паўночных раёнах краіны падмарозіць да мінус 3.

Што будзе з доларам?

У апошнія дні курс долара ў адносінах да беларускага рубля ўжо пераадолеў 3-тысячную мяжу, і ўчора "зялёны" прадавалі ў банках па 3010—3032 рублі. Што будзе з доларам далей?

— Нічога страшнага няма, ідзе паўзучая дэвальвацыя, — кажа экс-старшыня Нацыянальнага банка Беларусі Станіслаў Багданкевіч. — Да кошыка валют беларускі рубель паслабеў з пачатку года прыкладна на 3 працэнты, а на 2010 год запланавана яго ваганне плюс-мінус 10 працэнтаў. Так што рубель будзе і надалей паціху здаваць пазіцыі, аднак імгненнай дэвальвацыі не будзе. Знешнія крэдыты дазваляюць падтрымліваць нацыянальную валюту. Калі б іх не было, сёння рэальны кошт рубля складаў бы ўжо больш за чатыры тысячы рублёў.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

Очередь длиной в 19 лет

За прошлый год жилье получили менее 6% от общего числа очередников, а среднее время ожидания — 19 лет.

На учете нуждающихся в улучшении жилищных условий на конец 2009 года состояло 793,1 тыс. граждан (семей). Это на 92,1 тыс. больше, чем на конец 2008 года, сообщила пресс-служба Национального статистического комитета.

Из общего количества состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий 370,1 тыс. — молодые семьи (46,7%), 17,5 тыс. — многодетные семьи (2,2%), 27 тыс. — граждане, имеющие право на получение жилых помещений социального пользования (3,4%).

Пераможныя выплаты пачаліся

У Беларусі пачалася выплата матэрыяльнай дапамогі ветэранам Вялікай Айчыннай вайны да 65-годдзя Перамогі. Выплата будзе праводзіцца па 1 мая бягучага года ў парадку, устаноўленым для выплаты пенсій.

Пра гэта паведаміў начальнік упраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Іван Нагібін.

Матэрыяльную дапамогу атрымаюць каля 90 тысяч жыхароў краіны. Памер матэрыяльнай дапамогі — ад 150 тысяч да 500 тысяч рублёў.

Прадстаўнік Мінпрацы адзначыў, што ў ліку атрымальнікаў гэтай матэрыяльнай дапамогі — каля 44 тысяч ветэранаў ВАВ. Упершыню выдзяляецца дапамога былым вязням фашысцкіх канцлагераў, турмаў, гета і былым непаўналетнім вязням іншых месц прымусовага ўтрымання, створаных фашыстамі і іх саюзнікамі.

ОФИЦИОЗ

Александр ЗИМОВСКИЙ:

«Белтелерадиокомпания стоит больше, чем "Белтрансгаз"...»

Но речь об акционировании Национальной государственной телерадиокомпании никогда не шла.

На днях руководство Белтелерадиокомпании презентовало отчет о деятельности за минувший год. По словам руководителя НГТРК Александра Зимовского, подобный отчет уже лег на стол главы государства.

"Поэтому не вижу смысла скрывать его и от средств массовой информации", — сказал Александр Леонидович.

Пользуясь случаем, "Народная Воля" задала Зимовскому несколько вопросов.

— Глава Администрации президента Владимир Макей недавно бросил камень в огород телевизионщиков. Сказал, что *"общественно-политическое вещание осталось фактически на задворках".* Были и другие, мягко выражаясь, наезды. Прозвучало, что *"формат новостных и аналитических программ годами не менялся"*. Что вы можете на это ответить?

— Если бы здесь были представители других телерадиокомпаний, возможно, мы бы сговорились и вам коллегиально ответили. Но я не стал бы говорить о том, что это был "наезд" или камень в огород. И не думаю, что этот намек был направлен мне лично или в адрес Белтелерадиокомпании. Это просто оценка вещания со стороны руководителя президентской Администрации. Я не собираюсь и не имею права вступать в полемику. Я ни там на совещании не вступал в полемику, ни здесь не буду. Но просто объясню: изменения новостного формата вообще не бывает. Новости всегда идут в одном и том же формате. Этот формат так и называется — новостной. По-другому не бывает ни в газете, ни на радио, ни в интернете, ни в Европе. Ни даже на лавке у подворотни. Новость — это свежая информация, которая является актуальной. В Белтелерадиокомпании я и Александр Иванович *(Мартыненко, заместитель председателя НГТРК. —* **Авт.**) решаем, что является новостью, а что — нет. И этот формат будет сохраняться в Белтелерадиокомпании еще очень долго.

Что касается аналитического вещания, то я думаю, что в какой-то части это замечание справедливое. Но нынешнее состояние аналитического телерадиовещания обусловлено тем объемом информации, которую нам приходится анализировать. Тот поток информации, который попадает к нашим теле и радиоаналитикам, не дает нам оснований создавать еще 10—15 аналитических программ. Нечего анализировать просто.

Кстати, вы не все процитировали. Еще было сказано, что на телевидении очень много развлекухи. Мы на это дело быстро реагируем. Так что донесите, пожалуйста, тем, кто желает обратиться в Белтелерадиокомпанию с какими-то развлекательными проектами: я не буду их рассматривать в связи с тем, что глава Администрации не рекомендовал мне этого делать.

— Буквально на днях из колонии вышел ваш предшественник Егор Рыбаков. Хотелось бы уточнить: он полностью компенсировал ущерб, нанесенный Белтелерадиокомпании?

— Одним из факторов, повлиявших на условно-досрочное освобождение господина Рыбакова, стало мое письмо с ходатайством освободить его. Когда суд, который принимает решение по тому или иному осужденному, рассматривал его вопрос, мое ходатайство с просьбой решить этот вопрос положительно было принято во внимание. Я и мои коллеги около трех недель назад обратились с просьбой освободить Рыбакова досрочно. Одним из мотивов написания такого письма послужило то, что мы считаем, что та задолженность, которая образовалась у Рыбакова перед компанией, будет быстрее возмещена, если он будет погашать ее, находясь вне стен колонии.

— Как правило, после тюрьмы многие жалуются на то, что нигде не могут трудоустроиться. Вы готовы взять Рыбакова на работу в Белтелерадиокомпанию, если он попросится?

— Насчет трудоустройства не знаю... Если он осужден с поражением в правах, когда, как говорят в народе, пять по рогам еще, значит, он не может занимать никакие руководящие должности, по крайней мере в Белтелерадиокомпании. Но, насколько я помню, он был неплохим журналистом... А к вам не обращался?

— Пока нет. *(Даже в мыслях нельзя допустить, что "Народная Воля" возьмет злодея на работу. Никогда. — РЕД.)* **А вы с ним уже встречались?**

— Нет.

— Александр Леонидович, а вам еще не надоело руководить Белтелерадиокомпанией? После некоторых ваших публикаций в интернете пошли разговоры, что вы якобы метите чуть ли не в кресло главы Администрации президента...

— Избави меня боже метить в чье-то кресло!.. Я достаточно уютно себя чувствую здесь со своими коллегами... А что касается моей колонки на сайте "Белорусских новостей"... Знаете, не хочется, чтобы такое перо, как у меня, затупилось...

ЦИТАТНИК

О чем еще говорил Зимовский?

Новый телесезон будет политическим

По словам А.Зимовского, его заместитель **Александр Мартыненко** *"разработал ряд интересных предложений, которые помогут украсить политическое вещание".*

— Я не скажу, что увеличится объем аналитики, пока об этом ничего не буду говорить, потому что не знаю, как будет разворачиваться политическая кампания, — добавил руководитель НГТРК.

Кто может купить БТ?

— Я с трудом могу представить себе акционера, который мог бы, хотя бы как "Газпром", приобрести 50 процентов акций НГТРК. Компания — довольно мощный актив... Белтелерадиокомпания стоит дороже, чем весь этот "Белтрансгаз" со структурами. Поэтому, если кто желает поучаствовать в акционировании, так можете и передать...

На реплику о том, что народ мог бы покупать акции НГТРК, Зимовский отреагировал мгновенно: *"А народ пускай покупает наши лотерейные билеты..."*

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ В КУРСЕ

Белтелерадиокомпания подчиняется и подотчетна президенту Республики Беларусь.

На сегодняшний день А.Лукашенко определяет стратегическое направление, рассматривает исполнение стратегии и результаты деятельности Белтелерадиокомпании, осуществляет политический и финансовый контроль Белтелерадиокомпании.

В структуру Белтелерадиокомпании входят 4 телевизионных, 5 радийных каналов, 5 областных телерадиокомпаний.

Численный состав работников на 1 января 2010 года составляет 2162 человека. Из них: 62% — работники телевидения, 11% — работники радио, 13% — работники структурных подразделений, обеспечивающих деятельность Белтелерадиокомпании, 14% — работники общих структурных подразделений телевидения и радио.

В областных телерадиокомпаниях работают 569 сотрудников (37% — работники телевидения и радио, 27% — работники, обеспечивающие деятельность областных ТРК).

Согласно Уставу НГТРК, утвержденному указом президента от 24.04.2003 г. №174, обеспечение телерадиовещательной деятельности формируется за счет средств республиканского бюджета и поступлений от хозяйственной деятельности компании.

Общий размер финансовых затрат компании за 2009 год составил 158,4 миллиарда рублей, из них расходы из республиканского бюджета составили 111,6 миллиарда рублей, затраты из средств, полученных от хозяйственной деятельности, — 46,8 миллиарда.

ДЛЯ СРАВНЕНИЯ

Удельный вес бюджетных и внебюджетных расходов в общей сумме затрат Белтелерадиокомпании за 2005—2009 гг.

	2005	2006	2007	2008	2009
Общая сумма затрат, млрд руб.	80,8	102,1	121	147,3	158,4
Сумма расходов из бюджета, млрд руб.	70,7	85,5	92,8	109	111,6
Сумма расходов из внебюджета, млрд руб.	10,1	16,5	28,1	38,4	46,8

Марина КОКТЫШ.

РЭДКІ ВЫПАДАК

Бабулька на цвінтары

Хмурны дзень наступаў паволі. Была нядзеля. Па вуліцы майго невялікага гарадка, дзе стаяла хата адзінокай Веры Мажонак, вецер нёс пажухлае апалае лісце, відаць, выграбшы яго недзе з-пад плоту, бо на дрэвах даўно было пуста. Накрапваў дождж.

Вера зняла з цвічка ў сенях парасон, замкнула дзверы і пайшла да касцёла. Яна кожную нядзелю хадзіла туды на ранішнюю імшу. Так рабілі яе бацькі, так і яна. Падыходзячы да дзвярэй, сярод іншых прыхаджан заўважыла старэнькую бабульку. Захінаючыся ад ветру і дажджу, бабулька стаяла з працягнутай рукой: прасіла міласціну. Калі хто з прыхаджан, а такіх было няшмат, даваў крыху грошай, бабулька, падзякаваўшы, клала іх у кішэню. Вера таксама дастала кашалёк, знайшла ў ім дзве тысячы рублёў і падала іх бабульцы.

— Зашмат, — сказала тая і вярнула адну тысячу назад. — Сама, відаць, не багацейка.

Але Вера грошай не ўзяла.

— Няхай будуць вам, — сказала з цеплынёй у голасе.

Яна падумала, што і сапраўды не багацейка, што на пенсіі па інваліднасці, якую ёй прызначылі пасля аўтамабільнай аварыі год назад, не разбагацееш. Ды і не ў багацці шчасце. Было б здароўе. Так склаўся лёс, што пасля смерці бацькоў яна жыла адна. У свае пяцьдзесят тры гады мела такі-сякі рубель, што называецца, на чорны дзень, а ўвогуле не трэслася над кожнай капейчынай, як некаторыя. Ніколі не праходзіла міма тых, хто прасіў грошай. Бачыла іншы раз, што, набраўшы патрэбную суму, чалавек адразу ж бяжыць па бутэльку віна. "Няхай сабе, — думала ў такіх выпадках, — лепш даваць, чым прасіць".

Ужо пераступіўшы парог касцёла, яна раптам вярнулася назад:

— Вазьміце, а то прамокнеце зусім, — падала бабульцы парасон.

— Дзякуй, я зараз пайду, — быў адказ.

Калі пасля імшы Вера выходзіла з касцёла, бабулькі і сапраўды не было. "Куды ж яна пайшла, бедная, — з жалем падумала жанчына. — Апранута так лёгка. Дадому б яе запрасіць, накарміць гарачым. А можа, і жыць няшчаснай няма дзе, то няхай бы ў мяне..."

На працягу ўсяго тыдня ў буднія дні Вера часта назірала за прахожымі, з надзеяй убачыць тую бабульку. Але яе не было. Не было і вечарам на цвінтары, бо пару разоў на тыдзень хадзіла да касцёла. Убачыла толькі ў нядзелю, калі пасля імшы выходзіла з храма.

— Ідзём да мяне, — прапанавала адразу ж, як толькі падышла. — Сёння я змагу даць вам больш грошай, бо пазаўчора атрымала пенсію. І блінамі вас пачастую з мачанкай. А яшчэ пашукаю што-кольвечы з адзення, бо ў нас з вамі аднолькавы рост і фігуры: абедзве худыя і невысокія. Можаце і жыць у мяне, калі няма дзе.

Бачачы, што бабулька не супраць, узяла яе пад руку, і яны накіраваліся да брамы. Па дарозе зайшлі ў магазін, і Вера купіла булачак да чаю, цукерак.

— Падсалодзім крышку жыццё, — усміхнулася бабульцы. — Дайце я ваш пакет паднясу, бо ён нечым напакаваны.

— Не трэба, ён лёгкі, — не згадзілася тая.

Калі прыйшлі дадому, Вера пасадзіла госцю на канапе ў чыстай палове хаты, уключыла тэлевізар, а сама ўзялася пячы бліны, падаграваць мачанку, якую прыгатавала яшчэ з раніцы. Паставіўшы на стол усё, што было ў яе смачнае, пайшла клікаць бабульку есці. Зайшла ў чыстую палову і вачам сваім не паверыла: на канапе сядзела пажылая дама ў прыгожым убранні, на галаве — акуратная прычоска. Замест старых ботаў — на нагах модныя туфлі.

— Здзіўляешся? — усміхнуўшыся, спытала бабулька. — Не здзіўляйся, мілая. Я не жабрачка і не міласціну прасіла. Я шукала спагадлівага чалавека з добрай і бескарыслівай душой. Нямала аб'ехала гарадоў і гарадкоў, пабывала ў многіх вёсках, аж пакуль не знайшла цябе. Справа ў тым, што я адзінокая. Шчасця не маю, а багацця шмат. Маю шыкоўную кватэру ў Мінску, дачу, грошы ў банку. Усё гэта хацела перадаць свайму дваюраднаму пляменніку, але калі ўбачыла, які ён сквапны, што акрамя гульбішчаў ды п'янства ў яго жыцці няма ніякага інтарэсу, рашэнне сваё памяняла. Трэба, думаю, аддаць усё дастойнаму чалавеку — добраму, спагадліваму. Так будзе справядліва. Скажу больш: неўзабаве я паеду жыць у Аўстрыю, дзе таксама маю вялікае багацце. Яно засталося мне ў спадчыну ад брата. Ён, як і я цяпер, адзінока бавіў свае дні. У маладосці вельмі шмат працаваў. За работай ні сям'і не ствары ў, ні дзяцей не нажыў. Перад смерцю ўсё запісаў на мяне. А я ўсё, што тут маю, аддам табе.

— Хіба так можна?! — здзівілася Вера. — Вы ж нават імя майго не ведаеце...

— А хіба ў імені справа? — усміхнулася бабулька. — Ды і пазнаёміцца нядоўга. Мяне завуць Казіміра Мажэйка. Некалі з мужам мы жылі і працавалі за мяжой. Дзетак нам Бог не даў. Муж памёр 12 гадоў таму... А цяпер раскажы пра сябе, назаві сваё імя.

Вера назвалася, расказала, так бы мовіць, сваю біяграфію, а потым, крыху падумаўшы, запытала:

— Навошта ж мне такое вялікае багацце, якім вы хочаце мяне адарыць?

— Дзецям аддасі, унукам. Ёсць яны ў цябе?

— Няма... Я таксама адзінокая. Я нават замужам ніколі не была...

— Распараджайся ім так, як лічыш патрэбным. Я на алтары паклялася, што, знайшоўшы такога чалавека, як ты, аддам яму ўсё... А ты са сваім добрым сэрцам сама знойдзеш, з кім падзяліцца. Бедных і няшчасных навокал шмат...

Паабедаўшы, доўга размаўлялі. Абмяняліся адрасамі, тэлефонамі. У абедзвюх было такое ўражанне, што ведаюць адна адну даўно, што і не чужыя яны, а самая блізкая радня...

Калі Вера праводзіла бабульку Казіміру да мінскага аўтобуса, тая сказала:

— Якое шчасце, што я цябе знайшла! Цяпер мы не згубімся. Неўзабаве сустрэнемся зноў, каб я магла аформіць усе паперы і перадаць сваю маёмасць табе. А потым, калі захочаш, можаш пераехаць жыць да мяне ў Аўстрыю... Падумай пра гэта.

— Я падумаю, — паабяцала Вера. І потым, гледзячы ўслед аўтобусу, ціха прамовіла: — Я падумаю, бабулька Казіміра. Родная мая...

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.

г.Дзятлава.

Народная Воля http://www.nv-online.info
2—5 КРАСАВІКА 2010 г.

Очередной взрыв

В Хасавюртовском районе Дагестана на окраине селения Тотурбийкала в результате взрыва легковой машины в ночь на четверг погибли два человека, еще один ранен. В республиканском МВД не исключают, что сработало самодельное взрывное устройство, которое перевозили погибшие. Их личности установлены — все они жители Дагестана.

В среду в дагестанском городе Кизляр в результате двух взрывов, совершенных смертниками, погибли, по последним сообщениям ИТАР-ТАСС, 10 человек, 9 из них — милиционеры. 23 человека были ранены.

Тем временем в Москве и ряде российских регионов состоялись похороны жертв терактов. Власти выделили средства на проведение похорон. Кроме того, семья каждого погибшего получит по 300 тысяч рублей. Будут выплачены компенсации и пострадавшим.

Милиция разогнала оппозиционные митинги в Москве и Санкт-Петербурге

Сотрудники правоохранительных органов задержали более десяти участников оппозиционного митинга на Триумфальной площади в Москве и не дали провести акцию оппозиционеров на Невском проспекте в Санкт-Петербурге, сообщает "Интерфакс".

Также ранее были пресечены попытки проведения аналогичных митингов в Воронеже и Владивостоке, отмечает "Каспаров.ру". Митинги были организованы в поддержку ст.31 Конституции РФ о свободе мирных собраний, но ни один из них не получил одобрение местных властей.

Все оппозиционные акции были намечены на 18.00 среды, 31 марта по местному времени. В Москве в это время на Триумфальной площади проходила согласованная с властями акция "Молодежь против террора". По данным пресс-службы столичного ГУВД, в ней принимают участие около трех тысяч человек.

Акция в Санкт-Петербурге была пресечена милицией у входа в метро "Гостиный двор". Сперва милиционеры предупредили собравшихся о незаконности мероприятия, а затем приступили к задержаниям. "Интерфакс" отмечает, что митинг начался с объявления минуты молчания в память о погибших в московских терактах.

Миллиарды для Гаити

Страны мира пообещали выделить 5,3 млрд долларов на восстановление Гаити, инфраструктура которого была практически полностью уничтожена в результате мощного землетрясения в январе этого года.

В ходе международной донорской конференции в Нью-Йорке, проходившей под эгидой ООН, страны мира согласовали план выделения этих средств в течение ближайших двух лет. При этом размер помощи, которую согласились направить различные правительства, оказался даже больше цифры в 4 млрд долларов, о которой просило правительство Гаити.

Ранее семилетний житель Лондона Чарли Симпсон, решивший заработать 500 фунтов стерлингов в помощь пострадавшим от землетрясения в Гаити, умудрился собрать более 135 тыс фунтов (220 тыс долларов).

Помог известный способ благотворительной деятельности в Великобритании: нужно объявить, что ты собираешь деньги в фонд добрых дел, — и сочувствующие перечисляют на созданный тобой счет кто сколько может.Таким путем пошел и Чарли.

Литовцы против белорусской АЭС

В Литве собрали 22 тысячи подписей против строительства АЭС на территории Беларуси, сообщает Delfi.lt. Подписи переданы литовскому правительству. В Министерстве охраны окружающей среды республики заверили, что "учтут мнение граждан" при подготовке официальной позиции Литвы по строительству белорусской АЭС.

В начале марта слушания по этому вопросу, напомним, состоялись в Вильнюсе. На мероприятии присутствовали представители Беларуси, уверявшие, что новая атомная электростанция не ухудшит экологическую ситуацию и практически не окажет влияния на территорию соседней Литвы.

Литва между тем сама планирует построить атомную электростанцию на своей территории (взамен Игналинской АЭС, закрытой в конце 2009 года по требованию ЕС). Предполагалось, что станция будет построена при помощи других прибалтийских республик — Латвии и Эстонии. Однако из-за разногласий между участниками (а также из-за сложностей, связанных с созданием соответствующей инвестиционной компании в самой Литве) реализация этого проекта затормозилась.

Самый красивый парк Европы

Парк замка Софиеро в пригороде шведского города Хельсингборга на юго-западе страны назван самым красивым в Европе в 2010 году. Замок находится на побережье Балтийского моря. Сегодняшний свой вид он приобрел после перестройки 1874--1876 годов. В 1905 году состоялась свадьба наследника престола Густава Адольфа и Маргареты, и дед молодого принца, король Оскар II, передал молодой паре замок в качестве свадебного подарка.

Молдова может вступить в НАТО

Если это будет необходимо для принятия ее в Евросоюз. Об этом и.о. президента страны Михай Гимпу заявил в интервью румынскому изданию Adevarul. Раньше он заявлял, что власти Молдовы даже не рассматривают возможности присоединения к альянсу. Однако "число сторонников НАТО в стране растет", цитирует молдавского лидера "Независимая газета".

В ЗЕРКАЛЕ СМИ

Грозное предупреждение

Взрывы в московской подземке "вернули страх в жизнь рядовых россиян" и показали, что избранная Кремлем стратегия подавления исламистского повстанческого движения "неудачна", пишет The Times.

Если версия о "чеченском следе" подтвердится, это будет "особенно болезненный удар", считает журналист Тони Хэлпин. В апреле прошлого года в Чечне был снят режим контртеррористической операции, а на днях полпред президента РФ в Северо-Кавказском федеральном округе Александр Хлопонин представил Медведеву проект создания в регионе туристического кластера. Между тем в феврале 2010 года лидер чеченских сепаратистов Доку Умаров заявил: "Кровь больше не будет литься только в наших городах и селах. Война придет в их города".

Александр Рар, немецкий эксперт по России, оценивает теракты в московском метро как возрождение исламистского терроризма. По его словам, взрывы будут будоражить не только Россию, но и международное сообщество. *"Террор никуда не ушел, просто он был локальным — ограниченным рамками Северного Кавказа",* — заявил, комментируя теракты в московском метро, в эксклюзивном интервью Deutsche Welle Александр Рар, эксперт по России Германского общества внешней политики. Он напомнил, что в Ингушетии, Дагестане и соседних с ними республиках террористические атаки в последнее время происходили постоянно.

По словам Александра Рара, взрывы в метро — это очень жесткий сигнал, который посылают Кремлю северокавказские исламистские силы. Они хотят показать, что снова имеют возможности осуществлять подобные атаки и убивать мирных жителей в самом центре Москвы, уверен немецкий эксперт.

Вопрос в том, как ответит Кремль.

В "эпоху Путина" любое ЧП в России влекло за собой усиление давления не только и не столько на экстремистов, сколько на политическую оппозицию и СМИ. За гибелью подлодки "Курск" последовало удаление с Первого канала Бориса Березовского и Сергея Доренко — за неправильное, по мнению Кремля, освещение случившегося; за "Норд-Остом" — новая смена руководства НТВ, уже перешедшего к тому времени под контроль государства в лице "Газпрома"; за захватом заложников в Беслане — отмена губернаторских выборов, отмечает Би-Би-Си.

Теперь задача Медведева — соблюсти баланс между возникшим в обществе запросом на применение "карательных мер" против сепаратистов и необходимостью *"избежать разжигания ненависти в регионе",* поскольку жестокие репрессии могут *"загнать в стан мятежников еще больше юношей и девушек",* пишет выше названный Хэлпин.

Важно отметить, Медведев после взрывов не продемонстрировал ни растерянности, ни склонности к "завинчиванию гаек". События последних месяцев, в особенности назначение куратором северокавказского региона корпоративного менеджера Александра Хлопонина и наставления, данные ему президентом Дмитрием Медведевым, свидетельствуют о намерении властей перенести центр тяжести с силовой борьбы в социально-экономическую сферу, а уничтожение радикалов проводить точечно и без лишнего шума.

"Ключ к нормализации ситуации на Северном Кавказе — экономика и социальная стабильность", — провозгласил президент в прошлогоднем послании Федеральному собранию. Выступая 1 марта в Нальчике, Медведев упомянул *"сохраняющийся радикализм, экстремизм, бандитское подполье",* но тут же добавил, что с этим *"надо разбираться спокойно, без истерик".*

Первое заявление президента по поводу московских взрывов было выдержано в этом же духе. Глава государства начал с помощи семьям погибших и пострадавшим. Инструкции силовикам ограничились словами о необходимости "проявлять бдительность" и "жестко контролировать ситуацию, естественно, не допуская нарушения прав граждан". И это правильный подход.

Избранная Путиным тактика "чеченизации" конфликта с помощью президента республики Рамзана Кадырова принесла некоторый успех, однако в то же время привела к вытеснению части повстанцев в соседние Дагестан и Ингушетию. Дополнительным стимулом для активизации сепаратистов послужило решение признать независимость Абхазии и Южной Осетии.

Проблемы Северного Кавказа нельзя решить только карательными мерами, пишет The Financial Times. Но пока "*нет реального политического сотрудничества, уважения к верховенству закона и демократии, а также хороших отношений с соседями, включая Грузию".* Путин предпочитает *"поддерживать местных сильных лидеров типа Рамзана Кадырова и игнорировать жалобы на злоупотребления"*, и это порождает недовольство, говорится в редакционной статье.

Подозрения в совершении терактов в московском метро сразу пали на "кавказцев", в первую очередь на чеченцев, пишет Frankfurter Rundschau. Места взрывов, а также предполагаемые исполнители терактов хорошо вписываются в эту версию. Война в Чечне не закончена, говорится в статье, молодое поколение в этом регионе почти два десятилетия не знало ничего, кроме отсутствия перспектив и безработицы, и научилось обращаться лишь с "калашниковым" и взрывчаткой. Война расширяется на новые территории по экономическим, социальным и культурологическим причинам.

Сергей ИВАНОВ.

Візавы кодэкс ЕС зробіць умовы выдачы шэнгенскіх віз больш дакладнымі і справядлівымі, мяркуе прадстаўнік Еўракамісіі

Пра гэта гаворыцца ў заяве еўракамісара па ўнутраных справах Сесіліі Мальмстром, якая тлумачыць прымяненне кодэкса, паведамляе прэс-служба Камісіі ЕС.

У новым дакуменце сабраны нормы, якія уніфікуюць дакументы і працэдуру звароту па шэнгенскую візу і яе афармленне. Заяўнік мае права чакаць адказу не пазней чым праз 15 каляндарных дзён. Абавязковым становіцца абгрунтаванне адмовы ў выдачы візы, а таксама права абскардзіць такое рашэнне.

Візавы кодэкс замацоўвае паняцці кароткатэрміновай візы (да 90 дзён знаходжання ў краіне на працягу паўгода) і транзітнай, якая выдаецца ў аэрапорце. Афармленне доўгатэрміновых віз (да 180 дзён на працягу года) застаецца прэрагатывай нацыянальных урадаў. Доўгатэрміновыя нацыянальныя візы прыраўноўваюцца да дазволу на пражыванне і даюць уладальніку права перамяшчацца па ўсёй зоне дзеяння Шэнгенскага пагаднення.

Калі заяўнік можа пацвердзіць неабходнасць частых падарожжаў і вядомы консульству сваёй надзейнасцю, ён можа разлічваць на доўгатэрміновую шматразовую візу.

У заяве еўракамісара зазначаецца, што агульныя правілы будуць адаптаваны пасольствамі да мясцовых рэалій. Візавы кодэкс быў прыняты Еўрапарламентам і Саветам ЕС у чэрвені 2009 года.

Міністэрства замежных спраў Беларусі распаўсюдзіла заяву, у якой звярнула ўвагу на тое, што, згодна з новымі правіламі, пры звяртанні па шэнгенскую візу неабходна мець пашпарт, тэрмін дзеяння якога перавышае дату вяртання не менш як на тры месяцы; мае не менш як дзве чыстыя старонкі, прызначаныя для віз; выдадзены на працягу папярэдніх дзесяці гадоў.

Асобна зазначаецца, што патрабаванні Візавага кодэкса ЕС не будуць распаўсюджвацца на нацыянальныя пашпарты, якія ўжо ўтрымліваюць сапраўдную візу або падаюцца для пераафармлення ўжо выдадзеных дазволаў на часовае ці пастаяннае пражыванне ў краінах ЕС.

Марына РАХЛЕЙ.

ЕС глыбока занепакоены

Еўрасаюз спадзяецца, што беларускія ўлады прыкладуць усе неабходныя намаганні для таго, каб мясцовыя выбары 25 красавіка адпавядалі міжнародным стандартам і нормам АБСЕ. Пра гэта гаворыцца ў заяве вярхоўнага прадстаўніка ЕС па знешніх сувязях Кэтрын Эштан.

У заяве гаворыцца, што апошнім часам у Беларусі абмяжоўвалася свабода сходу, асацыяцыі і выказвання. *"ЕС глыбока занепакоены ўціскам на прадстаўнікоў незалежных СМІ, грамадзянскай супольнасці і апазіцыйных структур у Беларусі. Так, няўрадавыя арганізацыі і апазіцыйныя партыі па-ранейшаму сустракаюцца з цяжкасцямі пры рэгістрацыі. Гэтыя тэндэнцыі выклікаюць асаблівую занепакоенасць напярэдадні мясцовых выбараў. Для ЕС вельмі важна, каб яны прайшлі добра",* — адзначае Эштан.

Вярхоўны прадстаўнік ЕС падкрэслівае, што аб`яднаная Еўропа будзе ўважліва сачыць за ходам выбарчай кампаніі ў Беларусі.

Эштан таксама асудзіла прывядзенне ў выкананне смяротнага прыгавору ў дачыненні да двух беларусаў у Мінску. Яна заклікала беларускія ўлады апублікаваць поўную інфармацыю пра гэта, а таксама ўвесці мараторый на вышэйшую меру пакарання.

Пры гэтым еўрапейскі чыноўнік пацвердзіла гатоўнасць ЕС супрацоўнічаць з Беларуссю, у прыватнасці, у рамках палітыкі "Усходняга партнёрства". Паводле яе слоў, пашырэнне ўзаемадзеяння залежыць ад *"канкрэтных захадаў Беларусі ў кірунку дэмакратыі, правоў чалавека і вяршэнства закона".*

Марына РАХЛЕЙ.

Снегопады и ливни

В результате сильнейших снегопадов на севере Великобритании тысячи домов остались без света, а десятки пассажиров поезда застряли посреди дороги.

Шесть часов провели в ожидании спасателей более 100 пассажиров поезда, остановившегося по пути из Эдинбурга в Инвернесс. Поезд застрял в горах в 10 км к югу от лыжного курорта Авимор, так как пути впереди сильно замело снегом. Посланный для спасения пассажиров второй состав также застрял по дороге, так что пришлось посылать третий.

Из-за обрывов проводов без электроэнергии осталось около 100 тысяч человек.

Ливни вызвали рекордное наводнение в Род-Айленде и США.

Барак Обама объявил штат зоной стихийного бедствия.

Грабители украли 46 змей

Неизвестные грабители украли из двухкомнатной квартиры в нижнесаксонском Штаде 46 змей — 43 королевских удава и трех пятнистых полозов, сообщает агентство DPA. Кроме того, был похищен ноутбук и плазменный телевизор.

По данным издания Tageblatt-Online, квартира принадлежит 33-летнему жителю Штаде Штефану Данкерсу, занимающемуся разведением змей, скорпионов и ящериц. По собственным словам, кража стала для него настоящей катастрофой. Данкерс никогда не отлучался из дома больше чем на ночь, чтобы вовремя покормить рептилий, ради них он даже не брал отпуска. Однако именно во время его кратковременного отсутствия воры проникли к квартиру, взломав дверь.

Следы крови в квартире указывают на то, что одна из змей, вероятно, укусила грабителя за палец.

КИРГИЗИЯ

Родственные связи и коррупция опутывают страну по рукам и ногам

В Бишкеке на днях завершил работу так называемый Курултай согласия. К согласию в обществе, правда, он так и не привел. Оппозиция, не приглашенная на форум, неделей раньше провела свой Курултай, предъявив властям ультиматум из семи пунктов, а участники пикета против Курултая согласия были задержаны и оштрафованы. Более того, в своем выступлении на Курултае президент Киргизии Курманбек Бакиев дал жесткую отповедь оппозиции, которую обвинил в "однобокой критике и огульном охаивании". По мнению главы Киргизии, в то время, как он занимается последовательным проведением крайне необходимых обществу реформ, его противники увлеклись "шумной трескотней".

Любопытно, что Курманбек Бакиев в своей речи перед Курултаем согласия много говорил о "семейных и родовых ценностях", признав, что "родственные связи и коррупция" опутывают страну "по рукам и ногам". Жаль только, что при этом президент промолчал о том, что его сын Максим Бакиев, по сути, давно уже стал вторым лицом в государстве, а силовые структуры Киргизии контролирует его брат. Не случайно же одно из главных требований оппозиции — "освободить от занимаемых государственных должностей сыновей Курманбека Бакиева — Максима и Марата, братьев Жаныша, Адыла и Марата. Прекратить вмешательство сыновей, братьев и других членов семьи в деятельность государственных и местных органов власти". Естественно, ни о требованиях оппозиции, ни о роли своих ближайших родственников в управлении страной "главный" Бакиев не сказал в своей речи. Зато он долго и подробно говорил о некоей "совещательной демократии".

Что это такое? Об этом пишет Андрей Николаев на сайте "Независимой газеты". Знакомим читателей с этой статьей.

Дело в том, что Курманбек Бакиев, судя по всему, разочаровался в выборах, которые, по его словам, "все больше походят на марафон толстосумов". Это разочарование понять можно. Во-первых, больше участвовать в выборах Бакиев не может — Конституция Киргизии ограничивает полномочия президента двумя сроками. Два раза на выборах Бакиев уже побеждал. На выборах после "революции роз" в 2005 году Курманбек Бакиев победил благодаря тому, что гораздо более популярный в стране бывший вице-президент Феликс Кулов отказался баллотироваться в главы государства, согласившись создать с Бакиевым тандем. Тандем продержался недолго, и Бакиев стал полновластным хозяином Киргизии. Свои вторые выборы Бакиев выиграл в прошлом году. При этом злые голоса утверждают, что на свою избирательную кампанию Бакиев потратил большую часть предоставленного Россией многомиллионного гранта.

Судя по всему, Курманбек Бакиев намерен еще долго руководить страной, пусть даже через своих родственников. Не случайно же на Курултае согласия он заявил, что решать главные вопросы, стоящие перед Киргизией, нужно не на собраниях, референдумах или выборах, а в рамках "координирующего и коммуникационного учреждения — Президентского совещания".

Как известно, по поправкам в Конституцию, предложенным президентом Бакиевым, право избирать временного президента (если глава государства не сможет исполнять свои обязанности) имеет как раз Президентское совещание. То есть представители высшего руководства страны и члены администрации президента. Но Конституционный суд решил, что избирать и.о. президента может Госсовет республики. Для справки: в Госсовет по должности входят премьер-министр республики, спикер парламента, председатель Конституционного и Верховного судов, госсекретарь, руководитель администрации президента, генпрокурор, министр обороны, председатель Службы национальной безопасности и мэр столицы Киргизии. Возглавляет Госсовет глава Киргизии, а рабочим органом является президентская администрация. В общем, то же самое Президентское совещание, только в профиль.

В оппозиции опасаются, что речь идет о подготовке сценария династической передачи власти. То есть если раньше главу государства в форс-мажорной ситуации мог сменить спикер парламента или премьер-министр, то теперь престолонаследником может оказаться кто-то из ближайших родственников президента.

Не исключено, что этим человеком станет сын Курманбека Бакиева Максим.

Сейчас ему 32 года, но к окончанию второго президентского срока Бакиева-старшего (2013 год) Максиму будет уже 35 лет, то есть, согласно Конституции, он уже сможет стать президентом. Вообще же фигура Максима Бакиева — одна из самых обсуждаемых в Киргизии.

Сегодня Максим Бакиев — ключевая фигура при реализации наиболее прибыльных экономических проектов в Киргизии. Он директор созданного недавно Центрального агентства по развитию, инвестициям и инновациям Киргизии (ЦАРИИ). Эта структура, как известно, курирует столь же спешно созданный Фонд развития Кыргызстана. Последний в свою очередь, создан специально для того, чтобы "распределять" 1,7 млрд дол., которые Россия обещала выделить на строительство Камбаратинской ГЭС-1. Правда, деньги Россия не дала, так как ранее полученные Киргизией кредиты в суммарном размере в 450 млн дол. власти республики потратили нецелевым образом. Деньги, кстати, распределял как раз Фонд развития Кыргызстана. Успел фонд засветиться и в другой скандальной истории.

В феврале суд Италии выдал ордера на арест 56 человек, связанных с мафией. Среди них оказался и гражданин США российского происхождения, финансовый консультант правительства Киргизии Евгений Гуревич, чья компания MGN выиграла тендер на управление средствами фонда. Контракт после скандала в СМИ был аннулирован. Кстати, сайты, которые сообщали о скандале вокруг Гуревича, были тут же заблокированы. Потом проблемы начались у заинтересовавшейся темой радиостанции "Азаттык", ряда оппозиционных газет.

Заметим, что возглавляемое Бакиевым-младшим ЦАРИИ, по сути, является теневым правительством республики. Максим Бакиев, по словам эксперта по Центральной Азии из Института стран СНГ Андрея Грозина, "контролирует настоящую финансово-промышленную империю в основном через подставные оффшорные фирмы, выигравшие аукционы по приватизации почти всех предприятий энергетической системы республики, а также телекоммуникационной компании "Киргизтелеком".

Все это происходит на фоне расслоения общества, повышения цен на товары и услуги ЖКХ, подозрительной, с точки зрения оппозиции, приватизации стратегических предприятий, давления на средства массовой информации. Понятно, что в такой ситуации президент и его окружение все меньше думают о выборах, полагаясь на специфические и далекие от демократии способы удержать власть.

Андрей НИКОЛАЕВ.

Чудеса случаются?

В Италии правящая коалиция во главе с Сильвио Берлускони празднует победу на региональных выборах. Кандидату от правоцентристов Ренате Польверини удалось в острой борьбе одержать победу над лидером Радикальной партии Эммой Бонино в столичной области, имеющей особое значение. *"Эта победа доказывает, что чудеса случаются. Когда люди чего-то хотят, все становится возможным",* — заявила Польверини, которой пришлось выступать на выборах в одиночку, поскольку списки партии "Народ свободы" не были зарегистрированы из-за формальных нарушений.

Правоцентристам удалось не только закрепить свои позиции на севере, где они удержали Ломбардию и Венето, но даже отыграть у соперников четыре области — Кампанью, Калабрию, Пьемонт и Лацио.

Большинство экспертов не предвидели такого развития событий. Они сходились во мнении, что избиратели, уставшие от многочисленных скандалов, в которые оказался замешан премьер-министр страны Сильвио Берлускони, заготовили ему "холодный душ".

Все наблюдатели отмечают рекордно низкую явку: по данным МВД Италии, исполняющего функции Центризбиркома, всего 65% избирателей пришли на выборы. По сравнению с предыдущими муниципальными выборами, прошедшими пять лет назад, снижение явки составило около 8 процентов.

Развод из-за фасоли

Преподаватель одного из каирских университетов Амина Захер подала иск в суд с требованием развести ее с мужем из-за его пристрастия к фулю — блюду из тушеной фасоли, которую в Египте принято считать "едой бедняков", сообщает агентство EGYnews. Привязанность супруга к уличным ларькам на колесах, предлагающим фуль бедным прохожим, стало решающей причиной для решения женщины.

По словам египтянки, ее муж, также преподающий в одном из столичных вузов, каждое утро уходит из дома без завтрака и принимает пищу вместе с бедняками в ближайшей фулевой лавочке.

Женщина утверждает, что не может смириться с таким поведением супруга, поскольку сама принадлежит к благородной семье. Более того, как утверждает Амина, из-за пристрастия к "еде бедняков" ее супруг не смог получить в университете положенную ему научную степень.

Вызванный в суд любитель фуля заявил, что он "завтракает как простой гражданин Египта, а не как профессор университета". Он также пояснил суду, что очень любит жену, но не готов расстаться со своими привычками из-за ее капризов.

Судья попытался примирить семейную пару, однако разгневанная женщина настояла на разводе.

Славутаму сыну Беларусі — 100!

Цярновы шлях

Аповяды Барыса Кіта, запісаныя Васілём Быкавым улетку 2001 года ў Франкфурце-на-Майне

(Працяг. Пачатак у №№48—49.)

Што ж да Зыгмунда Бэчковіча, памятаю шмат цікавых момантаў адносна яго. Ён так хацеў, каб наша Наваградзкая гімназія была лепшай, прыходзіў да нас на лекцыі. Між іншым, часта мяне выклікалі да дошкі, бо я быў найлепшым матэматыкам. Пазьней ён даваў стыпендыі найлепшым вучням, дзяржаўны статус найлепшым настаўнікам. Гэта яшчэ да атрыманьня дзяржаўных правоў. Калі ж былі атрыманы дзяржаўныя правы, тады ўсе настаўнікі займелі добрую пэнсію. Увогуле, у Польшчы школьніцтва стаяла на вельмі высокім, прывілеяваным узроўні. Але толькі школьніцтва. Настаўнікі, як і іншыя працаўнікі, заўсёды атрымлівалі аванс. Калі аванс на іншых службах даваўся з выбарам, дык у школьніцтве — аўтаматычна ўсім. Звольніць настаўніка зь дзяржаўнай працы, як мяне, напрыклад, якога прасьледвалі за маю беларускую дзейнасьць, калі я меў поўнасьцю ўсталяваныя правы, школьная кураторыя ня мела права. Не зважаючы на ўсе мае палітычныя справы, школьная кураторыя не магла мяне звольніць. Па закону, каб звольніць усталяванага настаўніка, трэба было яму прыпісаць нейкую крымінальную справу, пасласць у міністэрства, і толькі міністэрства магло вырашыць, ці можна яго звольніць. За мной ніякай крымінальнай справы не было, а палітычных было шмат, дык мяне не маглі звольніць. Палітычная дзейнасьць зрабіла толькі тое, што мяне абвясцілі пэрсонай нон грата і не выпушчалі за мяжу. Я хацеў паехаць у Эўропу, запісаўся ў экскурсію настаўнікаў, якая мелася паехаць вакол усёй Эўропы, заплаціў грошы. Мяне зьбіраліся спатыкаць у Берліне нашыя беларускія дзеячы, такі Шкутка. Але я не прыехаў, бо ў апошнія дні прыйшла тэлеграма з губернатарства Віленскага: пану ня ёсьць дазволены выезд за мяжу. Гэта было вельмі сур'ёзна. Але вайна ўсё перавярнула. У 70-м годзе я прыехаў як прадстаўнік акадэміі навук Амэрыкі і выкладаў у Ягелонскім унівэрсытэце. Вось так. Яны мяне не пушчалі з Беларусі, і я езьдзіў па ўсім сьвеце з Амэрыкі.

Я быў рэпрэсаваны польскімі ўладамі, сядзеў у розных турмах — за Граматы ў Навагрудку, на Лукішках за справу Таварыства беларускай школы. На Лукішках сядзеў разам з Шырмам, які з Хворастам быў у суседняй камары. Хворост быў кіраўніком танцавальнай часткі ў Шырмы, быў страшэнна нэрвовы, ледзьве ня плакаў, хадзіў, крычаў, і я яму стукаў праз дзьверы: ціха ты, перастань. А мы з Хворастам некалі здавалі матуральныя дзяржаўныя экзамены. Ён разам з Шырмам выехаў у Менск, і там яны рабілі свае справы. Шырма быў вельмі прыемны чалавек. Вельмі добра ведаў я тады доктара Марцінчыка, памятаю яго беларускую дзейнасьць. А яго сястра Люба вучылася ў нашай гімназіі і стала доктарам мэдыцыны. Пасьля вайны яна выйшла замуж за беларуса Аляксандра Аўдзея, былога старшыню Стоўпцаўскага павету пры немцах, які скончыў палітэхніку ў Мюнхэне і застаўся ў Нямеччыне будаваць дамы. Яны жылі ўвесь час каля Штутгарта, але бедная Люба захварэла на рак сэлязёнкі. Я застаў яе перад самай яе сьмерцю ў Штутгарце, і яна сабрала ўсіх беларусаў, што жылі там, каб мяне прывітаць. Хутка пасьля і памерла. Была надзвычай добрым чалавекам. Вось якія выходзілі з нашай гімназіі патрыёты. Можа, і ня ўсе яны бралі ўдзел у грамадзкай працы, але ўсе любілі сваю Беларусь. Яны таксама матэрыяльна падтрымлівалі беларускую справу. У нас шмат было або мэдыкаў, або адвакатаў. Быў такі Глінскі, патрыёт, адвакат, старшыня Беларускага студэнцкага саюза. Я спаткаў яго на эміграцыі, у Лёндане. У эміграцыі мала каму з нашых беларусаў удалося зрабіць кар'еру, дык яны мусілі фізычна працаваць. Глінскі Канстанцін да канца жыцьця прадаваў білеты на мятро. Калі я прыязджаў у Лёндан, найперш ішоў да яго, і той дзівіўся: што-о, адкуль ты ўзяўся, Барыс? З Амэрыкі, кажу, прыехаў цябе адведаць. І мы пазьней спаткаліся ў розных выдатных мясцінах гораду.

Перад самай вайной польскія ўлады так прыціснулі нас за беларускую справу, што немагчыма было дыхаць. Мы, настаўнікі, скончыўшы адзін год, ня ведалі, ці пачнем другі. Так цяжка стала, што мы рашылі пажаліцца. І зрабілі беларускую дэлегацыю ў Варшаву — да паслоў у Сойме і ўлады. У гэтую дэлегацыю ўключылі Глінскага, мяне і Астроўскага. А на той час Зыгмунд Бэчковіч, які добра да мяне ставіўся, стаў ужо сэнатарам. Мы пайшлі да яго, каб ён нам дапамог пабачыць высокіх міністраў. А той кажа: "Мяне так адсунулі, што цяпер я для вас нічога ўжо зрабіць не магу". І мы пабачылі толькі ніжэйшых чыноўнікаў, сакратару Ванду Пэльчынскую, якая што-нішто паабяцала. Калі вярнуліся дахаты і кураторыя даведалася пра паездку, дык Астроўскага першага паслала ў Лодзь настаўнікам. І тое яго ўратавала. Бо як пачалася вайна, Лодзь падпала пад немцаў. А жонка яго засталася ў Вільні. Саветы арыштавалі яе і выслалі ў Казахстан. Пасьля Натальлю Арсеньеву вызвалілі з Казахстану, а Антаніну Астроўскую — не, і яна там памерла.

Перад самым нямецкім нападам на Польшчу прыйшоў загад перавесьці выкладаньне ў гімназіях на польскую мову. Але было ўжо позна, хоць улады гэтак сьпяшаліся. Пасьля прыходу Чырвонай Арміі ў нас шмат што зьмянілася. Замест Васіля Кавалевіча дырэктарам стаў я. Нас ахапіў незвычайны энтузіязм, здавалася, пачынаецца час спрыяньня беларушчыне. Мы разгарнулі гімназію ва-ўсю: тысяча вучняў, сто настаўнікаў, дзесяць інтэрнатаў. Моладзь Наваградчыны рынулася да нас вучыцца. Але тое трывала вельмі нядоўга. Прыйшла чутка, што Сталін аддае Вільню Літве, дзе зможа збудаваць вайсковыя базы. Мае вучні прыслалі дэлегацыю на чале з Лашэвічам. Выходзіла так, што нам трэба вяртацца дахаты, у Наваградак. Там я найперш зайшоў да кіраўніка абласнога школьнага адзьдзелу Арсенія Саўчанкі і распавёў яму ўсю гісторыю Наваградзкай гімназіі, як нас прыцясьнялі палякі. Гэта яго так усхвалявала, што ён сказаў: таварыш Кіт, ідзіце і рабіце ўсё, што палічыце патрэбным. Мы забралі назад свой будынак, адрамантавалі. Я паехаў у Вільню, забраў 80 працэнтаў усёй гімназіі і перавёз цягніком у Наваградак. Спадар Лашэвіч, які мне памагаў, захапіў яшчэ і аркестр, які прывёз у Наваградак. Дарэчы, гэты аркестр адыгрываў вялікую ролю ў нашай гімназіі, паднімаў наш дух, іграў па сьвятах, удзельнічаў у парадах. Першы раз у Навагрудку мы скарысталі яго ў дзень гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі, калі ён іграў на плошчы. З прамовай тады выступаў Лашэвіч. У сваёй прамове ён на польскі манер ужыў слова "жыды", што дужа не спадабалася савецкім кіраўнікам, і тыя зьвярталіся да мяне з пратэстам. А пасьля мой сябра па працы Панько на мяне данёс, што я ў Вільні рабіў вялікую беларускую нацыянальную працу, і мяне зьнялі з пасады дырэктара гімназіі. Але праз кароткі час той самы Саўчанка, абласны школьны кіраўнік, прызначыў мяне на болей высокую пасаду — інспэктара ўсіх школаў Баранавіцкай вобласьці.

Дарэчы будзе зазначыць, што мой былы вучань Аркадзь Лашэвіч быў вялікім руплівцам беларускае справы, калі пасьля вайны працаваў ваяводам у Беластоку. Праз гэта яго перавялі ў Варшаву.

Я некалі шмат езьдзіў па сьвеце і шмат дзе спатыкаў сваіх сяброў. Пра Глінскага ўжо казаў, а другі быў Барыс Суравы, які пры немцах служыў школьным інспэктарам Слонімскага павету. Дык ён быў кухарам у польскім рэстаране ў Лёндане. Калі я прыязджаў да яго, ён заўсёды хадзіў у шапцы, такой белай. Ён яшчэ жыве, а Глінскі памёр ужо.

Або вось лёс выдатнага беларускага пісьменьніка і драматурга Аляхновіча, які прабыў шмат год на Салаўках. Яшчэ да вайны яго выменялі на Браніслава Тарашкевіча. Тады Аляхновіч прыехаў у Вільню, напісаў славутую кнігу "У кіпцюрох ГПУ", якая разышлася па сьвеце ў дзесяці ці болей мовах. Я быў на сходзе, дзе ён распавядаў пра сваё зьняволеньне. А ў 39-м годзе, як прыйшлі саветы, Аляхновіч быў змушаны хавацца ў лесе, баючыся арышту. З прыходам немцаў пасяліўся ў Вільні. Але аднойчы да яго пастукаўся нехта, і калі гаспадар адчыніў дзьверы, той стрэліў у яго і забіў на вачох жонкі. Мы ўсе яго паважалі і любілі, асабліва ягоныя драматычныя п'есы, якія ставілі ў нашай гімназіі. Я браў удзел у тых спектаклях.

— Савецкі Саюз тады не даваў, а браў. Рэпарацыі і так далей.

— Во і добра, што браў, — нечакана пагаджаецца спадар Барыс. — Старызну пабраў, а на тое мейсца Амэрыка прывезла найноўшае. І Нямеччына паднялася з друзу.

То праўда. У гістарычным музэі на Ромеры месьцяцца вялізныя макеты разбуранага ў вайну Франкфурту. Жахліва. Гораду няма. Адны руіны, сярод якіх пракладзены сьцежкі-дарожкі для транспарту. А цяпер? Усё адноўлена. Стары, яшчэ з часоў Сьвяшчэннай Рымскай імпэрыі цэнтр дбайна рэканструяваны. Бы цацкі, шчыльненька стаяць на плошчы сярэднявечныя фахверкі, сьцены, агароджы... Брусчатка на плошчы ранейшая, яе зьберaглі, не залілі асфальтам. Дзіўна, што сярод руінаў ацалелі цэрквы, — зрэшты, гэта ўсюды загадка. Цэрквы выстаялі нават пасьля дывановых бамбовак — тут, і ўсюды. Ці не памагаў ім Бог? Цяпер усё, бы новенькае. Бы летась збудаванае.

А ў нас?

Тое праклятае пытаньне на Захадзе раз за разам стукае ў голаў, тузаецца ў душы — хоць ты не глядзі на наваколье ці забудзься на пакінутае дома. Параўнаньні міжволі выклікаюць благія пачуцьці, настройваюць на самаедзкі, крытычны да сябе лад. Хоць бы наглядзеўшыся на гэтую ўрбаністыку — старую ці мадэрновую, але аднолькава звабную і для пагляду, і для карыстаньня. Ня хочацца згадваць пра нашы струхлелыя драўляныя хаціны, зарослыя крапівой падмуркі пабураных цэркваў ды новыя сілікатныя аборы, амаль аднолькавыя для кароў і людзей.

— А ў нас — савецкае. Бо Сталін жа не прыняў плян Маршала. Для Сталіна ягоная камуністычная фанабэрыя была вышэй за лёс народу. Хоць бы і народу-пераможцу.

Фанабэрыя ці нянавісьць — тое зьмясьцілася ў адно, у паталягічную нянавісьць да Захаду, якому ён рыхтаваў сьпярша сусьветную рэвалюцыю, а затым атамную вайну. Было б што есьці, ён, напэўна, рушыў бы ад Бэрліну да Ля-Маншу, каб канчаткова вырашыць ненавісную праблему капіталізму. А разам і любага яму сацыялізму. Ды для пераможцаў не хапала хлеба. Зброі было навалам, а хлеб зьнік. Як было бяз хлеба рабіць сусьветную рэвалюцыю?

У кавярні тым часам пуставата, мы выбіраем сабе ўтульны куточак у канцы разгароджанай на адсекі залі. Але паступова заля пачынае напаўняцца — гэта ў банках-хмарачосах пачынаецца перапынак на абед. Ціха, без мітусьні банкаўскія клеркі рассаджваюцца за столікамі. То ў бальшыні маладыя людзі ў строгіх гарнітурах і з сур'ёзнымі тварамі. Піва яны ня п'юць, болей — ваду, хутка і моўчкі ядуць і па адным зьнікаюць, кіруючы да сваіх разумных кампутараў. Мы не сьпяшаемся, і кельнэр чакае — што будзем есьці? Але найперш — што будзем піць? Піва — о'кей. Але якое? Тут дзесяткі гатункаў піва. (Зноў няпростая праблема выбару.) Спадар Барыс прастадушна жартуе:

— Выбар піва — ня выбар прэзыдэнта. Тут трэба галаву мець, каб не спудлаваць, бо жывату ж адказваць. — І раптам рашуча загадвае:

— Цвай маль вейцэн-бір!

— Гросэ?

— Гросэ!

— Яволь! — згодна адгукаецца вышкалены, франтавата апрануты кельнэр, і праз хвіліну на стале паяўляюцца два перапоўненыя, зь пенай келіхі.

— Ну цяпер пагамонім...

Аповяд другі

5 ліпеня, кавярня «Шнайдар»

Другі раз мы абралі іншую дарогу — ад Гаўптвахэ ў бок вакзалу. Крыху збоч наперадзе высіліся гонкія слупы хмарачосаў Камерцбанку, Выставачнага комплексу, Дойчабанку ды іншых. Тут яны відаць адусюль, бы нязьменныя сымбалі нямецкай фінансавай магутнасьці, знак еднасьці з заакіянскім сябрам. Спадар Барыс заўважае маю цікаўнасьць.

— Уражвае, але? Уражвае... А ўсё чаму? Падобныя на нью-ёркскія. Тут шмат што падобнае на амэрыканскае. Хаця і сваё ня горшае. Але ж гэта Амэрыка стварыла пасьляваенную Нямеччыну. Так што дзякаваць Богу, што менавіта Амэрыка, а не, прыкладам, Савецкі Саюз.

Вайна. Уцёкі ў Вільню. Уцёкі зь Вільні. Прытулак у мястэчку Лебедзеве. Няўдалая спроба. Дырэктар семінарыі ў Паставах. Арышт у дарозе. Жахлівы месяц у Глыбоцкай турме. Галоўная цэнтраля СД у Вялейцы. Паратоўца — Кастусь Касяк. Злачынная роля АК. Перакладчыца Аня Катковіч. Нямецкі дазвол на БЦР і СБМ. Колішняе будаўніцтва Наваградзкай гімназіі.

— Другая сусьветная вайна, ці другая яе частка, калі немцы напалі на Савецкі Саюз, усіх нас захапіла раптоўна. Я тады знаходзіўся ў Вільні. А ў Вільню трапіў, уцёкшы з Беларусі. Калі я яшчэ быў школьным інспэктарам Баранавіцкай вобласьці, дык аднойчы дачуўся, што ў Навагрудку ладзіцца вялікае зборышча беларускіх пісьменьнікаў, прыехалі Янка Купала і Якуб Колас ды іншыя. Я хацеў зь імі спаткацца і прыехаў з Баранавічаў у Наваградак. Але перад тым, як пайсьці на сход, зайшоў да свайго старэйшага прыяцеля доктара Станіслава Станкевіча, які яшчэ працаваў настаўнікам у маёй гімназіі. І ён мне сказаў: "Барыс, дрэнная справа. Як цябе перамясьцілі з Наваградка ў Баранавічы, дык НКВД усіх нашых настаўнікаў паклікаў і пытаўся, што ты рабіў за часам польскім у Вільні? Разам з Астроўскім і гэтак далей. Так выглядае, што табе трэба нешта рабіць, можа, выехаць куды з Баранавічаў". Я тады вырашыў паехаць у Вільню. Праз якіх два тыдні пачалася вайна.

Аднойчы, калі мы з прыяцелем Кавалевічам — былым дырэктарам Віленскай беларускай гімназіі — гулялі па горадзе, пачаліся алярмы, як нам падалося, — пробныя. Але я зірнуў на неба і пабачыў "месершміта". Не, кажу, гэта ня пробныя. Гэта паветраны напад. У першы ж дзень быў зьнішчаны віленскі аэрадром Парубанак. Пачаліся жахлівыя бамбардыроўкі Вільні, і я вырашыў пакінуць яе. Тады ж вечарам вырашыў дабірацца да Баранавіч, дзе была мая жонка. Яшчэ патрапіў даехаць цягніком да Ліды, а ўжо ад Ліды пехатой, каб узяць сваю жонку і недзе хавацца. Немцы нас перахапілі, як я зь цяжарнай жонкай ішлі з Баранавічаў, дагналі нас у Сталовічах, дзе яны стралялі ва ўсіх падворках. Мы схаваліся ў гумне і сядзелі там тры дні і тры начы. Немцы так хутка ішлі наперад, што пакінулі ззаду цэлыя арміі. Атрымлівалася так, што ўдзень ідуць немцы, а ўначы — савецкія войскі. Канавы, узбочыны — усё было завалена цяжкой савецкай зброяй. Калі мы праходзілі праз Карэлічы, я раптам спаткаўся з адным сваім знаёмым, Друцькам, той быў на кані, аказваецца, ён ужо камендант паліцыі. Убачыўшы мяне, ён аж закрычаў: "Барыс, адкуль ты? Мы цябе шукаем, каб расстраляць. Уцякай хутчэй!" Ён і яшчэ ўратаваў аднаго — Дыдышку, якога загадаў скінуць з грузавіка, калі яго вязьлі на расстрэл. Той пасьля скончыў кансэрваторыю і цяпер жыве ў Менску. А Друцька зьнік.

Прыйшлі ў Лебедзева, дзе я доўгі час сядзеў на печы, хаваўся. Тады я дачуўся, што немцы, заняўшы Баранавічы, расстрэльвалі нашых школьных інспэктароў. Расстралялі і аднаго вячэрняга інспэктара, Генрыха Дэмбінскага, выдатнага польскага сацыялістычнага дзеяча. А пазьней пачалося будаўніцтва беларускага школьніцтва. Беларускі актыў стаў наракаць, што я сяджу, нічога не раблю. Ксёндз Гадлеўскі, які тады быў галоўным школьным інспэктарам усяе Беларусі (пазьней яго расстралялі немцы), паводле чутак, казаў: што гэты Кіт сядзіць там на печы, пара ўжо яму вылазіць адтуль. Тады я паехаў у Маладэчна, дамовіўся са школьным інспэктарам.

Далейшыя мае падзеі ўжо вядомыя, бо былі апісаныя... Тады я і вырашыў заснаваць у Маладэчне беларускую настаўніцкую семінарыю. Дарэчы сказаць, што ўсе школы, дзе я калісь працаваў ці арганізоўваў іх, былі чыста беларускія. Мяне зацікавіла маладэчанская традыцыя, бо там яшчэ за царскім часам існавала настаўніцкая семінарыя, што было важна. Беларусы таму спрыялі, асабліва школьны інспэктар Маладэчанскага раёна спадар Яворскі, які і дагэтуль жыве, сядзіць у Сібіры, куды ён быў сасланы пасьля вайны. Ён быў надзвычай цудоўны беларускі патрыёт і пачаў са мною беларускае школьніцтва на Маладэчне. Каб атрымаць дазвол, нам даводзілася езьдзіць у Менск, у школьны адзьдзел генеральнага камісарыяту, там быў нямецкі начальнік Сівіца, а ягоны заступнік — беларус доктар Яхім Скурат. Скурат быў мой калега па Віленскаму ўнівэрсытэту, я зь ім сябраваў, і ён памагаў мне. Мы ўгаварылі немца Сівіцу даць нам дазвол адчыніць беларускую настаўніцкую семінарыю. З гэтым дазволам мы ўсьцешаныя прыехалі ў Маладэчна, і я разгарнуў усю справу. Атрымалі асобны дом, надрукавалі афішы. На працягу некалькіх дзён запісалася 300 чалавек моладзі. Але хутка ўсё зьнікла. Мы ня ведалі, што, апроч Менску, трэба яшчэ атрымаць дазвол ад нямецкага гебітскамісара Шмідта ў Вялейцы. Як ён даведаўся, што я без ягонага дазволу адчыніў семінарыю, дык так зазлаваў і на сваёй машыне прыехаў у Маладэчна. Найперш зачыніў друкарню, дзе друкаваліся афішкі, і шукаў мяне, каб арыштаваць. Тады я паехаў у Менск да спадара Скурата і таго ж Сівіцы, а яны: "Ну што ж, мы цябе пашлем у другое мейсца". І паслалі мяне ў Паставы таксама дырэктарам беларускай настаўніцкай семінарыі, якая ўжо была адчыненая. Яе адчыніў школьны інспэктар і мой калега Пятро Шчасны. Там на мяне гневаліся, бо я парушыў нямецкі закон, каб не прымаць у беларускую школу дзяцей іншых нацыянальнасьцяў, напрыклад, палякаў. Я паціху прымаў іх, бо мне было іх шкада. Дык мяне за тое крытыкаваў Шчасны, нават пагражаў.

Аднойчы, як я ехаў да свае хаты ў Лебедзеве, мяне арыштавалі і пасадзілі ў турму. 30 дзён я сядзеў у Глыбокім. Мяне абвінавачвалі, што я нібыта маю сувязь з партызанамі, што я англа-амэрыканскі шпіён і г. д. Умовы ў турме былі страшэнныя — на дварэ сьцюжа, а ў склепе стаяла адна печка, якая заўсёды капціла. Я накрываўся кажухом, каб зьберагчы вочы. Завяліся вошы. Кожную ноч чакаў сьмерці. Нас было там чалавек 30, дык кожную ноч расстрэльвалі чалавек 25, на наступны дзень зноў нагоняць і зноў бальшыню расстраляюць уначы. І так цягам месяца. Мне шчасьціла заставацца ў ліку тых пяці. Кожную ноч заходзіць нямецкі жандар і пачынае зачытваць прозьвішчы, а як даходзіць да К, дык пачынае цьвеліць: кі, кі... Усе мы там баяліся сьмерці, уначы расказвалі адзін аднаму розныя аповяды. І я разам зь іншымі думаў, што, можа, гэта апошні мой дзень. Сядзела шмат беларусаў, сялянаў. Памятаю аднаго, які са мной вельмі дружыў, пазьней яго расстралялі, ён расказваў, як яго арыштавалі. "Мая вёска была блізка ля чыгункі, дык уначы зімою прыйшлі партызаны, сабраліся ў маёй хаце, пасьля пайшлі на чыгунку і падклалі міну, ну і ўзарвалі цягнік. А раніцай прыйшлі немцы, бо на сьнезе ўбачылі сьлед ад чыгункі аж да маёй хаты, і арыштавалі мяне. І вось я з вамі тут сяджу і чакаю сьмерці". Такіх людзей там было шмат. Памятаецца мне адзін настаўнік, сядзеў таксама за сувязь з партызанамі. Наогул там працэнтаў, можа, 80 сядзела за сувязь з партызанамі. А вось яшчэ адзін такі, усё мне распавёў. Кажа, яшчэ адна ноч мінула, але я адчуваю, што памру. А ў яго такія прыгожыя боты, халявы такія новыя, кажа: забярыце іх. А я яму: што вы, яшчэ будзеце жыць. Ды ён не паверыў і ў сваіх ботах халявы парэзаў. І праўда, прыйшла ноч, узялі 25 чалавек і яго таксама. А пасьля назад везьлі толькі вопратку. Паглядзеў я праз вакно і бачу: вялізны воз вопраткі, а наверсе ягоныя боты з парэзанымі халявамі.

На той час ужо працавала Беларуская цэнтральная рада ў Менску, і там даведаліся, што я сяджу ў Глыбокім. Яны баранілі сваіх людзей. А ў Глыбокім быў прадстаўнік БЦР Нікандра Мядзейка. Ён дамогся, каб мяне перавялі ў галоўную цэнтралю СД у Вялейцы. Цягніком мяне, скутага, прывезьлі ў Вялейку. Пачалося новае зьняволеньне. Кінулі мяне ў камару, бачу, уся падлога занятая людзкімі целамі, няма куды ступіць. Нехта падняўся, пытаецца: "А ты вошы нам прывёз ці не?" Такое было вітаньне. Пачалося турэмнае жыцьцё. Кожнага дня выпушчалі нас пагуляць на двор. У дзьвярох стаяў вартавы, але не немец, а паляк, паскудны такі чалавек. Па прозьвішчы Генрых Сянкевіч. Пазьней усіх іх паарыштавалі ці ў Польшчы, ці ў Амэрыцы. За 30 дзён у мяне вырасла чорная барада, дык гэты Сянкевіч падумаў, што я жыд. Ён адмыслова зь мяне зьдзекваўся. Як я праходзіў праз дзьверы, дык ён мяне біў гумовай палкай па галаве, я ледзьве ня падаў. Неяк раз нас павялі ў лазьню, і ён пабег за мной паглядзець, ці я жыд? Упэўніўся — не. На допыце ў гестапа шмат чыноўнікаў гаварылі па-расейску, гэта былі латышы. Латышы заўсёды адыгрывалі страшна паскудную гістарычную ролю. Яны расстрэльвалі пры бальшавіках у ЧК, а як прыйшлі немцы, апынуліся ў складзе вялікай эсэсаўскай дывізіі. Як у нас некалі казалі: ці ёсьць латышская нацыя? Адказвалі: няма. Ёсьць латышская прафэсыя. Не хачу абражаць гонар усяго латышскага народа, але, кажу шчырую праўду, — былі розныя латышы.

Так здарылася, што ў немца Шмідта, гебітскамісара Вялейкі, які забараніў мне семінарыю, быў беларускі даверaны пры Віленскім гебітскамісарыяце Кастусь Касяк, мой былы вучань зь Віленскай беларускай гімназіі. Ён мяне і ўратаваў. Гэта быў дужа таленавіты вучань. Калі я ў Вільні аднойчы захварэў і лёг ва ўнівэрсытэцкі шпіталь, дык Касяк кіраваў занятках па матэматыцы. Пражыў ён усяго каля 30 гадоў. Пра ягоную сьмерць ёсьць дзьве вэрсіі. Адна — што яго павесілі ў Вялейцы пасьля прыходу Чырвонай Арміі. А другая вэрсія была іншая, яна выкладзена ў кнізе Юзафа Мацкевіча, знакамітага польскага пісьменьніка, які апісаў ганебную дзейнасьць АК на беларускіх землях, вынішчэньне беларускай эліты праз нямецкія рукі. Кніга называлася "Не магу маўчаць", гэта быў вельмі шляхотны крок з боку польскага пісьменьніка. Ён напісаў, што Кастусь Касяк загінуў у Валожыне, куды перад канцом быў пераведзены начальнікам раёну, а там на яго данесла немцам АК, і ён быў расстраляны.

Гэта я пра сябе апавядаў, але тое ж рабілася ва ўсёй Заходняй Беларусі. Трэба зазначыць, што напрыканцы акупацыі Беларусі немцы давалі болей магчымасьці беларусам. А напачатку ўся ўлада ў раёнах была ў руках палякаў, якія па загаду АК займаліся справай ліквідацыі беларускай інтэлігенцыі. Можна згадаць вельмі шмат прозьвішчаў нашых людзей, якія тады загінулі. Рабілася гэта спосабам даносаў. Немцы без суда і сьледства адразу расстрэльвалі. Варта было толькі паказаць, што во той камуніст, не зважаючы, ці то праўда, ці не. Быў загад Гітлера зьнішчаць усіх палітрукоў, усіх савецкіх чыноўнікаў ці камуністаў.

Нарэшце немцы зразумелі, чаму палякі скрозь занялі кіруючае становішча. Бо яны прыехалі з Галічыны і першаклясна гаварылі па-нямецку. А мы, беларусы, не. І перакладчыкі тлумачылі немцам так, каб было нам на шкоду. Так прайшло гады два, а пасьля немцы ў адну ноч перастралялі ўсіх польскіх начальнікаў раёнаў. У Маладэчне ў нас быў такі Віктар Уневіч, ён прыкідваўся беларусам. Тады ўжо выгадней было назваць сябе беларусам, чым палякам, бо да палякаў прымаліся больш суровыя меры, чым да беларусаў ці ўкраінцаў. Беларусы і ўкраінцы апынуліся ў немцаў на больш прывілеяваным становішчы. Калі бралі палонных, палякаў і расейцаў не пушчалі, а беларусаў і ўкраінцаў пушчалі дахаты. Дык Віктар Уневіч, начальнік Маладэчанскага раёна, пачуў, што я беларус, інтэлігент, сяджу на печы, увесь час прысылаў да мяне прапановы, каб я выйшаў і што-небудзь рабіў, а не сядзеў на печы. А я думаю: дзякуй табе, бо ты выцягваў людзей наверх, а затым расстрэльваў. Не, лепей буду хавацца. І хаваўся, аж пакуль не пайшоў працаваць у семінарыю. Вось выйшла ў Беластоку кніжка пра адну беларускую дзяячку, нашу былую гімназістку Ганну Катковіч. Яна была толькі перакладчыцай і за гэта страшэнна пацярпела. Яна ўцякла на Захад, у Нямеччыну. Але там папала ў савецкую акупацыйную зону, пасьля перабралася ў Польшчу, і напачатку там нічога зь ёй не здаралася. А затым папалася ў Смерш, які ўсіх гэткіх хапаў і вывозіў у Сібір альбо расстрэльваў. І яе таксама саслалі ў Сібір, дзе яна і памерла. Такі лёс Ані Катковіч.

Астроўскі і ўвесь беларускі актыў бачылі, што немцы адступаюць, што іхняя справа дрэнь і яны цяпер будуць згаджацца з усім, што беларусы захочуць. Далі дазвол на БЦР, арганізацыю, да якой належала школа, СБМ; дазволілі арганізаваць Беларускую самаахову, нешта падобнае да арміі. Усё тое рабілася згары, Астроўскі са сваімі памочнікамі часта не ва ўсім выконвалі загады генеральнага камісарыяту. Немцы, вядома, вагаліся, каб не даць занадта самастойнасьці беларусам ці ўкраінцам. Але нікому яны не далі столькі самастойнасьці, колькі беларусам. Пасьля Курску справы нямецкія пайшлі яшчэ болей уніз, але іхняя карная палітыка не слабела. Я быў тады падрыхтаваны памерці ў нямецкай вязьніцы, і быў выратаваны толькі дзякуючы маім сябрам.

Астроўскага ў часе вайны я амаль ня бачыў. Я зь ім працаваў у Вільні, калі ён быў дырэктарам гімназіі. Тады ён рабіў на нас цудоўнае ўражаньне як беларускі патрыёт і палымяны прамоўца. Мы тады ўжо ўведалі, што ён вялікі беларускі дзяяч, браў удзел у Слуцкім паўстаньні, заклаў у Слуцку першую беларускую гімназію і, здаецца, належаў да БНР у 18-м годзе. Пасьля пераезду ў Вільню ён быў дырэктарам беларускай гімназіі, адначасна адыгрываў вялікую ролю ў дзейнасьці Беларускай сялянска-работніцкай Грамады, а таксама Таварыства беларускай школы, быў скарбнікам БСРГ і старшынёй ТБШ, што пазьней пераняў ад яго Рыгор Шырма. Палякі яго судзілі разам з усімі за ўдзел у Грамадзе. Будучы дырэктарам, ён трапіў у вельмі цяжкую сытуацыю. Тады гімназіі і нашыя вёскі ўсё яшчэ былі пад уплывам камунізму, спадзяваліся, што на Усходзе ствараецца нашая бацькаўшчына, новая наша дзяржава. Камуністычная прапаганда мела вялікі посьпех. Усюды ствараліся гурткі, якія рабілі абструкцыю ўладам і, замест таго каб дапамагчы беларускай справе, толькі шкодзілі ёй. У Віленскай гімназіі ўжо не стала магчыма працаваць. І калі туды прыйшоў Астроўскі, ён найперш пачаў рабіць парадак. Тады падняліся супраць яго, казалі, што ён садзіць вучняў у турму. Але гэта няпраўда, ніколі ён нікога не садзіў. Іншая справа, што многія самі траплялі ў турму, а ён выцягваў з турмы, ратаваў іх. Напрыклад, вучня з Брэста Міколу Засіма, якому ён даў стыпендыю і вывучыў на доктара. Астроўскі заўжды праводзіў вялікую патрыятычную беларускую дзейнасьць. У Вільні ён таксама быў вельмі знаны сярод польскай інтэлігенцыі, выступаў у клюбе Влучэнгі, дзе інфармаваў польскую эліту пра беларускія справы. Некалькі разоў я там быў і чуў, як Астроўскі мужна крытыкаваў польскія ўлады за іх негатыўныя адносіны да беларусаў. У 34-м годзе была зачыненая Наваградзкая беларуская гімназія, у 32-м — Клецкая. Мы ў Навагрудку будавалі новы будынак гімназіі, бацькі вазілі пясок, камяні, працавалі і мы самі. Той будынак пазьней улады ў нас адабралі. А калі будавалі, праз Наваградак праязджаў прэзідэнт Польшчы Ігнат Масьціцкі, і яму даручылі закласьці вуглавы камень. Пры гэтым ён мусіў сказаць прамову, дзе паабяцаў, што ніхто не зачыніць гэтую гімназію. Але пасьля ўсё ж зачынілі. І вось падчас аднаго сходу выступіў Астроўскі, які сказаў: як вам можна верыць? Тады з першага раду ўстаў ваявода віленскі Кірцікліс і сказаў: "Пан дырэктар, вы можаце гаварыць усё, толькі не чапайце нашага дастойнага прэзідэнта". Тое сталася дужа небясьпечна, але Астроўскі быў чалавек мужны.

(Працяг будзе.)

Выкладчыкі Віленскай беларускай гімназіі. Барыс Кіт — першы злева ў другім радзе, 1933 г.

Барыс Кіт у класе Наваградскай беларускай гімназіі, 1939 г.

ЗАПРАШЭННЕ

Ад юбілейнага аргкамітэта

Вечарына з удзелам шырокай грамадскасці, прысвечаная 100-годдзю Б.У.Кіта, адбудзецца ў Мінску 6 красавіка 2010 года ў канферэнц-зале Палаца мастацтва (вул. Казлова, 3).

Пачатак а 17-й гадзіне. Уваход вольны.

Народная Воля http://www.nv-online.info
2—5 КРАСАВІКА 2010 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 5 АПРЕЛЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 "Новости".
06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.05, 08.10, 18.50, 00.00 "Зона Х".
07.30, 08.25, 11.50 "Деловая жизнь".
08.30 "В мире моторов".
09.05 "Nota Bene".
09.35 "Звездные танцы. Мужской сезон".
11.00, 17.20 "Не родись красивой". Сериал.
12.10 "Анна". Худ.фильм.
14.05 "Жизнь как жизнь".
15.15, 19.15 "Новости региона".
15.25 "Культурные люди".
15.55 "Здоровье".
16.20 "Огни большого города". Сериал.
18.25 "Прости меня".
19.25 "КЕНО".
19.30 "Арена".
19.55 "Ответный ход".
21.00 "Панорама".
21.55 "Специальный репортаж".
22.10 "Доктор Хаус-4". Сериал.
23.10 "Герои-3". Сериал.
00.05 "День спорта".

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 01.20 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.10, 11.10 "Брюс всемогущий". Худ.фильм.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 01.35 "Новости спорта".
12.00 "Малахов +".
13.10 "Понять. Простить".
13.40 "Модный приговор".
14.45 "Контрольная закупка".
15.15 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей". Сериал.
16.15 "Мисс Беларусь-2010".
18.20 "Моя прекрасная няня. После свадьбы". Сериал.
19.00 "Жди меня".
20.00 "Время".
21.05 "Выбор".
22.00 "Остаться в живых". Сериал.
23.20 "Преступления века".
23.55 Авиаслалом.
00.50 "Женаты... с детьми". Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
09.20, 19.30 "Однажды будет любовь". Сериал.
10.10 "Гибель "воздушного "Титаника". Стратонавты". Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 "Вести".
11.25 "Утренняя почта".
12.00 "Своя чужая сестра". Худ.фильм.
13.50, 16.50, 18.50, 00.05 "Новости — Беларусь".
14.30, 22.55 "Две стороны одной Анны". Сериал.
15.20 "Весенняя путевка". Худ.фильм.
17.15 "Кулагин и партнеры". Сериал.
17.50 "Кармелита. Цыганская страсть". Сериал.
20.25 "Телохранитель". Сериал.
22.20 "Дворик". Сериал.
23.50 "Ничего личного".
00.15 "Вести +".
00.35 "Дежурный по стране". Михаил Жванецкий.

НТВ-Беларусь

07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
07.05 "Сегодня утром".
08.25 "Программа максимум".
09.25 "Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю".
10.20 "Средний класс".
10.55 "Кулинарный поединок".
11.50 "Сыщики". Сериал.
13.30 "Блудные дети". Сериал.
15.05 "Спасатели".
15.30, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.30 "Кодекс чести-2". Сериал.
19.35 "Глухарь. Продолжение". Сериал.
21.35 "Час Волкова". Сериал.
23.40 "Честный понедельник".
00.25 "Школа злословия".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.35 "Большой завтрак".
10.05 "Пять историй".
10.40 "Ангел-хранитель". Сериал.
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Мачеха". Сериал.
13.50 "Звездный ринг".
15.00 "Большой город".
15.40 "Горячий лед".
16.05 "Культурная жизнь".
16.50 "Добро пожаловаться".
17.10 "Наше дело".
20.00 "Столичные подробности".
20.20 "Добрый вечер, малыш!".
20.40 "Стерва". Худ.фильм.
22.55 "Столичный футбол".
23.25 "Иллюзионист". Худ.фильм.

ЛАД

07.00 "ЛАДное утро".
08.00, 21.35 "Универ". Сериал.
08.30, 16.20 "Час суда. Дела семейные".
09.30 "В этот день".
09.35, 18.00 "Любовь как любовь". Сериал.
10.30 "Щепотка перца". Худ.фильм.
12.20 "Пра мастацтва".
12.45 "Школа ремонта".
13.40 "Белорусский акцент".
14.10 "Внеклассный час".
14.25 "Бухта капитанов".
15.05 "Тэлебарометр".
15.25, 23.35 "Оружие". Сериал.
17.25 "Простые упражнения" с Юрием Афанасьевым".
19.05 "Люди Шпака". Сериал.
20.05 "Белорусское "Времечко".
21.20 "Калыханка".
22.10 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
23.05 "Хоккей. Формула игры".
00.25 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы. День 1-й.

Мир

04.55 "Афиша".
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 16.05 "Наши соседи". Сериал.
06.05 "Вместе".
07.05 "Союзники".
07.35 "Легкая жизнь".
08.05 "Прогресс".
08.50, 09.45 "Удачная покупка".
09.05, 18.30 "Общий интерес".
09.35 "Кыргызстан в лицах".
09.55 "Билет на сегодня".
10.05, 03.50 "Волчица". Сериал.
11.05, 23.05 "Тройная проверка". Худ.фильм.
13.05 "Приключения мастера кун-фу". Мультсериал.
13.30 "Старшеклассники-2". Сериал.
14.05, 01.05 "33 квадратных метра". Сериал.
14.30 "Вкусный мир".
15.20 "Дом с историей".
17.05 "Богатая и любимая". Сериал.
18.20 "Акценты".
19.05, 01.45 "Слово за слово".
20.05, 02.50 "Бес в ребро, или Великолепная четверка". Сериал.
21.20 "Мир спорта".
22.05 "Хит-экспресс".

Белсат

17.00, 21.00, 23.50 "Аб'ектыў".
17.05 "Еўропа сёння". Тэлечасопіс канала "Нямецкая хваля".
17.35 "Арол: крымінальная сага". Серыял.
18.35 "Госць "Белсата".
18.50 "Шанц на "Новае жыццё". Дак.фільм.
19.20 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.30 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.40 "Моўнік".
19.50 "ПраСвет".
20.10 "Басанож па свеце".
20.40 "Рэмарка".
21.20 "Папіён". Маст.фільм.

ВТОРНИК, 6 АПРЕЛЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 "Новости".
06.10, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.05, 08.10, 18.50, 00.00 "Зона Х".
07.30, 08.30, 11.50 "Деловая жизнь".
08.35 "Арена".
09.05, 19.55 "Сваты". Сериал.
10.05, 16.50 "Огни большого города". Сериал.
10.50, 17.50 "Не родись красивой". Сериал.
11.40 "Специальный репортаж".
12.10 "Альпинист". Худ.фильм.
13.45 "Off Stage Life".
14.05 "Ответный ход".
15.15, 19.15 "Новости региона".
15.25 "В гостях у шведского короля. Гетеборг и Борос".
15.55 "Большое зло и мелкие пакости". Сериал.
19.25 "КЕНО".
19.30 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. "Барселона"—"Арсенал". Прямая трансляция.
00.05 "День спорта".
00.20 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор дня.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 00.50 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жди меня".
10.00 "Теория невероятности".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 01.05 "Новости спорта".
11.10 "Один против всех".
12.00 "Малахов+".
13.10 "Понять. Простить".
13.40 "Модный приговор".
14.45 "Контрольная закупка".
15.15 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей". Сериал.
16.15 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
18.20 "Моя прекрасная няня. После свадьбы". Сериал.
19.00 "Слово женщине". Сериал.
20.00 "Время".
21.05 "Цыганки". Сериал.
22.15 "Крем". Сериал.
23.30 "Обратный отсчет".
00.05 "Женаты... с детьми". Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
09.20, 19.30 "Однажды будет любовь". Сериал.
10.10 "Опустела без тебя земля...". Майя Кристалинская". Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 "Вести".
11.25 "Ничего личного".
11.40, 20.25 "Телохранитель". Сериал.
13.20, 17.15 "Кулагин и партнеры". Сериал.
13.50, 16.50, 18.50, 23.50 "Новости — Беларусь".
14.25, 22.55 "Две стороны одной Анны". Сериал.
15.15 "Суд". Сериал.
17.50 "Кармелита. Цыганская страсть". Сериал.
22.20 "Дворик". Сериал.
00.00 "Вести +".
00.20 "Влад Галкин. Трудно быть героем...". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
07.05 "Сегодня утром".
08.30 "И снова здравствуйте!".
09.25 "Чистосердечное признание".
10.20 "Средний класс".
10.55 "Квартирный вопрос".
11.55 "Сыщики". Сериал.
13.30 "Блудные дети". Сериал.
15.10 "Чрезвычайное происшествие. Расследование".
15.30, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.30 "Кодекс чести-3". Сериал.
19.20 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. ЦСКА (Россия) — "Интер" (Италия). Прямая трансляция.
21.20 "Глухарь. Продолжение". Сериал.
22.25 "Главный герой" представляет...".
23.40 "Особо опасен!".
00.40 "Роковой день".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10 "СТВ-спорт".
08.30 "Стерва". Худ.фильм.
10.05 "Пять историй".
10.40 "Ангел-хранитель". Сериал.
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Мачеха". Сериал.
13.50 "Громкое дело".
14.40 "Своя команда". Сериал.
15.40 "Военная тайна".
16.50 "Столичный футбол".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.25 "Солдаты. Дембель неизбежен!". Сериал.
21.30 "Отблески". Сериал.
22.55 "Главное качество!".
23.25 "Автопанорама".
23.45 "Мамонт". Худ.фильм.

ЛАД

07.00 "ЛАДное утро".
08.00, 21.35 "Универ". Сериал.
08.30, 16.15 "Час суда. Дела семейные".
09.30 "В этот день".
09.35, 18.00 "Любовь как любовь". Сериал.
10.35, 19.05 "Люди Шпака". Сериал.
11.35 "Страсти по культуре".
12.15 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
13.10 "Хоккей. Формула игры".
13.35 "Кинопробы".
13.55 "Белорусский акцент".
14.25 "Внеклассный час".
14.40 "Своя компания".
15.20, 22.40 "Оружие". Сериал.
17.20 "Простые упражнения" с Юрием Афанасьевым".
20.05 "Белорусское "Времечко".
21.20 "Калыханка".
22.10 "Спорт-кадр".
23.30 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы. День 2-й.

Мир

04.55 "Афиша".
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 16.05 "Наши соседи". Сериал.
06.05 "Тик-так".
06.20 "Приключения Болека и Лелека". Мультсериал.
06.30, 07.05 "Перекресток". Сериал.
07.35 "Легкая жизнь".
08.05, 17.05 "Богатая и любимая". Сериал.
08.50, 09.45 "Удачная покупка".
09.05, 18.30 "Всюду жизнь".
09.35 "Содружество. Live".
09.55 "Билет на сегодня".
10.05, 03.50 "Волчица". Сериал.
11.05, 23.05 "Нападение на тайную полицию". Худ.фильм.
13.05 "Приключения мастера кун-фу". Мультсериал.
13.30 "Старшеклассники-2". Сериал.
14.05, 01.05 "33 квадратных метра". Сериал.
14.30 "Откровенный разговор".
15.20 "Детективные истории".
18.20 "Акценты".
19.05, 01.45 "Слово за слово".
20.05, 02.50 "Бес в ребро, или Великолепная четверка". Сериал.
21.20 "Живая история".
22.30 "Дом с историей".

Белсат

17.00, 21.00, 23.05 "Аб'ектыў".
17.05 "Ранча Піковая Сямёрка". Серыял.
17.35 "МакраФон: канцэрт Зміцера Вайцюшкевіча ў тэатры "Буфо".
18.20 "Басанож па свеце".
18.45 "Тыдзень з Радыё Свабода".
19.20 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.30 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.40 "Праект "Будучыня".
20.05 "Моўнік".
20.15 "Акно ў Еўропу".
20.40 "Ігар Неўпакоеў".
21.25 "Асабісты капітал".
21.40 "Каханне, здрада, жарсць". Серыял.
22.25 "Форум: "Алергія на войска".

СРЕДА, 7 АПРЕЛЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 "Новости".
06.05, 00.05 "День спорта".
06.10, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.05, 08.10, 18.50, 00.00 "Зона Х".
07.30, 11.50 "Деловая жизнь".
08.35 "Сфера интересов".
09.05 Слово митрополита Филарета на Благовещение Пресвятой Богородицы.
09.20, 20.00 "Сваты". Сериал.
10.15, 16.50 "Огни большого города". Сериал.
11.05, 17.50 "Не родись красивой". Сериал.
12.10 "Зямля беларуская".
12.25 "Смокинг по-рязански". Худ.фильм.
14.05 "Когда рождался новый мир...".
14.45 "Невидимый фронт".
15.15, 19.15 "Новости региона".
15.25 "Альманах путешествий".
15.55 "Большое зло и мелкие пакости". Сериал.
19.25 "Спортлото 5 из 36".
19.30 "КЕНО".
19.35 "Земельный вопрос".
21.00 "Панорама".
21.35 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. 1/4 финала. "Манчестер Юнайтед"—"Бавария". Прямая трансляция.
00.20 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Обзор дня.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 00.50 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05, 19.00 "Слово женщине". Сериал.
10.00, 22.15 "Крем". Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 01.05 "Новости спорта".
11.10 "Детективы".
11.50 "Ералаш".
12.00 "Малахов +".
13.10 "Понять. Простить".
13.40 "Модный приговор".
14.45 "Контрольная закупка".
15.15 "Виола Тараканова. В мире преступных страстей". Сериал.
16.15 "Обручальное кольцо". Сериал.
17.05 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
18.20 "Моя прекрасная няня. После свадьбы". Сериал.
20.00 "Время".
21.05 "Цыганки". Сериал.
23.30 "Документальный детектив".
00.05 "Женаты... с детьми". Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
09.20, 19.30 "Однажды будет любовь". Сериал.
10.10 "ВЧК против патриарха Тихона". Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 "Вести".
11.25, 20.25 "Телохранитель". Сериал.
13.20, 17.15 "Кулагин и партнеры". Сериал.
13.50, 16.50, 18.50, 23.50 "Новости — Беларусь".
14.25, 22.55 "Две стороны одной Анны". Сериал.
15.15 "Суд". Сериал.
17.50 "Кармелита. Цыганская страсть". Сериал.
22.20 "Дворик". Сериал.
00.00 "Вести +".
00.20 "1981. Олег Ефремов". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
07.05 "Сегодня утром".
08.30 "Следствие вели...".
09.20 "Их нравы".
10.20 "Средний класс".
10.50 "Дачный ответ".
11.50 "Сыщики". Сериал.
13.30 "Блудные дети". Сериал.
15.05 "Главная дорога".
15.30, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.30 "Кодекс чести-3". Сериал.
19.35 "Глухарь. Продолжение". Сериал.
22.25 "Час Волкова". Сериал.
23.40 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. "Бордо" (Франция) — "Лион" (Франция).

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10 "СТВ-спорт".
08.30, 20.25 "Солдаты. Дембель неизбежен!". Сериал.
09.30 "Автопанорама".
10.00 "Пять историй".
10.40 "Ангел-хранитель". Сериал.
11.30 "Дальние родственники".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 "Мачеха". Сериал.
13.50 "Детективные истории".
14.40 "Своя команда". Сериал.
15.35, 21.30 "Отблески". Сериал.
16.50 "Новые путешествия дилетанта".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
22.55 "Минск и минчане".
23.25 "Репортерские истории".
23.50 "Запутанный". Худ.фильм.

ЛАД

07.00 "ЛАДное утро".
08.00, 21.35 "Универ". Сериал.
08.25, 16.15 "Час суда. Дела семейные".
09.30 "В этот день".
09.35, 18.00 "Любовь как любовь". Сериал.
10.35, 19.05 "Люди Шпака". Худ.фильм.
11.30 "Репортер "Белорусского времечка".
12.15 "Спорт-кадр".
12.50 "Спасибо, дети в порядке". Сериал.
13.40 "Белорусский акцент".
14.10 "Звездное притяжение". Док.фильм.
15.05 "Внеклассный час".
15.20 "Лабірынты".
15.45 "Врачебные тайны".
17.20 "Простые упражнения" с Юрием Афанасьевым".
20.05 "Белорусское "Времечко".
21.20 "Калыханка".
22.10 "Письма издалека". Худ.фильм.
23.55 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы. День 3-й.

Мир

04.55 "Афиша".
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 16.05 "Наши соседи". Сериал.
06.05 "Тик-так".
06.20 "Приключения Болека и Лелека". Мультсериал.
06.30, 07.05 "Перекресток". Сериал.
07.35 "Легкая жизнь".
08.05, 17.05 "Богатая и любимая". Сериал.
08.50, 09.45 "Удачная покупка".
09.05, 18.30 "Вещь.doc".
09.35 "Содружество. Live".
09.55 "Билет на сегодня".
10.05, 03.50 "Волчица". Сериал.
11.05, 23.05 "Контрольная полоса". Худ.фильм.
12.40, 00.40 Мультфильм.
13.05 "Приключения мастера кун-фу". Мультсериал.
13.30 "Старшеклассники-2". Сериал.
14.05, 01.05 "33 квадратных метра". Сериал.
14.30 "История создания".
15.20 "Реальные истории".
18.20 "Акценты".
19.05, 01.45 "Слово за слово".
20.05, 02.50 "Бес в ребро, или Великолепная четверка". Сериал.
21.20 "Живая история".
22.30 "Детективные истории".

Белсат

17.00, 21.00, 23.20 "Аб'ектыў".
17.05 "Ранча Піковая Сямёрка". Серыял.
17.30 "Каханне, здрада, жарсць". Серыял.
18.20 "Аблічча таталітарызму: "Расія. XX стагоддзе. Погляд на ўладу".
19.20 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.30 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.40 "На колах". Аўтамабільны тэлечасопіс канала "Нямецкая хваля".
20.10 "Героі не нашага часу: Браты Жлобы. Так мінае зямная слава".
20.30 "Еўрапейскі Саюз без сакрэтаў".
21.25 "Рэпартэр".
21.55 "Паніка". Маст.фільм.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

Задай свой вопрос гинекологу

Посещение гинеколога женщины зачастую откладывают на потом, но у каждой есть о чем спросить врача сегодня.

— Какие возможности предлагает гомеопатия в лечении гинекологических заболеваний?
— Что способствует росту миомы матки? Можно ли избежать оперативного вмешательства?
— Какие существуют методы лечения эндометриоза?
— Диагноз "бесплодие" — что делать?

На эти и другие вопросы ответит **специалист Центра семейной медицины "ЛОДЭ", доктор медицинских наук, профессор, акушер-гинеколог-гомеопат Ольга Анатольевна ПЕРЕСАДА.**

Звоните **в пятницу 9 апреля с 13.00 до 14.00** по телефону: **328-68-41**.

Присылайте свои вопросы заранее по электронной почте nv@promedia.by с пометкой "Прямая линия".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

3—11 красавіка

Мінск

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Я.Купалы
3 — "Афрыка".
3, 5 — "Чорная панна Нясвіжа".
6 — "Каханне ў стылі барока".
7 — "Вячэра з дурнем", "ГендэльБах".
8, 9 — "Свадьба".
10, 11 — "Translations".

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
3 — "Бахчисарайский фонтан".
9 — "Спящая красавица".
10 — "Мадам Баттерфляй".
11 — "Щелкунчик".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
3 — "На золотом озере".
4 — "Пойманный сетью".
6 — "Укрощение строптивой".
7 — "Покинутая женщина (Мачеха)".
8 — "Правда — хорошо, а счастье лучше".
9 — "Бег".
10 — "Адъютант-Ша Его Величества".
11 — "Пане Коханку".

Тэатр юнага гледача
6 — "Ліса і вінаград".
9 — "Маскарад".
10 — "Па зялёных гурбах акіяна".
11 — "Приключение Бибигона".

Сучасны мастацкі тэатр
11 — "Родня", "Малыш і Карлсон".

Тэатр-студыя кінаакцёра
5 — "Мастер и Маргарита".
6 — "Похищение Елены".
7, 8 — "Очень простая история", "Ограбление в полночь".
9 — "Поле битвы", "Айседора. Танец любви".
10 — "Механический человек", "Поле битвы".
11 — "Механический человек".

Новы тэатр
7 — "Счастье мое".
8, 9 — "Три поры и одна судьба".
10 — "Клад пиратов", "Лафонтен, или Белая рубашка с чёрным воротником".

Тэатр эстрады
3 — "Не ходите, дети, в Африку гулять!".

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
3 — "Приключения Пин-Пина".
4 — "Кот в сапогах".
8 — "Чаму старэюць людзі?..".
9 — "История одного города".
10 — "Василиса Прекрасная".
11 — "Красная Шапочка".

Драматычны тэатр Беларускай арміі
3 — "Принцесса и солдат".
9, 10 — "Ромео и Джульетта".

Беларускі дзяржаўны музычны тэатр
3 — "Красная Шапочка. Поколение NEXT", "Доротея".
7 — "Стакан воды".
8 — "Ночь в Венеции".
9 — "Небесный тихоход".
10 — "Золотой цыпленок", "Жизель".

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
3 — "Адэль".
5 — "Каласы пад сярпом тваім".
6 — "Белы анёл з чорнымі крыламі".
7 — "Нязваны госць".
8 — "Адвечная песня".
10 — "Неба ў дыяментах".
11 — "Каласы пад сярпом тваім".

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
7 — "Карьера Челестино".
9 — "Любовь втроем".
10 — "Старая французская сказка".

Брэст

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
6 — "Вечер".
9 — "В списках не значился".
11 — "Шинель".

Гомель

Гомельскі абласны драматычны тэатр
3 — "Формула счастья".
7 — "Крестная мать".
8 — "Любовь в стиле барокко".
10 — "Декамерон".
11 — "Трубадур и его друзья".

Гомельскі тэатр лялек
3 — "Здравствуйте".
4 — "Марко богатый".

Віцебск

Віцебская абласная філармонія
8 — Канцэрт **Зміцера Вайцюшкевіча.**

КАНЦЭРТЫ

Палац Рэспублікі
6 — Канцэрт **Аляксандра Іванова** і групы "Рондо".
7 — Канцэрт "Золотой дождь шансона". Прымаюць удзел **Алена Ваенга, Віктар Каралёў, Лора Віталь, Уладзімір Асмолаў, Уладзімір Чарнякоў, Рыгор Жараў, Таццяна Цішынская, Дзмітрый Васілеўскі**. На канцэрце таксама будзе прысутнічаць сястра легенды рускага шансона **Міхаіла Круга,** які нарадзіўся 7 красавіка.

Вялікая зала Белдзяржфілармоніі
3 — "Детские годы любимых композиторов".
6 — Народны артыст Беларусі **Ігар Алоўнікаў** у праграме "Вариации фа минор на тему Клары Вик".
7 — Дзяржаўны сімфанічны аркестр.
9 — **"Мандолиниссимо",** міжнародныя дні мандалінна-гітарнай музыкі.
10 — Канцэрт, прысвечаны 35-годдзю кафедры народна-інструментальнай творчасці Белдзяржуніверсітэта культуры і мастацтваў.
11 — **"Играем с оркестром",** Дзяржаўны сімфанічны аркестр.

Малая зала імя Р.Шырмы
3 — Узорны хор "Тутти".
8 — "Граф Глинский-Попелинский". Выканаўца — **Вячаслаў Шакаліда**.
8, 10 — "**Мандолиниссимо**", міжнародныя дні мандалінна-гітарнай музыкі.
9 — "Только раз бывает в жизни встреча...", папулярныя старадаўнія рускія рамансы ў выкананні лаўрэата міжнародных конкурсаў **Ніны Цішко.**

НЕ ПРОПУСТИТЕ

Джазовый мост

Концертное агентство "Эквилибриум Артс" представляют проект "Джазовый Мост": "First SkyFloor" (Кельн) и Константин Горячий (Минск).

"First SkyFloor" — джазовая группа из Германии, созданная молодыми музыкантами-студентами Кельнской консерватории в 2003 году. Исполняет авторскую музыку участников проекта. Гастрольная география: Литва, Швейцария, Украина, Австрия, Германия.

В Минске "First SkyFloor" выступит с Константином Горячим — ведущим клавишником Беларуси и единственным джазовым органистом нашей страны, участником легендарной группы Apple Tea. В качестве органиста Константин принимал участие в записи альбома известного московского гитариста Игоря Бойко "Искры и Тени".

Концерт состоится ***9 апреля*** на Малой сцене концертного зала "Минск".

Женский фестиваль

11 апреля на сцене Молодежного театра эстрады пройдет первый белорусский конкурс-фестиваль лучших рок-групп с женским вокалом Women's fest 2010!

В конкурсе-фестивале встретятся группы: Indra (рок, Полоцк), Exist-M (метал), Гаротніца (пожарный оркестр с женским вокалом), Unia (фолк-рок),

ZM99 (альтернатива), "Рокаш" (нео-фолк), Rostra (трип-хоп), а также специальный гость мероприятия — группа Hasta La Fillsta.

На фестивале выберут лучшую группу, лучшую вокалистку, а также самую харизматичную и сексуальную исполнительницу Women`s fest 2010.

Все хиты «J:Морс»

21 апреля группа "J:Морс" представит программу "10 лет — все хиты" в концертном зале "Минск" и отправится с ней в тур по Беларуси. Чуть раньше должен выйти сборник главных хитов коллектива, составленный на основании интернет-голосования.

Тур охватит Минск и все областные центры.

— Я не склонен считать 10-летие каким-то особым достижением или глобальным праздником, — говорит лидер группы **Владимир Пугач**. — *Это просто повод сыграть по-хорошему ностальгическую программу и чуть оглянуться назад. Заодно заглянем вперед — покажем некоторые песни из будущего альбома, работа над которым уже началась.*

Право выбрать главные хиты из каждого альбома для грядущего сборника музыканты решили доверить поклонникам. Голосование проходит на официальном сайте www.jmors.by. Там же можно прослушать все альбомы группы.

— По моим личным наблюдениям за эти годы у группы сформировалось несколько поколений слушателей, — отметил лидер "J:Морс". — *Одним нравятся альбом "Ассорти" и сингл "Web-дизайн", другим — "Монтевидео" и "Апрель", третьим — "Босиком по мостовой" и "Адлегласць", четвертым — "Аквамарин". Идея данного голосования в том, чтобы услышать мнение всех и понять, какие песни из каждого диска оставили самое яркое впечатление у людей. Заодно учтем результаты при подготовке программы для этих концертов.*

График тура

21 — **Минск**, КЗ "Минск"
22 — **Брест**, ДК Профсоюзов
27 — **Витебск,** КЗ "Витебск"
28 — **Гродно**, КЗ Филармонии
29 — **Гомель**, ОКЦ
30 — **Могилев**, клуб "Метро"

Народная Воля
http://www.nv-online.info
2—5 КРАСАВІКА 2010 г.

ЧЕТВЕРГ, 8 АПРЕЛЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 "Новости".
06.05, 00.05 "День спорта".
06.10, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.05, 08.10, 18.50, 00.00 "Зона X".
07.30, 08.30, 11.55 "Деловая жизнь".
08.35 "Земельный вопрос".
09.05, 19.55 **"Сваты".** Сериал.
10.00, 16.55 **"Огни большого города".** Сериал.
10.50, 17.50 **"Не родись красивой".** Сериал.
11.40 "Олимпийский журнал".
12.10 **"Молчун".** Худ.фильм.
13.45 "Фортификация".
14.30 "Горячие точки".
15.15, 19.15 "Новости региона".
15.25 "Собственной персоной".
15.55 **"Большое зло и мелкие пакости".** Сериал.
19.25 "КЕНО".
19.30 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
21.55 "Актуальное интервью".
22.05 **"Доктор Хаус-4".** Сериал.
23.10 **"Герои-3".** Сериал.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 00.45 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05, 19.00 **"Слово женщине".** Сериал.
10.00, 22.15 **"Крем".** Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 01.00 "Новости спорта".
11.10 "Детективы".
11.50 "Ералаш".
12.00 "Малахов+".
13.10 "Понять. Простить".
13.40 "Модный приговор".
14.45 "Контрольная закупка".
15.15 **"Виола Тараканова. В мире преступных страстей".** Сериал.
16.15 **"Обручальное кольцо".** Сериал.
17.05 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
18.20 **"Моя прекрасная няня. После свадьбы".** Сериал.
20.00 "Время".
21.05 **"Цыганки".** Сериал.
23.30 "Выбор +" с Сергеем Дорофеевым".
00.00 **"Женаты... с детьми".** Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
09.20, 19.30 **"Однажды будет любовь".** Сериал.
10.10 "От шатра до сцены. Главный цыган Советского Союза". Док.фильм.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 "Вести".
11.25, 20.25 **"Телохранитель".** Сериал.
13.15, 17.15 **"Кулагин и партнеры".** Сериал.
13.50, 16.50, 18.50, 23.50 "Новости — Беларусь".
14.25, 22.55 **"Две стороны одной Анны".** Сериал.
15.15 **"Суд".** Сериал.
17.50 **"Кармелита. Цыганская страсть".** Сериал.
22.20 **"Дворик".** Сериал.
00.00 "Вести +".
00.20 "Освободители". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.15 "Сегодня".
07.05 "Сегодня утром".
08.25 "В поисках Франции".
09.15 "Женский взгляд".
10.20 "Средний класс".
10.50 "Очная ставка".
11.40, 15.05 "Профессия — репортер".
12.05 **"Сыщики".** Сериал.
13.30 **"Блудные дети".** Сериал.
15.30, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.30 **"Кодекс чести-3".** Сериал.
19.35 **"Глухарь. Продолжение".** Сериал.
22.25 **"Час Волкова".** Сериал.
23.40 "Поздний разговор".
00.20 "Особо опасен!".

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10 "СТВ-спорт".
08.30, 20.25 **"Солдаты. Дембель неизбежен!".** Сериал.
09.30 "Я — путешественник".
10.00 "Пять историй".
10.40 **"Ангел-хранитель".** Сериал.
11.30 "Дальние родственники".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 **"Мачеха".** Сериал.
13.50 "Фантастические истории".
14.40 **"Своя команда".** Сериал.
15.40, 21.30 **"Отблески".** Сериал.
16.50 "Здравствуйте, доктор!".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
22.55 "Личный интерес".
23.25 "Автопанорама".
23.45 **"Без тормозов".** Худ.фильм.

ЛАД

07.00 "ЛАДное утро".
08.00 **"Универ".** Сериал.
08.30, 16.15 "Час суда. Дела семейные".
09.30 "В этот день".
09.35, 18.00 **"Любовь как любовь".** Сериал.
10.30, 19.00 **"Люди Шпака".** Сериал.
11.25 "Экспедиция".
11.55 "Битва экстрасенсов".
12.55 **"Спасибо, дети в порядке".** Сериал.
14.35 "Белорусский акцент".
15.05 Мультфильм.
15.20 "Внеклассный час".
15.35 "Живой звук".
17.20 "Простые упражнения" с Юрием Афанасьевым.
20.05 "Белорусское "Времечко".
21.15 "Калыханка".
21.30 "Культпросвет".
22.00 Футбол. Лига Европы. 1/4 финала. Прямая трансляция.
00.00 "Время футбола".
00.30 Футбол. Лига Европы. Обзор дня.
01.15 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы. День 4-й.

Мир

04.55 "Афиша".
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 16.05 **"Наши соседи".** Сериал.
06.05 "Тик-так".
06.20 "Приключения Болека и Лелека". Мультсериал.
06.30, 07.05 **"Перекресток".** Сериал.
07.35 "Легкая жизнь".
08.05, 17.05 **"Богатая и любимая".** Сериал.
08.50, 09.45 "Удачная покупка".
09.05, 18.30 "Диаспоры".
09.35 "Содружество. Live".
09.55 "Билет на сегодня".
10.05, 03.50 **"Волчица".** Сериал.
11.05 **"В одном южном городе".** Худ.фильм.
12.40 Мультфильм.
13.05 "Приключения мастера кун-фу". Мультсериал.
13.30 **"Старшеклассники-2".** Сериал.
14.05, 01.05 **"33 квадратных метра".** Сериал.
14.30 "О войне как о войне".
15.20 "Культурный слой".
18.20 "Акценты".
19.05, 01.45 "Слово за слово".
20.05, 02.50 **"Бес в ребро, или Великолепная четверка".** Сериал.
21.20 "Живая история".
22.30 "Реальные истории".
23.05 **"Искусство жить в Одессе".** Худ.фильм.

Белсат

17.00, 21.00, 23.20 "Аб'ектыў".
17.05 **"Ранча Піковая Сямёрка".** Серыял.
17.30 **"Нагаворнае зелле нумар дзевяць".** Маст.фільм.
19.10 "Асабісты капітал".
19.25 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.30 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.40 "Праект "Будучыня". Навукова-папулярны тэлечасопіс канала "Нямецкая хваля".
20.05 "МакраФон: "Рок-карона-2009".
20.40 "Рэмарка".
21.25 "Форум: "Не чакай мяне, пенсія!".
22.05 **"Загадкі Мэрдака".** Серыял.
22.50 "Рэпартэр".

ПЯТНИЦА, 9 АПРЕЛЯ

Первый

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 "Новости".
06.05, 00.20 "День спорта".
06.10, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.05, 08.10, 19.30 "Зона X".
07.30, 11.50 "Деловая жизнь".
08.35 "Сфера интересов".
09.05, 19.55 **"Сваты".** Сериал.
10.05 **"Огни большого города".** Сериал.
10.55, 18.05 **"Не родись красивой".** Сериал.
11.40 "Актуальное интервью".
12.10 **"Свои дети".** Худ.фильм.
14.05 "Талантливая молодежь". Концерт.
15.15, 19.15 "Новости региона".
15.25 "Шпилька".
15.55 **"Большое зло и мелкие пакости".** Сериал.
16.55 "Жизнь как жизнь".
19.25 "КЕНО".
21.00 "Панорама".
21.55 **"Сумерки".** Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 02.05 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 **"Слово женщине".** Сериал.
10.00 **"Крем".** Сериал.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 02.20 "Новости спорта".
11.10 "Жди меня. Беларусь".
11.50 "Ералаш".
12.00 "Малахов +".
13.10 "Понять. Простить".
13.40 "Модный приговор".
14.45 "Контрольная закупка".
15.15 **"Виола Тараканова. В мире преступных страстей".** Сериал.
16.15 **"Монтекристо".** Сериал.
17.10 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
18.20 "Обратный отсчет".
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 "Манежное лошадиное чтение".
00.10 "Наша "Белараша".
00.40 **"Продвинутый".** Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
09.20, 19.30 **"Однажды будет любовь".** Сериал.
10.10 "Мой серебряный шар. Инокентий Смоктуновский".
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 "Вести".
11.25 **"Телохранитель".** Сериал.
13.15, 17.15 **"Кулагин и партнеры".** Сериал.
13.50, 16.50, 18.50, 22.20 "Новости — Беларусь".
14.25 "Комната смеха".
15.15 **"Суд".** Сериал.
17.50 **"Кармелита. Цыганская страсть".** Сериал.
20.25 **"Инди".** Худ.фильм.
22.30 **"Командировка".** Худ.фильм.
00.10 **"Чужие страсти".** Худ.фильм.

НТВ

07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
07.05 "Сегодня утром".
08.30 "Главный герой" представляет...".
09.20 "Особо опасен!".
10.20 "Средний класс".
10.55 "И снова здравствуйте!".
11.50 **"Сыщики".** Сериал.
13.30 **"Блудные дети".** Сериал.
15.05 "Роковой день".
15.30, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.30 **"Кодекс чести-3".** Сериал.
19.35 "Следствие вели...".
20.35 "Чрезвычайное происшествие. Расследование".
21.00 "Гитлер. Враг №1".
22.50 **"В одну сторону".** Худ.фильм.
00.55 **"Анна Николь".** Худ.фильм.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10 "СТВ-спорт".
08.30 **"Солдаты. Дембель неизбежен!".** Сериал.
09.30 "Автопанорама".
10.00 "Пять историй".
10.40 **"Ангел-хранитель".** Сериал.
11.30 "Дальние родственники".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35, 18.30 **"Мачеха".** Сериал.
13.50 "Секретные истории".
14.40 **"Своя команда".** Сериал.
15.40 **"Отблески".** Сериал.
16.50 "Личный интерес".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.35 **"Как жениться и остаться холостым".** Худ.фильм.
22.55 "Горячий лед".
23.25 "Видимо-невидимо".
00.05 **"Контрабандисты".** Худ.фильм.
01.45 **"Секретные материалы".** Сериал.

ЛАД

07.00 "ЛАДное утро".
08.00 "Время футбола".
08.30, 16.25 "Час суда. Дела семейные".
09.30 "В этот день".
09.35 "Женсовет".
10.05, 18.00 **"Любовь как любовь".** Сериал.
11.05 **"Люди Шпака".** Худ.фильм.
12.00 "Когда закончится нефть". Док.фильм.
12.50 "Белорусский акцент".
13.45 Мультфильм.
13.55 **"Спасибо! Дети в порядке".** Сериал.
15.35 "Культпросвет".
16.00 "Своя музыка. Продолжение".
17.30 "Все о безопасности".
19.05 "Пра мастацтва".
19.30 "Репортер "Белорусского времечка".
20.20 "Калыханка".
20.40 "Битва экстрасенсов".
21.50 "Детство председателя". Док.фильм.
22.35 **"Обман".** Худ.фильм.
00.15 "Телепорт".
00.40 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы. День 5-й.

Мир

04.55 "Афиша".
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 16.05 **"Наши соседи".** Сериал.
06.05 "Тик-так".
06.20 "Приключения Болека и Лелека". Мультсериал.
06.30, 07.05 **"Перекресток".** Сериал.
07.35 "Легкая жизнь".
08.05 **"Богатая и любимая".** Сериал.
08.50, 09.45 "Удачная покупка".
09.05 "Путеводитель".
09.35, 14.45 "Содружество. Live".
09.55 "Билет на сегодня".
10.05, 03.50 **"Волчица".** Сериал.
11.05 **"День и вся жизнь".** Худ.фильм.
13.05 "Приключения мастера кун-фу". Мультсериал.
13.30 **"Старшеклассники-2".** Сериал.
14.05 **"33 квадратных метра".** Сериал.
14.30 "Экспериментаторы".
15.20 "Мир анимации — анимация мира".
17.05 "Прогресс".
18.20 "Акценты".
18.30 **"Камми".** Худ.фильм.
20.05, 01.45 "Спорим?!".
21.20, 02.50 "Хит-экспресс".
22.05 "О чем не принято говорить".
22.30 "Культурный слой".
23.05 **"Твин Пикс: огонь, иди со мной".** Худ.фильм.

Белсат

17.00, 21.00, 00.05 "Аб'ектыў".
17.05 **"Ранча Піковая Сямёрка".** Серыял.
17.35 **"Элі Макбіл".** Серыял.
18.15 "Форум: "Не чакай мяне, пенсія!".
19.00 "Еўрапейскі Саюз без сакрэтаў".
19.20 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.25 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.35 "На колах". Аўтамабільны тэлечасопіс канала "Нямецкая хваля".
20.05 "Рускае шчасце". Дак.фільм.
21.25 "Гость "Белсата".
21.40 "Эпоха Барадуліна". Дак.фільм.
22.30 **"Одры Гэпбэрн".** Маст.фільм.

СУББОТА, 10 АПРЕЛЯ

Первый

06.50 "Серферы". Док.сериал.
07.20 "Існасць".
07.45 "День спорта".
07.55 "Доброе утро, Беларусь!".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.05 "Здоровье".
09.40 "Звездная жизнь".
10.30 "Шпилька".
11.05 "Утренняя волна".
11.40 "Off Stage Life".
12.10 **"Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона".** Сериал.
13.45 "XX век начинается. Неизвестная версия". Док.фильм.
14.35 "Зона X". Итоги недели.
15.10 "Новости региона".
15.30 "Вокруг планеты".
16.10 "Фортификация".
16.55 "Олимпийский журнал".
17.10 "Зямля беларуская".
17.25 "Прости меня".
17.55 "Ваше лото".
18.45 "Пятерочка".
19.25 "КЕНО".
19.30 "Звездные танцы. Мужской сезон".
21.00 "Панорама".
21.40 **"Дикое поле".** Худ.фильм.
23.45 "Собственной персоной".

ОНТ

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 **"Кто в доме хозяин?".** Сериал.
09.45 "Здоровье".
10.30 "Смак".
11.10 "Среда обитания".
12.10 "Принцесса Лебедь". Анимационный фильм.
13.30 "Союз".
14.00 "Кинометры войны".
14.30 **"Пойти и не вернуться".** Худ.фильм.
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Моя родословная. Елена Проклова".
17.10 **"Уж кто бы говорил!-3".** Худ.фильм.
18.55 "Один против всех".
19.55 "Жди меня. Беларусь".
21.05 **"Предлагаемые обстоятельства".** Сериал.
23.15 "Прожекторперисхилтон".
23.50 "Что? Где? Когда?".
01.00 **"Отель "Эдем".** Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00, 11.00, 14.00 "Вести".
07.10 **"Чужие страсти".** Худ.фильм.
08.40 **"Инди".** Худ.фильм.
10.25 "Утренняя почта".
11.10 "Субботник".
11.50 "Кто в доме хозяин".
12.20 **"Командировка".** Худ.фильм.
14.15 "Освободители". "Воздушный десант". Док.фильм.
15.05 **"Круг".** Худ.фильм.
16.55 "Субботний вечер".
19.00 "Вести в субботу".
19.45 "Городок".
20.20 **"В Париж!".** Худ.фильм.
22.50 **"Предсказание".** Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

05.40 **"В одну сторону".** Худ.фильм.
07.35 "Сказки Баженова".
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Авиаторы".
08.50 "Смотр".
09.25 "Без рецепта".
10.20 "Главная дорога".
10.50 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".
13.20 "Женский взгляд".
14.15 **"Любовь.RU".** Худ.фильм.
16.20 "Суд присяжных: главное дело".
17.45 "Очная ставка".
18.40 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
19.30 "Профессия — репортер".
20.05 "Программа максимум".
21.15 "Русские сенсации".
22.10 "Ты не поверишь!".
23.10 **"Крушители".** Худ.фильм.
00.50 **"В бегах".** Худ.фильм.

СТВ

06.50 "Анфас".
07.05 **"Афромосквич".** Сериал.
07.55 **"С кошки все и началось".** Худ.фильм.
09.10 "Добро пожаловаться".
09.30 "Культурная жизнь".
10.00 "Шаги к успеху" с Алиной Кабаевой".
10.55 "Минск и минчане".
11.30 **"Солдаты".** Сериал.
13.10 "Новые путешествия дилетанта".
13.40 "Главное качество".
14.10 "Дорогая передача".
14.20 **"Сильва".** Худ.фильм.
15.45 "Видимо-невидимо".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Большой город".
17.45 **"Женщина, не склонная к авантюрам".** Худ.фильм.
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 "Звездный ринг".
21.25 **"Часы".** Худ.фильм.
23.40 **"Счастье Эммы".** Худ.фильм.
01.25 **"Секретные материалы".** Сериал.

ЛАД

07.15 "Вкусно" с Борисом Бурдой".
07.40 "Все о безопасности".
08.05 "Телепорт".
08.30 "Детство председателя". Док.фильм.
09.10 "Наши тесты".
09.45 "Женсовет".
10.25 "Своя компания".
11.10 "Лабірынты".
11.40 "Страсти по культуре".
12.20 "Сутин. Эссе о художнике". Док.фильм.
13.15 **"Террористка Иванова".** Сериал.
16.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. БАТЭ—"Белшина". Прямая трансляция.
19.10 "Звезды юмора".
19.55 **"Туда и обратно в тот же день".** Худ.фильм.
21.40 "Живой звук".
22.25 **"Дневник его жены".** Худ.фильм.

Мир

04.55 "Билет на сегодня".
05.05, 13.00 **"Тридцать случаев из жизни майора Земана".** Сериал.
06.00, 11.10 "Любимые актеры".
06.15, 11.25 **"Весенняя олимпиада, или Начальник хора".** Худ.фильм.
07.35, 12.35 Мультфильм.
08.00 "Охотники на драконов". Мультсериал.
08.30 "Экспериментаторы".
08.45 "Миллион вопросов о природе".
09.00, 15.00, 18.00 "Новости Содружества".
09.10 "Вкусный мир".
09.40 **"Гвен Джонс — ученица Мерлина".** Сериал.
10.10 "Мечтай, действуй, будь!".
10.40, 03.30 "Путеводитель".
14.00, 00.15 "Документальный детектив".
15.10 "Союзники".
15.40, 01.45 **"Коля-перекати поле".** Худ.фильм.
17.45 "Республика сегодня".
18.20 **"Театр".** Худ.фильм.
20.25 "Простые числа".
21.00, 01.15 "Новости Содружества. Культура".
21.40, 04.00 "Личные вещи".
22.40 **"Защитник".** Сериал.
23.45 "О чем не принято говорить".

Белсат

17.00, 21.00, 23.00 "Аб'ектыў".
17.05 **"Ранча Піковая Сямёрка".** Серыял.
17.35 **"Элі Макбіл".** Серыял.
18.20 "Аблічча таталітарызму: "Расія. XX стагоддзе. Погляд на ўладу".
19.20 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
19.25 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.30 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.45 "Еўропа сёння". Тэлечасопіс канала "Нямецкая хваля".
20.15 "ПраСвет".
20.30 "Басанож па свеце".
21.10 "Тыдзень з Радыё Свабода".
21.40 **"Вінаватыя сэрцы".** Маст.фільм.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 11 АПРЕЛЯ

Первый

07.35 **"Москва-кассиопея".** Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.05 "Арсенал".
09.35 "Оружие".
09.50 "Альманах путешествий".
10.15 "Культурные люди".
10.55 "В мире моторов".
11.25 "Nota bene".
12.10 **"Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона".** Худ.фильм.
13.35 "Горячие точки".
14.05 "Белорусское кино: ассоциации Олега Сильвановича". Док.фильм.
14.30 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
15.10 "Новости региона".
15.30 "Галактика Fashion".
15.55 **"Город Эмбер".** Худ.фильм.
17.40 "Off Stage Life".
18.00 "Суперлото".
19.15 "Моя правда".
20.30 "Спортлото 5 из 36".
20.50 "КЕНО".
21.00 "В центре внимания".
22.10 **"Рассекая волны".** Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".
09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 **"Кто в доме хозяин?".** Сериал.
09.55 "Непутевые заметки".
10.15 "Пока все дома".
11.10 "Счастье есть!".
12.00 "Утренняя почта".
12.35 "Фазенда".
13.15 "Умницы и умники".
14.00 "Песни Победы".
14.30 "Корова", "Русалка". Анимационные фильмы.
15.05 "Севастопольские рассказы". "Выходите, басурмане...".
16.15 "Новости спорта".
16.20 "Клуб веселых и находчивых".
18.55 "Давай поженимся!".
20.00 "Контуры".
21.05 "Мисс Беларусь-2010".
23.00 "Большая разница".
00.00 "Южное Бутово".

РТР-Беларусь

07.00 **"Предсказание".** Худ.фильм.
08.55 **"В Париж!".** Худ.фильм.
11.00, 14.00 "Вести".
11.10 "Сам себе режиссер".
12.05 **"Быть лишним".** Худ.фильм.
14.15 "Смехопанорама".
14.50 "Россия против Гитлера. Непокоренный рубеж". Док.фильм.
15.20 **"Назначение".** Худ.фильм.
17.05 "Измайловский парк".
19.00 "Вести недели".
20.05 "Честный детектив".
20.45 "Танцы со звездами".
23.55 "КВН". Первая лига. 1/8 финала.

НТВ-Беларусь

06.10 **"Крушители".** Худ.фильм.
07.40 Мультфильм.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 "Сегодня".
08.20 "Дикий мир".
08.45 "Их нравы".
09.20 "Едим дома!".
10.20 "Спасатели".
10.50 "Особо опасен!".
11.25 "Первая кровь".
11.55 "Дачный ответ".
13.20 "В поисках Франции". "Тайна французского аромата".
14.15 **"Ползет змея".** Худ.фильм.
16.20 "Королев. Обратный отсчет". Док.фильм.
17.20 "И снова здравствуйте!".
18.25 "Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю".
19.00 "Сегодня. Итоговая программа".
19.55 "Чистосердечное признание".
20.30 **"Грязная работа".** Сериал.
00.00 "Авиаторы".
00.30 "Футбольная ночь".

СТВ

07.15 **"Афромосквич".** Сериал.
08.05 **"Как жениться и остаться холостым".** Худ.фильм.
09.30, 19.00 "Автопанорама".
10.00 "Очевидец" представляет: самое смешное".
10.50 "Большой завтрак".
11.30 **"Солдаты".** Сериал.
13.15 "Здравствуйте, доктор!".
13.45 "Военная тайна".
14.35 "Дорогая передача".
14.50 **"Сильва".** Худ.фильм.
16.30 "24 часа".
16.50 "Репортерские истории".
17.20 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 "Неделя".
20.40 **"Призраки Гойи".** Худ.фильм.
22.55 **"Глухой пролет".** Худ.фильм.
00.30 **"Секретные материалы".** Сериал.

ЛАД

07.15 "Благовест".
07.45 "Мир вашему дому".
07.55 "Вкусно" с Борисом Бурдой".
08.15 **"Туда и обратно в тот же день".** Худ.фильм.
09.55 "Школа ремонта".
11.00 "Врачебные тайны".
11.45 "Кинопробы".
12.05 "Бухта капитанов".
12.45 "Права человека".
13.00 "Гаспадар".
13.30 **"Террористка Иванова".** Сериал.
15.25 Футбол. Чемпионат Англии. "Блэкберн"—"Манчестер Юнайтед". Прямая трансляция.
17.30 "ПРОдвижение +".
17.50 "Невероятные истории любви".
18.45 "Наши тесты".
19.20 "Экспедиция".
19.50 "Смешное времечко".
20.30 "Тэлебарометр".
20.50 **"Адаптация".** Худ.фильм.
23.00 "Своя музыка. Продолжение".
23.30 Тяжелая атлетика. Чемпионат Европы. День 7-й.

Мир

04.55 "Билет на сегодня".
05.05, 13.00 **"Тридцать случаев из жизни майора Земана".** Сериал.
06.00, 11.10 "Любимые актеры".
06.15, 11.25 **"Курица".** Худ.фильм.
07.40, 12.40 Мультфильм.
08.00 "Охотники на драконов". Мультсериал.
08.30 "АБВГДейка".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".
09.10 "Мир анимации — анимация мира".
09.40 **"Гвен Джонс — ученица Мерлина".** Сериал.
10.10 "Знаем русский".
14.00, 00.15 "Документальный детектив".
15.10 "Диаспоры".
15.40, 01.45 **"Дикая банда: сорванцы снова в игре".** Худ.фильм.
17.25 **"Имя Розы".** Худ.фильм.
20.00 "Вместе".
21.00, 01.15 "Большой репортаж".
21.40, 04.00 Концерт.
22.40, 03.15 **"Защитник".** Сериал.
23.45 "Путеводитель".

Белсат

17.05 "Прэс-экспрэс".
17.20 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
17.35 **"Арол: крымінальная сага".** Серыял.
18.35 "Дэмакратыя на штодзень: "Выбары — сімвал дэмакратыі".
18.50 "Атамны полк". Дак.фільм.
19.25 "Англійская мова з Ліпі і Мэсі".
19.30 "Прыгоды Ціўкі". Мультсерыял.
19.40 "Алег Трусаў".
20.00 "Жаўтуха".
20.30 "Басанож па свеце".
21.00, 23.40 "Тыдзень у "Аб'ектыве".
21.30 "Акно ў Еўропу".
21.55 **"Пасля канца свету".** Маст.фільм.

НАКАНУНЕ

На «Be2gether 2010» выступят Лявон Вольский, «Рубль» и Roots Manuva

Объявлены новые участники фестиваля "Be2gether 2010", который пройдет 25—27 июня у замка Норвилишкес, Литва. Белорусским хэдлайнером фестиваля будет Лявон Вольский.

"Восточный" блок на фестивале поддержит группа "Рубль" во главе с Сергеем Шнуровым, а "западный" — известный британский рэпер Roots Manuva.

Лявон Вольский представит на фестивале свой новый альбом "Белая яблыня грому" на стихи белорусских классиков, а также хиты из различных проектов, включая "Крамбамбуля", "Я нарадзіўся тут" и другие.

"Меня радует, что Лявон, будучи легендой белорусского рока, не останавливается и все время ищет какие-то новые творческие пути. "Be2gether" — фестиваль музыки и искусств, поэтому этот проект идеально вписывается в него", — говорит **Гедрюс Климкявичюс**, организатор и идеолог "Be2gether".

Вторым, но не последним представителем Беларуси в этом году будет молодая группа **Open Space**, которая недавно выпустила дебютный альбом "Deal With Silence" и получила награду "Поп-рок проект" на недавней "Рок-коронации".

"Мне кажется, что они еще находятся в начале пути, но мы видим в них потенциал и надеемся, что выступление на "Be2gether" поможет им сделать шаг вперед. Помимо этого, мы надеемся пригласить еще 1—2 белорусских коллектива. Сейчас идет отбор", — отметил господин Климкявичюс.

Помимо этого, состав участников фестиваля пополнился еще двумя громкими именами. На "Be2gether" выступит российская группа **"Рубль"** (новый проект бывших участников группы "Ленинград" во главе с Сергеем Шнуровым) и известный британский рэппер **Roots Manuva**, сотрудничавший с Gorillaz, U.N.K.L.E., Nightmares On Wax, The Cinematic Orchestra, Coldcut и многими другими исполнителями.

Билеты на фестиваль уже поступили в продажу в Беларуси. Их стоимость будет расти от 250 тысяч рублей (на этот момент) до 350 тысяч рублей в конце мая. Визы для граждан Беларуси при наличии белорусского билета традиционно будут бесплатными. Ожидается, что документы в посольстве Литвы будут принимать с середины апреля до начала июня, о чем будет объявлено дополнительно.

КУПЛЮ
Банки, бутылки, бумагу.
Тел.:
8-033-661-11-87,
8-044-761-11-87,
8-025-961-11-87.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906
E-mail : nv@promedia.by
http://www.nv-online.info

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

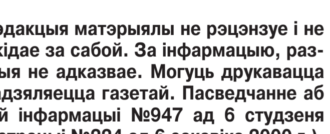

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродка масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 1.04.2010 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 21080 экз. Заказ №1583.